

รายงานสรุปผล
การดำเนินโครงการ

คนรุ่นใหม่ใจอาสาเพื่อผู้ประสบภัย

สนับสนุนโดย มูลนิธิสยามกัมมาจล | กลุ่มคนรุ่นใหม่ใจอาสาเพื่อผู้ประสบภัย (Gen-V)

คำนำ

วิกฤตมหาอุทกภัยปลายปี 2554 ถือเป็นภัยพิบัติที่ก่อความเสียหายให้กับประเทศไทยเป็นอย่างมาก แต่ในสิ่งเลวร้ายก็ยังมีสิ่งดีงามอกเงยขึ้นมา “Gen-V” หรือ **กลุ่มคนรุ่นใหม่ใจอาสาเพื่อผู้ประสบภัย** ถือเป็นผลพวงที่เกิดขึ้น ณ ขณะนั้น

แรกเริ่มเดิมที Gen-V เกิดขึ้นจากการรวมตัวนักกิจกรรมเพื่อสังคมหลากหลายกลุ่ม ทั้งนักดนตรีจากกลุ่มสโลว์ โคริงการดนตรี กวี คีตา (TripleH Music) เครือข่ายเด็กค่ายสร้างสุข โครงการจากมูลนิธิโกลด์คิมทอง นอกจากนี้ยังมีอาสาสมัครที่มีใจรักในการช่วยเหลือสังคมออกมารวมตัวกันมากถึง 600 คนเพื่อจัดกิจกรรมคอนเสิร์ตระดมทุนช่วยเหลือผู้ประสบภัยในจังหวัดที่ได้รับผลกระทบต่างๆ โดยในครั้งนั้นสามารถระดมเงินบริจาคได้มากถึง 600,000 บาทรวมถึงข้าวของเครื่องใช้อีกจำนวนหนึ่ง

เมื่อน้ำยังไม่ลด สถานการณ์ยังไม่บรรเทา กลุ่มนักกิจกรรมกลุ่มนี้ก็ได้รับการจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการโดยความร่วมมือของหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรภาคีเครือข่าย โดยจัดตั้ง **ศูนย์คนรุ่นใหม่ใจอาสาเพื่อผู้ประสบภัย** เพื่อประสานงานและรับบริจาค ณ หอจดหมายเหตุพุทธทาสอินทพรปิณฺฑ (สวนโมกข์ กรุงเทพฯ) มีอาสาสมัครจากกรุงเทพฯ และปริมณฑลเข้าร่วมกิจกรรมมากถึง 3,000-4,000 คน โดยมีการบริหารจัดการทั้งเครื่องอุปโภค บริโภค และทรัพยากรบุคคล ก่อให้เกิดความช่วยเหลือชุมชนที่ได้รับผลกระทบมากกว่า 30 ชุมชน โดยนอกจากการส่งถุงยังชีพในช่วงต้น ต่อมามีการปรับเปลี่ยนเป็นการสนับสนุนวัตถุดิบสำหรับประกอบอาหารเพื่อสนับสนุนให้ชุมชนจัดตั้งโรงครัวเพื่อช่วยเหลือกันเองภายในชุมชน

เมื่อสถานการณ์น้ำท่วมเริ่มคลี่คลายลง การดำเนินกิจกรรมของ Gen-V ยังมีอยู่ต่อเนื่อง แต่มีการคัดเลือกชุมชนที่เหมาะสมในการทำงานฟื้นฟูและเกาะติดในระยะยาว จำนวน 7 พื้นที่ ซึ่งการทำงานในระยะนี้ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) และมูลนิธิสยามกัมมาจล (SCBF) เพื่อพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครแกนนำให้สามารถทำงานร่วมกับชุมชนเพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชน

การดำเนินโครงการในระยะฟื้นฟูชุมชนได้ดำเนินงานมาถึงช่วงสุดท้าย ทีมงาน Gen-V อาสาสมัครแกนนำ และอาสาสมัครทั่วไป ได้รับทักษะ ประสบการณ์ บทเรียนรู้เกิดขึ้นมากมายจากการทำงานร่วมกับอาสาสมัคร ชุมชน และภาคีเครือข่าย ก่อให้เกิดผลต่อตัวอาสาสมัครคือการพัฒนาความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดีต่อการทำงานอาสาสมัคร

ทีมงานอาสาสมัคร Gen-V

พฤษภาคม 2556

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ii
สารบัญ	iii
ความเป็นมาของโครงการ	1
การเดินทางของ Gen-V	4
ระยะที่ 1 จุดเริ่มต้น	4
ระยะที่ 2 ก่อเกิด	6
ระยะที่ 3 พัฒนา	8
กรอบการดำเนินงาน	9
แผนโครงการย่อยและผลการดำเนินงาน 7 พื้นที่	10
1. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการช่วยเหลือผู้ประสบภัย	13
อ.บางบาล จ.พระนครศรีอยุธยา	
2. โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครผ่านการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน	27
ต.บ้านใหม่ อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี	
3. โครงการเกษตรอินทรีย์และตลาดสีเขียว	39
ต.คลองโยง-ลานตากฟ้า อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม	
4. โครงการสร้างกลุ่มเยาวชนคลองสามวา	49
ชุมชนศรีบูรพา เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร	
5. โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครและบุคลากรในชุมชนเพื่อการทำงานร่วมกัน	61
ต.เชียงรากใหญ่ อ.สามโคก จ.ปทุมธานี	
6. โครงการพัฒนาอาสาสมัครและการทำงานร่วมกันของชุมชน	68
ต.บางภาษี อ.บาลเลน จ.นครปฐม	
7. โครงการนำดีมีสะอาดใส จากใจ Gen-V	77
ต.บ่อเงิน อ.ลาดหลุมแก้ว จ.ปทุมธานี	
สรุปผลการดำเนินงาน	84
การบริหารจัดการโครงการ	85
กระบวนการสร้างอาสาสมัคร	88
บทเรียนจากการทำงานร่วมกับชุมชน	91

เรื่อง	หน้า
แผนงานสื่อสารสาธารณะ Gen-V	93
ทิศทางการทำงาน Gen-V	95
รายชื่ออาสาสมัครในชุมชนและแกนนำเยาวชน	97
ข้อมูลและประวัติทีมงานหลัก	103

เอกสารของทางมูลนิธิสยามกัมมาจล
ห้ามทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการ คนรุ่นใหม่ใจอาสาเพื่อผู้ประสบภัย Generation of Volunteer (Gen-V)

ความเป็นมาของโครงการ

เหตุอุทกภัยครั้งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ของประเทศไทยในเดือนกรกฎาคม ต่อเนื่องถึงปลายปี 2554 มีพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบครอบคลุมหลายจังหวัด ทั้งภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง รวมถึงกรุงเทพฯ และปริมณฑล ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนเป็นจำนวนมาก เหตุการณ์ภัยพิบัติในครั้งนี้ยังส่งผลต่อวิกฤตอาหาร น้ำดื่ม พลังงาน และกระจายตัวไปยังจังหวัดใกล้เคียง แม้ว่าน้ำท่วมไม่ถึงก็ตาม ความช่วยเหลือจากภาคส่วนต่างๆไม่เพียงพอต่อความต้องการ

ทางมูลนิธิโกลด์คิมทองซึ่งมีเครือข่ายเด็กค่ายอาสาพัฒนาในมหาวิทยาลัยต่างๆทั่วประเทศ ร่วมกับกลุ่มศิลปิน โครงการดนตรีพลังเพลง พลังปัญญา (Triple H Music) ร่วมมือกันจัดคอนเสิร์ตระดมทุนขึ้นในวันที่ 8-10 ตุลาคม พ.ศ. 2554 ณ ลาน MBK Center โดยความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในจังหวัดชัยนาท อุดรธานี หนองบัวลำภู และเมื่อสถานการณ์น้ำมีความรุนแรง ขยายเข้ามาสู่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล มูลนิธิโกลด์คิมทองทำการขยายงานต่อเนื่องเพื่อบรรเทาภัยที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ โดยมีการตั้งศูนย์ให้ความช่วยเหลือ ณ หอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ (สวนโมกข์ กรุงเทพฯ) ตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2554 โดยใช้ชื่อว่า “ศูนย์คนรุ่นใหม่ใจอาสา เพื่อผู้ประสบภัย” Generation of Volunteer หรือเรียกสั้นๆ ว่า Gen-V ซึ่งมีเครือข่ายสนับสนุนการดำเนินงาน ได้แก่ ท่านพระอาจารย์ ว.วชิรเมธี (สถาบันวิมุตตยาลัย), หอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ, มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน (ประเทศไทย), เครือข่ายพุทธิกา, เครือข่ายตลาดสีเขียว, มูลนิธิสุขภาพไทย, สหทัยมูลนิธิ, มูลนิธิคุ้มครองเพื่อผู้บริโภค, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กลุ่มบ้านน้ำเค็ม ธนาคารไทยพาณิชย์ และภาคีเครือข่ายต่างๆ ศูนย์คนรุ่นใหม่ใจอาสาเพื่อผู้ประสบภัย (Gen-V) ได้มีการดำเนินภารกิจในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม มีกิจกรรมรับบริจาคสิ่งของเครื่องใช้ เครื่องอุปโภค-บริโภค และส่งต่อให้กับภาคีเครือข่ายที่ทำงานในพื้นที่ประสบภัย

หลังจากวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2554 สถานการณ์น้ำเริ่มเข้ามาในกรุงเทพฯ เพิ่มมากขึ้น จึงมีการประเมินสถานการณ์กันว่า ศูนย์คนรุ่นใหม่ฯ ที่ดำเนินการอยู่ ณ สวนโมกข์ กรุงเทพมหานคร เป็นพื้นที่เสี่ยง รวมถึงการระดมเครื่องอุปโภคบริโภคได้ลดน้อยลง จึงมีการพิจารณาอพยพศูนย์กลางการระดมของบริจาคไปยังโรงเรียนศรีธรรมาศมุทร จังหวัดสมุทรสงคราม ภายใต้การประสานงานกับเครือข่ายภาคประชาชนในจังหวัดสมุทรสงคราม และยังคงเห็นถึงช่องทางการระดมความช่วยเหลือและการคมนาคมที่สะดวกใน

การส่งต่อความช่วยเหลือไปยังพื้นที่ต่างๆ นอกเหนือจากนี้ยังมีการประสานงานไปกับเครือข่ายเด็กค่าย สร้างสุข มูลนิธิโกมลคีมทอง ในแต่ละภูมิภาคเพื่อจัดตั้งศูนย์ระดมเครื่องอุปโภคบริโภคตามภูมิภาคต่างๆ เช่น ภาคใต้ จัดตั้งศูนย์ ณ ม.หาดใหญ่, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจัดตั้งศูนย์ ณ จ.นครราชสีมา, ภาคเหนือจัดตั้งศูนย์ ณ จ.เชียงใหม่ เป็นต้น

เมื่อสถานการณ์น้ำเริ่มลดลง Gen-V ก็ยังเข้าไปช่วยเหลือและติดตามพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งแต่ละพื้นที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมอย่างรุนแรง ทั้งอุปกรณ์เครื่องใช้ อาคารบ้านเรือน สถานที่สำคัญ เช่น วัด โรงเรียน สถานือนามัย สถานที่ต่างเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูโดยเร็ว ดังนั้นจึงมีการนำเสนอโครงการเพื่อขอรับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.) และมูลนิธิสยามกัมมาจล เพื่อทำงานในพื้นที่อย่างต่อเนื่องในส่วนของการฟื้นฟูหลังน้ำลด เพื่อบรรเทาทุกข์ของชุมชน และมีแนวคิด “งานอาสาสมัคร” สามารถสร้างคนรุ่นใหม่ให้มีจิตอาสาและมีประสบการณ์ที่จะรับมือกับภัยพิบัติในอนาคต จากปรากฏการณ์น้ำท่วมครั้งนี้ จะเห็นได้ว่า คนรุ่นใหม่ได้ออกมาเป็นอาสาสมัครอย่างมากมาย อาสาสมัครเหล่านี้ต้องการใช้เวลาที่มีอยู่อย่างจำกัดจากหน้าที่การงานและการเรียน เพื่อแบ่งเบาทุกข์ให้กับประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน ดังนั้น วิกฤตการณ์ในครั้งนี้ จึงเป็นโอกาสที่ดีที่จะสร้างคนเหล่านี้ เพื่อสร้างสำนึกที่ดีต่อสังคมและพัฒนาระบบงานในการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

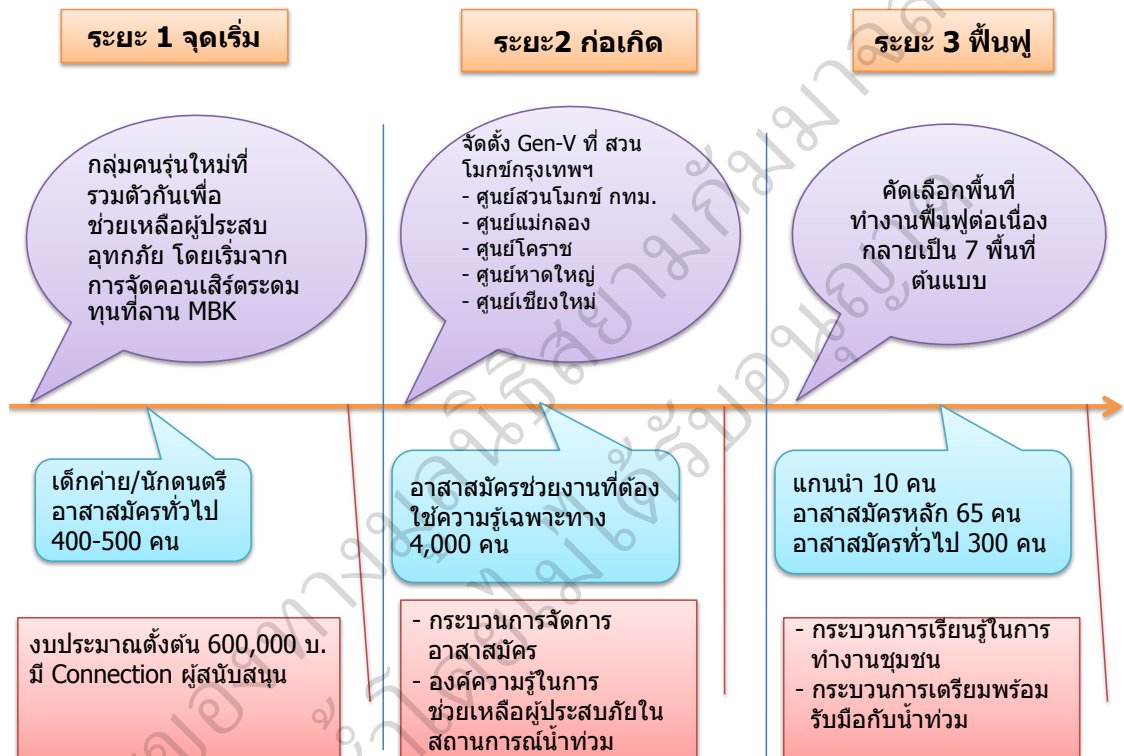
เอกสารของทางมูลนิธิสยามกัมมาจล
ห้ามทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

กิจกรรม Gen-V ในระหว่างกิจกรรมช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย

การเดินทางของ Gen-V

การทำงานของ Gen-V แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ซึ่งองค์ความรู้ในการทำงานที่เกิดขึ้นในแต่ละระยะก็มีความแตกต่างกัน มีกระบวนการจัดการที่ต่างกัน ทั้งเรื่องของการช่วยเหลือผู้ประสบภัย การจัดการอาสาสมัคร และการประสานงานกับองค์กรภาคีต่างๆ การทำงานกับชุมชน รวมถึงการบริหารจัดการ

■ ระยะที่ 1 จุดเริ่มต้น

จุดเริ่มต้นของ Gen-V เกิดจากกลุ่มนักดนตรี นักกิจกรรม เด็กค่ายอาสาและกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มองเห็นปัญหาจากอุทกภัย ซึ่งขณะนั้นกำลังทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ จากปริมาณน้ำที่เคลื่อนเข้าสู่กรุงเทพมหานคร ดังนั้นกลุ่มคนเหล่านี้จึงมีการรวมตัวกันเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย โดยเริ่มจากการจัดคอนเสิร์ตระดมทุนที่ลาน MBK งานคอนเสิร์ตครั้งนี้อาสาสมัครเกิดขึ้นประมาณ 400-500 คน ได้งบประมาณตั้งต้นประมาณ 600,000 บาท และมีการระดมทุนและสิ่งของอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งมีการจัดตั้งศูนย์คนรุ่นใหม่ใจอาสา เพื่อผู้ประสบภัย ณ หอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ โดยใช้ชื่อว่า Generation of volunteer หรือ Gen-V

กิจกรรมคอนเสิร์ตระดมทุน ณ ห้างมาบุญครอง (MBK)

■ ระยะเวลาที่ 2 ก่อเกิด

1. ระบบการจัดการอาสาสมัคร (ช่วงเกิดภัย)

หลังจากการตั้งศูนย์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่สวนโมกข์กรุงเทพฯ มีอาสาสมัครช่วยงานในแต่ละวันเป็นจำนวนมาก ทำให้ปริมาณอาสาสมัครมีมากกว่าปริมาณงานที่มีอยู่ ซึ่งขณะนั้นงานอาสาสมัครส่วนใหญ่จะมีเพียงกิจกรรมแพ็คถุงยังชีพ คณะทำงานจึงเริ่มจัดระบบงานอาสาสมัครขึ้นใหม่ โดยแบ่งอาสาสมัครออกเป็นฝ่ายต่างๆ เช่น งานแพ็คถุงยังชีพ งานสื่อสารประชาสัมพันธ์ งานติดตามข้อมูลและประเมินสถานการณ์น้ำ งานฝ่ายพื้นที่ เป็นต้น หลังจากนั้นจึงมีการรับอาสาสมัครที่มีความชำนาญในแต่ละด้านมาช่วยพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการใช้ศักยภาพของอาสาสมัครอย่างเต็มความสามารถ นอกจากนี้ในแต่ละฝ่ายยังมีการจัดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละฝ่าย โดยมีหัวหน้าฝ่ายรับผิดชอบหลักในการดำเนินงานและประสานงานร่วมกับฝ่ายอื่นๆ เพื่อให้การบริหารทรัพยากรบุคคลเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ในกระบวนการพัฒนาอาสาสมัคร นอกเหนือจากการทำงานร่วมกันแล้ว ทีมงานได้มีการออกแบบเพื่อให้อาสาสมัครที่มาได้เพียงแค้ใช้แรงงาน แต่ได้จัดกิจกรรมเพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีการประชุมหัวหน้าฝ่ายก่อนเริ่มงาน และหลังจากเสร็จภารกิจในช่วงเย็นทุกวัน จะมีการจัดวงประชุมใหญ่ร่วมกับอาสาสมัครทั้งหมด เพื่อแลกเปลี่ยนเรื่องราวการทำงานของแต่ละฝ่าย ประเมินสถานการณ์น้ำ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้สึกของกันและกัน ทำให้เกิดการดำเนินงานเป็นทีมมากยิ่งขึ้น และระบบต่างๆก็สามารถสนับสนุนการทำงานให้มีความรวดเร็วและลงตัวมากยิ่งขึ้น

เมื่อน้ำเริ่มท่วมศูนย์สวนโมกข์กรุงเทพฯ คณะทำงานจึงมีการกระจายกำลังออกไปจัดตั้งศูนย์ฯ ทั้งหมด 4 แห่ง ได้แก่ ศูนย์แม่กลอง ศูนย์โคราช ศูนย์หาดใหญ่ ศูนย์เชียงใหม่ เพื่อรับบริจาคและระดมทุนเข้ามาช่วยเหลือในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

ในระหว่างการจัดศูนย์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วมมีอาสาสมัครจำนวนมากมาร่วมกิจกรรม จึงมีการบริหารจัดการอาสาสมัครเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จัดทำทะเบียนอาสาสมัคร มอบหมายงานตามความเหมาะสม และพัฒนาขึ้นมาให้เป็นแกนนำ

อาสาสมัครระดมทุน
เนื่องจากพื้นที่ส่วนโมกข์ กรุงเทพฯน้ำท่วม จึงมีการย้ายศูนย์ไปยังจังหวัดต่างๆ เพื่อระดมทุน แต่หลังจากสถานการณ์กลับสู่ภาวะปกติ แต่ละศูนย์ก็ยุติภารกิจและกลับมารวมกันที่ส่วนกลาง

- ศูนย์ส่วนโมกข์ กทม.
- ศูนย์แม่กลอง
- ศูนย์โคราช
- ศูนย์หาดใหญ่
- ศูนย์เชียงใหม่

มีบริษัทเอกชนและองค์กรอิสระที่มาช่วยสนับสนุน เช่น กลุ่มอาสาใจดี พนักงานออฟฟิศ บริษัทเอกชน ที่ระดมสิ่งของมาช่วยอย่างต่อเนื่อง

อาสาสมัครเฉพาะ
รับอาสาสมัครเพื่อช่วยงานที่ต้องใช้ความรู้เฉพาะทาง หลังจากเหตุการณ์กลับสู่ภาวะปกติ ก็ยังมีอาสาสมัครบางส่วนยังทำงานอย่างต่อเนื่อง เช่น

1. ฝ่าย Artwork
2. ฝ่ายสื่อสารสาธารณะ - ถ่ายภาพ วีดีโอ วิทยุสื่อสาร เว็บไซต์
3. ฝ่ายลงพื้นที่ - เก็บข้อมูลประสานงานกับชุมชน
4. ฝ่ายยานพาหนะ - เรือ รถยนต์ รถสิบล้อ รถออฟโรด
5. ฝ่ายแพทย์ของ
6. ฝ่ายพยาบาล

อาสาสมัครเด็กค่าย
ในเครือข่ายของมูลนิธิโกลด์คัมทงที่มาร่วมกิจกรรมตั้งแต่ตั้งศูนย์ช่วยเหลือและเข้าร่วมกิจกรรมการฟื้นฟูชุมชน เช่น

- ชมรมลับขัญญ โสโมสร
- ชมรมปัญญาชนคนสร้างฝัน
- ชมรมอาสาพัฒนา
- ชมรมจิตวิทยา จุฬา
- ชมรมกล้าเทียนหิน
- ชมรมสลิ่ง มหิดล
- กลุ่ม FAN.
- กลุ่มอาสา

อาสาสมัครทั่วไป
ที่มาลงทะเบียนไว้ ที่พร้อมจะช่วยงานบางอย่างตามกำลังและเวลา เช่น การแพ็คถุงยังชีพ(สิ้นสุดกิจกรรมแล้ว) หรือการมาเป็นอาสาสมัครช่วยฟื้นฟู ทำความสะอาดชุมชน

2. แผน 5 ขั้น-องค์ความรู้ในการจัดการภัยพิบัติ

การลงพื้นที่ในตอนแรกจะเน้นแจกถุงยังชีพ และการให้ความช่วยเหลือส่วนใหญ่จะช่วยเหลือพื้นที่ที่ร้องขอเข้ามา หรือพื้นที่ที่มีการติดต่อประสานงานกันมาก่อน (เคยทำกิจกรรมร่วมกัน) แต่เมื่อทีมช่วยเหลือบ้านน้ำเค็มนำโดยพีไม่ตรีเข้ามาช่วยในการสำรวจพื้นที่ที่ยังไม่ได้รับความช่วยเหลือ และส่งข้อมูลกลับมายัง Gen-V เพื่อประสานงานให้ความช่วยเหลือต่อ ทำให้เกิดระบบที่เรียกว่า “แนวหน้า” และ “กองหลัง” ขึ้นมา หลังจากดำเนินการส่งถุงยังชีพได้ระยะหนึ่ง เริ่มมีปัญหาเกิดขึ้นมากมาย เช่น จำนวนถุงยังชีพไม่เพียงพอต่อความต้องการ ชุมชนเกิดความขัดแย้งเรื่องการจัดสรรถุงยังชีพภายในชุมชน สิ่งของบางอย่างในถุงยังชีพเกินความจำเป็น เป็นต้น ทีมงานและที่ปรึกษาจึงมีแนวคิดในการจัดระบบโรงครัวขึ้น เพื่อให้เกิดกระบวนการจัดสรรทรัพยากรภายในชุมชนส่งผลให้เกิดการพูดคุยกันภายในชุมชน ให้ชุมชนมีการประชุมและช่วยเหลือกัน โดยทางศูนย์กำหนดเงื่อนไขว่า ถ้าชุมชนมีการดูแลกันอย่างทั่วถึง สามารถจัดตั้งโรงครัวได้ มีการจัดระบบการจัดการที่ดี ทาง Gen-V จะส่งเสบียง ข้าวสาร อาหารแห้ง มาให้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ชุมชนสามารถประกอบอาหารเพื่อยังชีพ การตั้งโรงครั้วครั้งนี้ มีมูลนิธิชุมชนไทเป็นที่เลี้ยงในการทำงานร่วมกับชุมชน ทั้งกระบวนการคุย การแก้ปัญหา การวางแผนงาน ซึ่งทำให้ Gen-V ได้ชุดประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกับชุมชนในการจัดการภัยพิบัติ ซึ่ง ณ ขณะนั้น Gen-V มีการช่วยเหลือทั้งส่งถุงยังชีพและตั้งโรงครั้วประมาณทั้งหมดกว่า 30 ชุมชน โดยส่วนใหญ่พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบเป็นพื้นที่ภายใต้การทำงานของภาคีเครือข่าย เช่น มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน เครือข่ายปฏิรูปที่ดิน เครือข่ายตลาดสีเขียว เครือข่ายสลัม เป็นต้น

โดยการประสานงานกับชุมชนจะมีความแตกต่างกัน เช่น บางชุมชนจะประสานกับแกนนำในระบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือบางชุมชนประสานงานกับกลุ่มอาสาสมัครชุมชนที่รวมกลุ่มกันในช่วงเกิดวิกฤตน้ำท่วมและกลายเป็นแกนนำตามธรรมชาติ

แผน 5 ขั้นตอนการสร้างกลไกการทำงานกับ 7 พื้นที่

1. ช่วยเหลือเบื้องต้น ส่งถ้อยยังชีพและความต้องการเร่งด่วน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน

2. จัดตั้งระบบโรงครัว เพื่อเป็นเครื่องมือให้ชุมชนร่วมพูดคุยและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และใช้กลไกการจัดตั้งโรงครัวนี้เป็นตัวประเมินผลในเบื้องต้นว่าชุมชนมีความเข้มแข็งหรือไม่ โดยเงื่อนไขของการจัดตั้งโรงครัวคือ

- ชุมชนจะต้องทำอาหารเพื่อดูแลทุกคนในชุมชน ไม่ทำให้เฉพาะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
- จะต้องมีการระบบการจัดการเกิดขึ้น เช่น ประชุมจัดหาสถานที่ตั้งครัวกลาง ระดมอุปกรณ์เครื่องครัวและอุปกรณ์อื่นๆที่จำเป็น เช่น เตาแก๊ส ผ้าใบ แบ่งเวรเพื่อมาช่วยทำกับข้าว แบ่งเวรในการดูแลอุปกรณ์และอาหาร และมีการประชุมสรุปปัญหาหารือร่วมกันในตอนเย็น
- หลังจากจัดตั้งโรงครัวได้จะมีการส่งวัตถุดิบสำหรับทำอาหารให้เป็นระยะ

3. เก็บข้อมูล โดยมีการเก็บข้อมูลเป็นระยะๆ ทั้งข้อมูลความเสียหาย ข้อมูลประชากร และข้อมูลอื่นๆ

4. วางแผนการฟื้นฟู โดยการประชุมประชาคมในชุมชน นำข้อมูลความเสียหายที่ต้องการการฟื้นฟูมาร่วมกันหาทางออก และออกแบบกิจกรรมร่วมกับทีมงาน

5. สรุปทบทวน เพื่อทบทวนตั้งแต่ประสบภัยน้ำท่วม ว่าเกิดอะไรขึ้นบ้าง ชุมชนมีการแก้ปัญหาอย่างไร อะไรที่เป็นจุดแข็งจุดอ่อนของการทำงาน และวางแผนป้องกันและแก้ปัญหาเชิงระบบ เมื่อต้องเผชิญหน้ากับปัญหาอีกครั้ง

■ ระยะเวลาที่ 3 ฟื้นฟู

Gen-V เริ่มขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และมูลนิธิสยามกัมมาจล (SCBF) เพื่อสนับสนุนให้อาสาสมัครสร้างการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและช่วยเหลือเยียวยาชุมชนที่ได้รับผลกระทบ เมื่อ Gen-V ตัดสินใจทำงานในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง จึงมีการกำหนดเกณฑ์เพื่อพิจารณาชุมชนตัวเล็กในการทำงาน โดยเกณฑ์การคัดเลือกชุมชน มีดังนี้

- เป็นชุมชนที่ Gen-V ส่งถ้อยยังชีพอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เกิดเหตุน้ำท่วม
- ชุมชนต้องมีผู้นำซึ่งเป็นผู้นำโดยตำแหน่งหรือผู้นำตามธรรมชาติก็ได้ ซึ่งสามารถทำงานได้จริง มีการติดต่อประสานงานที่ดี และเป็นหัวใจของชาวบ้าน

- เป็นชุมชนที่ยังไม่มีองค์กรภายนอกให้ความช่วยเหลือหรือความช่วยเหลือมีน้อย
- เป็นชุมชนที่มีประเด็นที่น่าสนใจให้อาสาสมัครได้เรียนรู้

ซึ่งในระยะแรกของงานฟื้นฟูชุมชน Gen-V ระดมอาสาสมัครช่วยทำความสะอาดสถานที่ส่วนกลางของชุมชน เช่น วัด โรงเรียน สนามกีฬาชุมชน ห้องสมุดชุมชน เป็นต้น ส่วนในระยะต่อมาเป็นการจัดทำโครงการ ซึ่ง Gen-V ได้ร่วมปรึกษาคณะกับชุมชนเพื่อกำหนดแผนการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการจัดทำแผนรับมือภัยพิบัติภายในชุมชนต่อไป

กรอบการดำเนินงาน

เป้าหมาย ➡

เพื่อพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครรุ่นใหม่

เครื่องมือ ➡

โครงการฟื้นฟูชุมชนผู้ประสบภัย

ผลลัพธ์ ➡

1. เกิดอาสาสมัครรุ่นใหม่ ที่มีความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถในการทำงานช่วยเหลือ/ฟื้นฟูชุมชนประสบภัย
2. เกิดแกนนำชุมชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
3. เกิดระบบการจัดการอาสาสมัคร ที่ช่วยเสริมสร้างจิตอาสา และเชื่อมประสานอาสาสมัคร ด้านต่างๆ ในการใช้ศักยภาพของตัวเอง เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมฟื้นฟู/พัฒนาชุมชน
4. ปัญหา ความเดือดร้อนของชุมชนประสบภัยได้รับการคลี่คลาย พึ่งตนเองได้ และมีความเข้มแข็ง (เกิดกลไกบริหารจัดการของชุมชน)
5. ได้บทเรียน/ความรู้ ในการพัฒนาระบบงานอาสาสมัครเพื่อการช่วยเหลือ/ฟื้นฟูชุมชนประสบภัย

เยาวชน

- ได้เรียนรู้และเข้าใจชุมชนที่ตนเองเข้าไปทำงาน
- ได้พัฒนาทักษะความสามารถในการทำงานร่วมกับเพื่อน ผู้ใหญ่ต่างวัย และองค์กรต่างๆ
- เข้าใจและได้เรียนรู้กระบวนการทำงานช่วยเหลือผู้อื่นที่ทำให้เขาเข้มแข็งช่วยเหลือตัวเองได้ (ไม่ใช่การช่วยเหลือให้เกิดความเคยชินในการพึ่งพาผู้อื่น)
- เกิดเครือข่ายการทำงานของอาสาสมัครในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

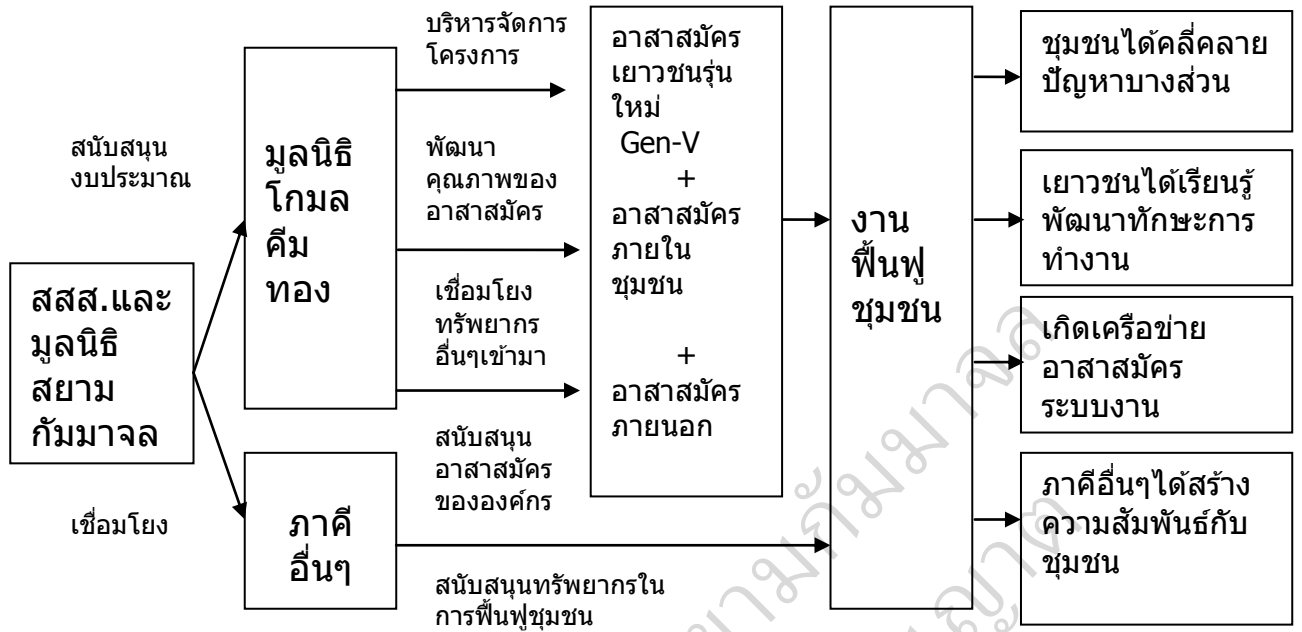
ชุมชน

- ได้ฟื้นฟูตนเองหลังจากน้ำลด
- ชุมชนเกิดการร่วมมือกันทำงานฟื้นฟูชุมชน ทำให้เห็นความสำคัญและบทบาทของสมาชิกในชุมชน
- ชุมชนได้เรียนรู้ที่จะพึ่งพาตนเอง เกิดกลไกในการจัดการในภาวะวิกฤติ (ภัยธรรมชาติ)

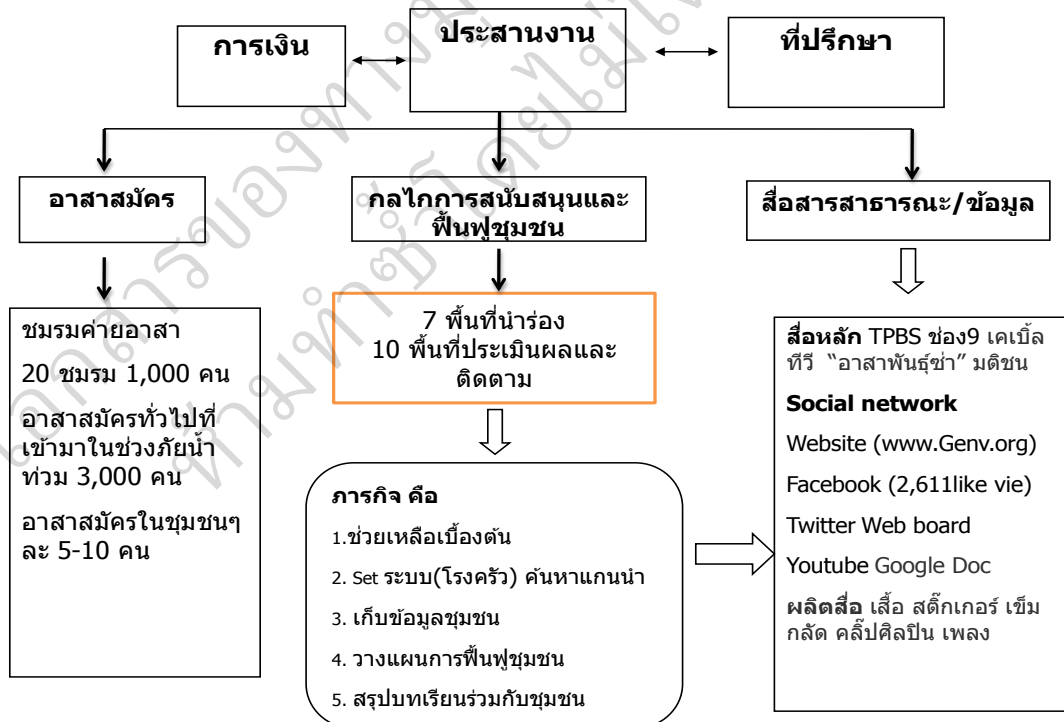
ภาคีสนับสนุน (สสส.และSCBF)

- ภาคีเข้ามาสนับสนุนการทำงานของอาสาสมัคร เพื่อฟื้นฟูชุมชนด้านต่างๆ
- ภาคีได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การช่วยเหลือชุมชน ในลักษณะการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

แผนภูมิโครงสร้างการดำเนินงาน

แผนภูมิโครงสร้างการทำงานของ Gen-V

แผนโครงการย่อยและผลการดำเนินงาน 7 พื้นที่

หลังจากผ่านช่วงวิกฤติน้ำท่วม อาสาสมัคร Gen-V มีการลงพื้นที่อย่างต่อเนื่องกว่า 30 พื้นที่ ที่มีการส่งถุงยังชีพและจัดตั้งโรงครัว และเนื่องจาก Gen-V เล็งเห็นว่าควรมีการเรียนรู้และสร้างอาสาสมัครอย่างต่อเนื่องจึงเกิดโครงการฟื้นฟูชุมชนหลังน้ำท่วม โดยคัดเลือก 7 พื้นที่ตัวอย่างเพื่อเกาะติดและทำงานร่วมกับชุมชน โดยได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิสยามกัมมาจล

ความต้องการเบื้องต้นของ 7 พื้นที่

หลังจากที่ได้มีการจัดทำข้อมูลเบื้องต้นเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทีมงานได้แบ่งอาสาสมัครออกเป็นทีมติดตามพื้นที่เพื่อลงชุมชนพูดคุยสอบถามความสมัครใจและความพร้อมของชุมชนในการทำงานต่อเนื่องร่วมกับ Gen-V

พื้นที่	ความต้องการ(กิจกรรมฟื้นฟู) จากข้อมูลเบื้องต้น	บทบาทความร่วมมือในพื้นที่
อ.บางบาล จ.อยุธยา	ฟื้นฟูบ้านเรือน วางแผนการอยู่ร่วมกับน้ำในระยะยาว เช่น ส้วมลอยน้ำ พัฒนาระบบกักภัยและการช่วยเหลือ เพราะเป็นพื้นที่น้ำท่วมบ่อย	ผู้นำชุมชน, ร่วมกตัญญูอยุธยา
ต.บ้านใหม่ อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี	ทำความสะอาดและซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้าง/ ฟื้นฟูการเกษตร/ การดูแลสุขภาพของคนในชุมชน	เจ้าหน้าที่รพสต.และออลต.ดอนตะลุมพุก
ต.คลองโยง อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม	ผ้าป่าเมล็ดพันธุ์ เพื่อพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้และพัฒนาสายพันธุ์ข้าวพื้นเมือง/การขุดลอกคลองเพื่อรองรับน้ำในระยะยาว และพัฒนาเป็นตลาดน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว/วางแผนจัดระบบการผันน้ำร่วมกับชุมชนอื่นๆ	แกนนำชุมชน/ เครือข่ายปฏิรูปที่ดิน/ มหาวิทยาลัยมหิดล
ชุมชนศรีบูรพา เขตคลองสามวา กทม.	ปรับปรุงพืชพันธุ์ทางการเกษตร/ พัฒนาเป็นเกษตรอินทรีย์	
ต.เชียงรากใหญ่ อ.สามโคก จ.ปทุมธานี	ฟื้นฟูสิ่งปลูกสร้าง จัดตั้งธนาคารเมล็ดพันธุ์	ผู้นำท้องถิ่น (อบจ.ปทุมธานี)
ต.บางภาษี อ.บางเลน จ.นครปฐม	ฟื้นฟูบ้านเรือน การเกษตร,รายได้, ธนาคารเมล็ดพันธุ์, การอยู่กับน้ำระยะยาว เช่น ส้วมลอยน้ำ สวนผักลอยน้ำ	ผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน
ต.บ่อเงิน อ.ลาดหลุมแก้ว จ.ปทุมธานี	ฟื้นฟูการเกษตร อาชีพและรายได้ ขุดลอกคลอง และแผนการรับมือกับน้ำท่วม	แกนนำชุมชน,เครือข่ายตลาดสีเขียว

แนวทางการดำเนินงานภาพรวมทั้ง 7 พื้นที่

1. พื้นที่นำร่อง ชุมชนเข้มแข็ง จำนวน 7 พื้นที่

- ติดต่อประสานงานแกนนำชุมชน / กลุ่มเครือข่ายชุมชน องค์กรต่างๆ ที่ทำงานในพื้นที่ และอาสาสมัคร เปิดวงพูดคุยหรือร่วมรับฟัง (ระหว่างน้ำลด) จำนวน 7 พื้นที่
  - ปัญหาความทุกข์ร้อนต่างๆที่เกิดขึ้น
  - ความต้องการของชุมชนหลังน้ำลด ว่าต้องการอะไร และอยากทำอะไรในการช่วยเหลือตนเอง (ระยะแรก ระยะกลาง และต่อเนื่อง)
  - ศักยภาพของชุมชน สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนที่เป็นเจ้าของพื้นที่ในการคิด และปฏิบัติกิจกรรมฟื้นฟู ให้มีความเข้มแข็งสามารถจัดการ และพึ่งพาตนเองได้ (กระตุ้นให้ชุมชนเกิดการช่วยเหลือตัวเองมากที่สุด ไม่ใช่รอรับความช่วยเหลือจากคนอื่นแต่ฝ่ายเดียว)
  - การฟื้นฟูสภาพความเป็นอยู่ของชุมชน และส่งเสริมอาชีพเพื่อสร้างรายได้ เช่น เพาะเห็ด ฟาง เพาะต้นกล้า (ผักสวนครัวต่างๆ) และปลูกถั่วงอก เน้นการปลูกพืชระยะสั้นให้ผลผลิตเร็วโดยใช้พื้นที่ไม่มาก สามารถหาอุปกรณ์ที่ไม่ใช่แล้วเป็นที่ปลูก และเพาะต้นกล้า โดยประสานความร่วมมือกับเครือข่ายตลาดสีเขียว และเกษตรกรรมยั่งยืนเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ชุมชนแต่ละพื้นที่

2. อาสาสมัคร / จนท. GEN V ลงพื้นที่สำรวจชุมชน การเก็บข้อมูล (ปัญหา) จำนวน 7 พื้นที่

3. จัดอบรมพัฒนาศักยภาพการทำงานของโครงการ

3.1 จัดการอบรมอาสาสมัคร /จนท. GEN V บทบาท และหน้าที่ในการทำงานกับผู้ประสบอุทกภัย ในเรื่องของ

- การเก็บข้อมูล วิถีชีวิต วัฒนธรรม เชื้อชาติ อาชีพ และที่อยู่อาศัย (เพื่อติดต่อเรื่องงานที่ขยายหรือปรับเปลี่ยนในระยะยาว) เป็นต้น
- สร้างการมีส่วนร่วม การทำงานร่วมกันของชุมชน จัดระบบให้มีการช่วยเหลือ ดูแลซึ่งกันและกัน สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการทำให้ชาวบ้านในชุมชนนั้นเกิด การร่วมมือ การวางแผน การป้องกัน ฯลฯ ชุมชนของเขาอย่างไรโดย “การพึ่งตนเอง” ให้มากที่สุด
- หนุนเสริมการทำงานร่วมกันของชุมชน อาทิเช่น จัดหาเสบียง วัสดุ และอุปกรณ์ต่างๆ สำหรับการทำกิจกรรมฟื้นฟูของชุมชน โดยการประสานกับองค์กรที่สามารถสนับสนุนสิ่งของต่างๆได้

3.2 สรุปบทเรียนการทำงานของอาสาสมัคร /จนท. GEN V / องค์กรเครือข่ายในพื้นที่

สรุปบทเรียนการทำงานร่วมกัน พื้นที่นำร่องชุมชน 7 พื้นที่ อาสาสมัคร ทีมงาน Gen-V และองค์กรเครือข่ายในพื้นที่

1. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

พื้นที่น้ำร่อง ตำบลบางบาล ตำบลมหาพราหมณ์

พื้นที่ขยายผลตำบลบางชะนี ตำบลบางบาล ตำบลสะพานไทย

และตำบลวัดยม อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข้อมูลพื้นที่และสภาพปัญหา

เป็นพื้นที่ราบลุ่ม เมื่อฤดูน้ำหลาก น้ำเหนือจะไหลบ่าตามแม่น้ำเข้าท่วมทุ่งนา แต่ปัจจุบันมีคลองชลประทานกั้นอยู่ ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มแบบแบนและยังมีแม่น้ำหลายสายไหลผ่าน โดยเฉพาะแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งคล้ายกับเส้นโลหิตใหญ่และมีคลองแยกหลายคลอง เช่น คลองบางบาล คลองบางหลวง (คลองโพงผาง) คลองมหาพราหมณ์ คลองบางปลาหมอ (คลองมโนราห์) ทำให้พื้นที่อำเภอบางบาลคล้ายกับเกาะใหญ่และอำเภอบางบาลจะมีน้ำท่วมตามฤดูกาล จึงทำให้ดินอุดมสมบูรณ์และเกิดชุดดินหลายชุด เช่น ชุดดินราชบุรี ชุดดินอยุธยา ชุดดินอ่างทอง ทำให้เหมาะสมแก่การเพาะปลูก

ความเสียหายในช่วงน้ำท่วมมีสูงมาก เนื่องจากเป็นพื้นที่น้ำท่วมทุกปี (เกิดภาวะน้ำขังประมาณ 3 เดือน) แต่ปีนี้น้ำมาเร็วและปริมาณมากกว่าเดิม ถนนสายเอเชียขาด การเดินทางสู่ภายนอกเป็นไปค่อนข้างลำบาก มีความต้องการน้ำดื่มเป็นจำนวนมาก ส่วนอาหารยังสามารถดูแลตัวเองได้

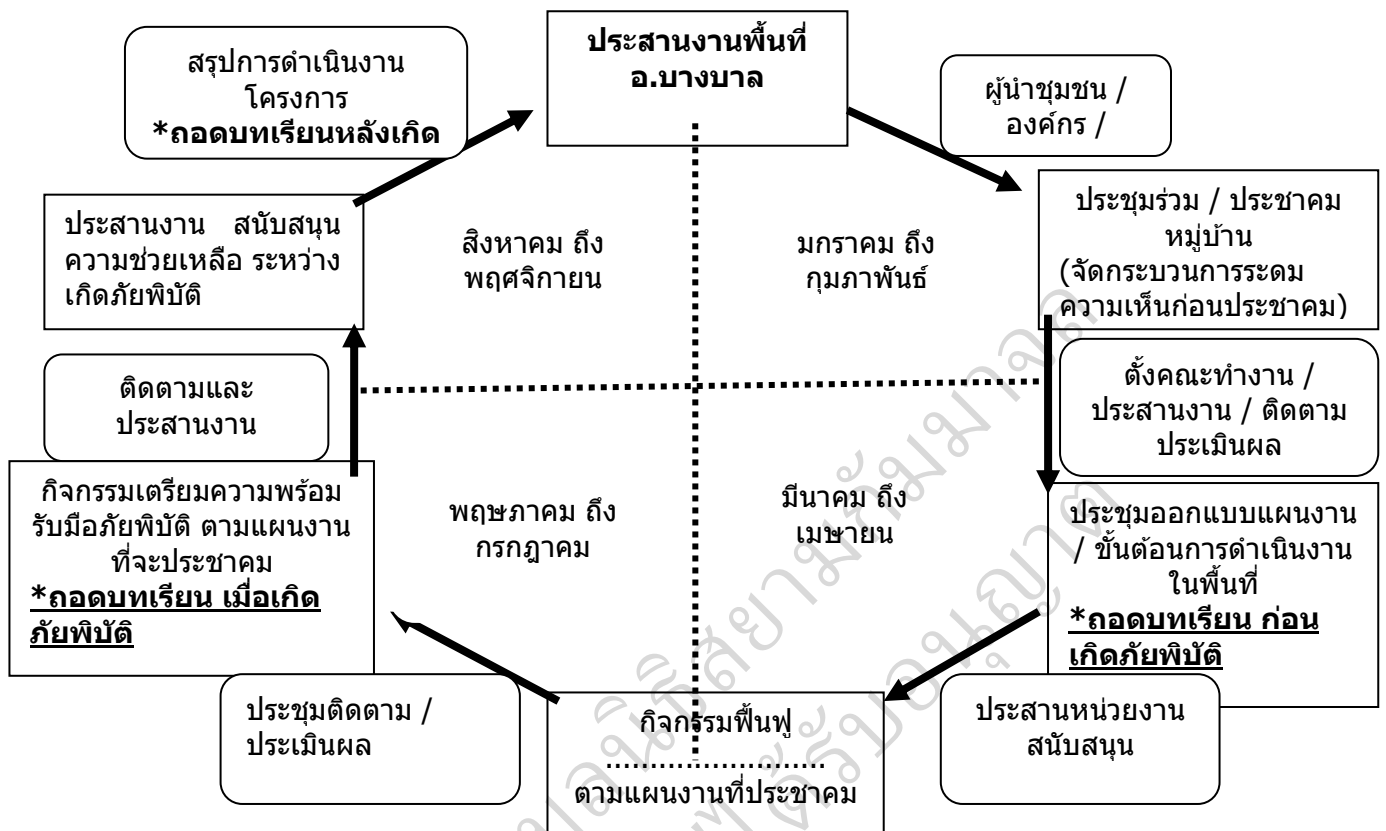
แผนการฟื้นฟูชุมชน

- ห้องน้ำ ที่มีความจำเป็นในชีวิตประจำวัน ซึ่งร้อยละ 95 ถูกน้ำท่วม
- การซ่อมแซมบ้านเรือน เพื่อเตรียมความพร้อมเมื่อเกิดสถานการณ์น้ำท่วม เพราะหลายครอบครัวอาศัยอยู่กับน้ำในขณะน้ำท่วม
- มีการจัดการซ่อมแซมเรือและกองทุนเรือในชุมชน เพราะเป็นสิ่งจำเป็นในขณะน้ำท่วม
- กลุ่มส่งเสริมอาชีพเพื่อสร้างรายได้ในขณะที่น้ำยังไม่ท่วม เพื่อสำรองไว้ใช้ยามปกติและน้ำท่วม
- การเพิ่มประสิทธิภาพการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ชุดปฏิบัติการร่วมกตัญญูบางบาล เพื่อดูแลความปลอดภัย อำนวยความสะดวกในพื้นที่ และการให้ความรู้แก่เยาวชนในพื้นที่เรื่องความปลอดภัยเมื่ออยู่กับน้ำ

การออกแบบโครงการ

1. เป้าหมายโครงการ
  - เสริมสร้างการทำงานอาสาสมัครให้มีความพร้อมทั้งความรู้ความเข้าใจ เครื่องมือและอุปกรณ์ เพื่อให้เกิดการประสานงานและช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. การค้นหาโจทย์มีกระบวนการ/วิธีการอย่างไร
  - ประสานงานพื้นที่ผู้นำชุมชน / องค์กร / หน่วยงานในพื้นที่
  - ประชุมร่วม / ประชาคมหมู่บ้าน (จัดกระบวนการระดมความเห็นก่อนที่จะมีการทำประชาคม)
  - ตั้งคณะทำงาน / ประสานงาน / ติดตาม
3. การคัดเลือกกิจกรรมทำอย่างไร
  - ศึกษาและเก็บข้อมูลพื้นฐาน ในบริบทพื้นที่
  - ศึกษาความต้องการพื้นฐานของชุมชน
  - วิเคราะห์ปัญหาหลักและจัดลำดับความต้องการที่จำเป็นและเกิดประโยชน์
  - ศึกษาปัจจัยความต้องการ ผ่านการวิเคราะห์ข้อจำกัดต่างๆ ในแต่ละความต้องการ
4. การดำเนินการมีนวัตกรรมอย่างไร
  - การที่ชุมชนรับรู้และเข้าใจถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจึงทำให้เกิดความสามัคคีในชุมชนและเกิดการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนโดยเฉพาะบทบาทของอาสาสมัครในพื้นที่ซึ่งมีอาสาสมัครร่วมกตัญญู และชาวบ้านเป็นแกนหลัก ซึ่งสามารถสร้างการมีส่วนร่วมดังนี้
    - ชาวบ้านในพื้นที่ถูกน้ำท่วมสามารถปรับตัวอยู่กับน้ำได้อย่างปลอดภัย และเข้าใจในสถานการณ์
    - ชาวบ้านพื้นที่น้ำไม่ท่วมมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ที่ประสบภัย เข้าใจต่อสถานการณ์และร่วมมือกันทำกิจกรรมเพื่อเป็นประโยชน์โดยรวม
    - ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมช่วยรักษาพื้นที่แห้งไว้เพื่อเป็นจุดศูนย์รวมในการรับสิ่งของ การจัดการความปลอดภัย โดยทุกคนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันในสถานการณ์วิกฤต
5. แนวทางในการพัฒนาศักยภาพ Gen-V
  - ฝึกทักษะการเรียนรู้กระบวนการกู้ชีพ กู้ภัยของอาสาสมัครร่วมกตัญญู
  - ฝึกทักษะทางด้านอารมณ์ การตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้น
  - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระบบการทำงานร่วมกันกับองค์กร เครือข่าย ทางด้านการกู้ชีพ

6. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

*กิจกรรมทั้งหมด กลุ่มแกนนำ ชาวบ้านและอาสาสมัครเป็นผู้ขับเคลื่อน บทบาทของ Gen-V จะอยู่ในส่วนของการติดตาม ระดมความคิดเห็นแต่ละช่วงแผนงานและสรุปบทเรียน และเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม

7. การมีส่วนร่วมในการจัดการตนเองของชุมชน

- ประชุมร่วม / ประชาคมหมู่บ้าน(จัดกระบวนการระดมความเห็นก่อนที่จะมีการทำประชาคม)
- ประชุมออกแบบแผนงาน / ขั้นตอนการดำเนินงาน ในพื้นที่
- ดำเนินกิจกรรมฟื้นฟูตามแผนงานที่ประชาคม
  - กิจกรรมตามแผนงาน, การติดตามและประเมินผล *ถอดบทเรียน ก่อนเกิดภัยพิบัติ
  - กิจกรรมตามแผนงาน, การติดตามและประสานงาน *ถอดบทเรียน ระหว่างเกิดภัยพิบัติ
  - กิจกรรมตามแผนงาน, การติดตามและประเมินผล *หลัง ก่อนเกิดภัยพิบัติ
- ประชุมสรุปแผนงาน

แผนปฏิบัติการ

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

พื้นที่ตำบลมหาพราหมณ์ และตำบลไทรน้อย อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลำดับ กิจกรรม	กิจกรรมย่อย	เป้าหมายของกิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ/ ผู้เกี่ยวข้อง	ช่วงเวลาที่ ดำเนินการ
1	สร้างอาคาร “ประสานงาน ช่วยเหลือผู้ประสบภัย”	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และ มีการเตรียมความพร้อมสำหรับการ ช่วยเหลือผู้ประสบภัย ของอาสาสมัคร 2. เป็นแหล่งฐานข้อมูล พื้นที่เสี่ยงในด้าน ต่างๆ ในการเตรียมความพร้อมการ ช่วยเหลือ ได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้ง เป็น ศูนย์ในการประสานงานขอความ ช่วยเหลือระหว่างผู้ประสบภัย และผู้ที่ ให้ความช่วยเหลือจากภายนอกใน อนาคต 	<ul style="list-style-type: none"> - สร้างเป็นศูนย์ประสานงานช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย ในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้ เกิดประสิทธิภาพในการทำงานของ อาสาสมัครเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งสามารถ เป็นแหล่งข้อมูลเป็นเป็นการเตรียมความ พร้อมในสถานการณ์เร่งด่วน โดยภายใน ศูนย์ประกอบด้วย ห้องวิทยุสื่อสาร ห้อง จัดเก็บข้อมูลผู้ประสบภัย ห้องประชุม เตรียมงาน และห้องน้ำ - การก่อสร้างอาคาร โดยมีขนาด กว้าง 4 ยาว 7.5 เมตร ลักษณะคล้ายเพิงหมา แหงน มีความสูง 3.5 ด้านหลังสูง 3 เมตร เสาจำนวน 8 ต้น 	<ul style="list-style-type: none"> - อาสาสมัครหลัก (แกน นำ) 10 คน - อาสาสมัครรอง (เยาวชนในพื้นที่) 40 คน - ชาวบ้านผู้ประสบภัย ในเขตพื้นที่ อ.บาง บาล อย่างน้อย 500 ครอบครัว ในตำบล มหาพราหมณ์ และ ตำบลไทรน้อย 	กุมภาพันธ์ ถึง มีนาคม

3	เวทีพัฒนาศักยภาพอาสาสมัคร เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ “หลักสูตรอบรวมเรื่องการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นเบื้องต้น”	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้อาสาสมัครมีความพร้อมในทุกๆ ด้านทั้งความรู้ เครื่องมือ อุปกรณ์ ในการเตรียมการเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นได้อย่างทันทั่วทั้งที่ และมีประสิทธิภาพ 2. เพื่อเสริมสร้างการทำงานอาสาสมัครให้มีใจรักในงานจิตอาสา มีใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่นเท่าที่มีกำลังและความสามารถในการช่วยเหลืออย่างรับรู้และเข้าใจ 	<p>มีวิทยากรด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับงานอาสาสมัคร มาอบรมและพัฒนาศักยภาพด้านการกู้ชีพ การช่วยเหลือชีวิตผู้อื่น รวมถึงการช่วยเหลือตนเองในสถานการณ์ฉุกเฉิน แก่อาสาสมัครหลัก และรอง เพื่อเป็นการหนุนเสริมแนวคิด แนวทาง วิธีการ เพื่อให้ สามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง</p> <p>โดยจะมีการจัดอบรมในลักษณะปฏิบัติการและวิชาการ เป็นเวลา 2 วัน</p>	<p>อาสาสมัครกตัญญูบางบาล และแกนนำชุมชนตำบลมหาพราหมณ์ โดยมีแกนหลัก 10 คน</p> <p>อาสาสมัคร 40 คน และเยาวชน ชาวบ้านที่สนใจ 20 คน</p>	กรกฎาคม
4	อบรมให้ความรู้ แก่เยาวชนและชาวบ้านในพื้นที่	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจถึงสถานการณ์เกี่ยวกับภัยพิบัติ (น้ำท่วม) ที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างเข้าใจ 2. เพื่อให้เยาวชนและชาวบ้านมีความรู้เกี่ยวกับการปฐมพยาบาล การช่วยเหลือผู้อื่นเบื้องต้น 3. ขยายเครือข่ายอาสาสมัคร ที่เป็นเยาวชนและชาวบ้าน เพื่อหนุนเสริมการทำงานด้านอาสาสมัคร และเสริมสร้างมุมมองจิตอาสาให้กับ 	<p>อาสาสมัคร ในกลุ่มเป้าหมายจะเป็นวิทยากรในกรให้ความรู้ แก่เด็กและเยาวชนในพื้นที่ รวมถึงชาวบ้าน ได้แก่ เรื่องการช่วยเหลือตนเอง การเฝ้าระวังเรื่องต่างๆ รวมถึงการให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยในสถานการณ์น้ำท่วม</p> <p>โดยมีกลุ่มเป้าหมายโรงเรียน ในอำเภอบางบาล 2 โรงเรียนโดยจะให้ความรู้โรงเรียนละครึ่งวัน และ 2 พื้นที่ชุมชน ทั้งนี้ โดยการประสานความร่วมมือทั้งจาก</p>	<ul style="list-style-type: none"> - อาสาสมัครกตัญญูบางบาล และแกนนำชุมชน ตำบลมหาพราหมณ์ โดยมีแกนหลัก 10 คน อาสาสมัคร 40 คน - เยาวชนในพื้นที่ 200 คน - ผู้นำชุมชน ทุกชุมชน - เจ้าหน้าที่ตำรวจ สภอ. 	กรกฎาคม – สิงหาคม

		<p>เยาวชนและชาวบ้านที่ได้เข้าร่วมการอบรม</p>	<p>โรงเรียน โรงพยาบาล สถานีตำรวจ ร่วมเป็นวิทยากร ด้วย</p>	<p>บางบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่ รพ.บางบาล ,สาธารณสุข - วิทยากร จากมูลนิธิร่วมกตัญญู 	
5	<p>เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ เพื่อรับมือภัยพิบัติ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้อาสาสมัครวิเคราะห้ และติดตามสถานการณ์ ดัชนีการเรียนรู้ผ่านสื่อ ต่างๆ ได้อย่างรับรู้และเข้าใจ 2. เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมอง ต่อสถานการณ์ต่างๆ ในการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และการการประสานงานและการทำงานได้อย่างรวดเร็วของอาสาสมัคร 3. เพื่อความพร้อมทั้งอาสาสมัครและประชาชนในพื้นที่ เพื่อรับมือกับภัยที่เกิดขึ้น โดยมีการสร้างระบบการเฝ้าระวังและเตือนภัยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน 	<p>เป็นกิจกรรมเตรียมความพร้อม ซึ่งเป็นช่วงที่เกิดเหตุการณ์ทั้งก่อนและระหว่างน้ำท่วมในพื้นที่ซึ่งจำเป็นต้องมีการเฝ้าระวังภัยต่างๆที่เกิดขึ้น โดยมีการระบวนการประชุมเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ รวมถึงการเฝ้าระวังจุดเสี่ยง (พนัก้านน้ำ) โดยจะมีอาสาสมัครคอยสอดส่องดูแล ร่วมกันกับผู้นำชุมชน ทั้งการเฝ้าระวังประจำจุด อีกทั้งการเฝ้าระวังด้วยการลาดตระเวนทั้งทางบก และทางน้ำ โดยจะมีจะมีวิทยุสื่อสาร และเครื่องมือต่างๆ เตรียมพร้อมทุกสถานการณ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - อาสาร่วมกตัญญูบางบาล และแกนนำชุมชน ตำบลมหาพรหมณ์ โดยมีแกนหลัก 10 คน อาสารอง 40 คน - เยาวชนในพื้นที่ 100 คน - ผู้นำชุมชน ทุกชุมชน - เจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรบางบาล 	<p>สิงหาคม – ตุลาคม</p>

แกนนำอาสาสมัครชุมชน

นายสรพงษ์ วรรณโชติ (พี่ต่าย)
อาชีพ พนักงานเทศบาลตำบลบาง
บาล ส่วนป้องกันและบรรเทาสา
ธารณภัย (อาสาสมัครร่วม
กตัญญู)
อายุ 36 ปี
เบอร์โทร 086-6176977
จุดเด่น – ช่วยเหลือผู้ประสบภัย
รับใช้สังคม

นายวีระเทพ หอมเทียน (ชู๊ด)
อาชีพ ช่างรถตู้
(อาสาสมัครร่วมกตัญญู)
อายุ 40 ปี
เบอร์โทร 085-5503214
จุดเด่น – ทุ่มเท ทำจริง
ประสานเพื่อรับใช้ประชาชน

แกนนำเยาวชน

นางสาวสุธิพร ธาธิสิทธิ์ (สวย) คนซ้าย
อายุ 17 ปี
กำลังศึกษาปริญญาตรี ปี 1 คณะ
วิทยาศาสตร์ (พยาบาลศาสตร์) มรภ.พระ
นครศรีอยุธยา
นางสาวกัลยรัตน์ สุขสำราญ (น้ำ) คน
ขวา
กำลังศึกษาปริญญาตรี ปี 1 คณะมนุษย

ผลการดำเนินงาน

การทำงานในพื้นที่ อ.บางบาล มี 3 กิจกรรมหลัก ได้แก่

1. **สร้างอาคาร “ศูนย์ประสานงานช่วยเหลือผู้ประสบภัย”** มีที่ทำการของอาสาสมัครช่วยเหลือผู้ประสบภัย เป็นที่ประชุม วางแผนงาน ฯลฯ ศูนย์ฯ แห่งนี้สามารถสร้างเป็นพื้นที่เรียนรู้ และทำกิจกรรมร่วมกันของอาสาสมัครในพื้นที่ที่ทั้งร่วมกตัญญู ชาวบ้านและอาสาสมัครภายนอก ศูนย์นอกจากเป็นพื้นที่การทำงานของอาสาสมัครแล้วยังเป็นพื้นที่เรียนรู้ของเยาวชนอีกด้วย

ผลที่คาดหวัง (ตามกิจกรรม)	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง
<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ของอาสาสมัคร - เป็นศูนย์ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงเพื่อเตรียมความพร้อมการช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว และเป็นศูนย์ประสานงานขอความช่วยเหลือระหว่างผู้ประสบภัย และผู้ที่ให้ความช่วยเหลือจากภายนอกในอนาคต 	<ul style="list-style-type: none"> - คณะทำงานมีพื้นที่การทำงาน เพื่อยกระดับรูปแบบการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือ และเปิดเป็นพื้นที่สาธารณะในการพบปะพูดคุยของประชาชนในพื้นที่

อาสาสมัครจาก มรภ.บ้านสมเด็จเจ้าพระยาร่วมสร้างอาคารร่วมกับชุมชน

2. **เก็บข้อมูลพื้นที่เฝ้าระวัง** เพื่อให้มีข้อมูลผู้ประสบภัยในการที่จะวางแผน ช่วยเหลือ และปฏิบัติการติดธงสัญลักษณ์ในพื้นที่ เพื่อแยกประเภทบุคคลที่ต้องให้ความช่วยเหลือเร่งด่วน

- สีธง สัญลักษณ์
- สีน้ำเงิน   สัญลักษณ์   ผู้ป่วย
- สีขาว   สัญลักษณ์   ผู้พิการ
- สีแดง   สัญลักษณ์   ผู้สูงอายุ (ตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป)
- สีเขียว   สัญลักษณ์   เด็กทารก (แรกเกิดถึง ๒ ขวบ)
- สีเหลือง   สัญลักษณ์   เด็ก (อายุ ๒ ขวบ ถึง ๗ ปี)

ผลที่คาดหวัง (ตามกิจกรรม)	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง
<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลผู้ที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ประสบภัย 2 ตำบล ประกอบด้วย ผู้สูงอายุ / ผู้พิการ / ผู้ป่วย / เด็ก / เด็กทารก - ข้อมูลความต้องการพิเศษของชาวบ้านที่ประสบภัย เช่น น้ำดื่ม เรือ อาหาร ฯลฯ * การเก็บข้อมูลพื้นที่ดำเนินการโดยอาสาสมัครในพื้นที่ เพื่อสร้างการเรียนรู้และทำงานจริงในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลสามารถเพิ่มสมรรถนะการช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นในระดับหนึ่งจากข้อมูลสถานการณ์ และความต้องการของผู้ประสบภัย - ข้อมูลสามารถสร้างการยอมรับแก่หน่วยงานที่เชื่อม/ประสานความร่วมมือ ขอรับการช่วยเหลือ หรือให้การช่วยเหลือได้อย่างเข้าใจ - ข้อมูลช่วยให้เกิดการเรียนรู้ของอาสาสมัครทั้งในด้านการรับรู้ ความเข้าใจและรวมถึงความรู้สึกที่มีคุณค่าทางจิตใจ

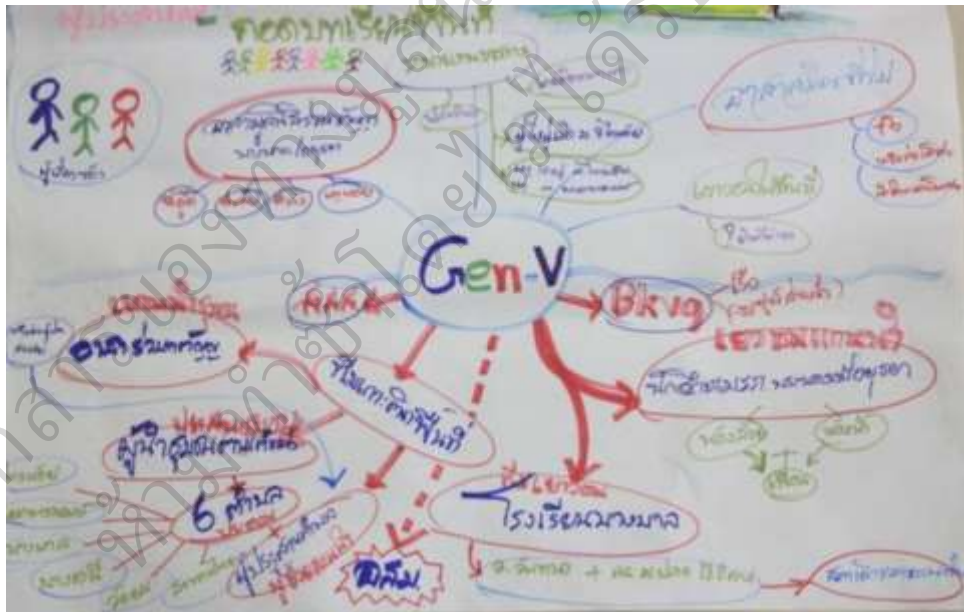
อาสาสมัครในชุมชน นักศึกษาและอาสาสมัครชาวต่างชาติมาร่วมกิจกรรมติดธง

3. ใฝ่ระวังและติดตามสถานการณ์ เพื่อรับมือภัยพิบัติ ทดลองนำข้อมูลไปใช้ในพื้นที่จริง

ผลที่คาดหวัง (ตามกิจกรรม)	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริง
<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้อาสาสมัครวิเคราะห์ และติดตามสถานการณ์ด้วยการเรียนรู้ผ่านสื่อ ต่างๆ ได้อย่างรับรู้และเข้าใจ - เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมอง ต่อสถานการณ์ต่างๆ ในการเตรียมความพร้อมต่อสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และการประสานงานและการทำงานได้อย่างรวดเร็วของอาสาสมัคร - เพื่อความพร้อมทั้งอาสาสมัครและประชาชนในพื้นที่เพื่อรับมือกับภัยที่เกิดขึ้น โดยมีการสร้างระบบการใฝ่ระวังและเตือนภัยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - อาสาสมัคร(หลัก)สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ ประเมินการให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุการณ์ในพื้นที่ และสามารถเชื่อม/ประสานความร่วมมือ ขอรับการช่วยเหลือ หรือให้การช่วยเหลือได้อย่างเข้าใจ - อาสาสมัคร(รอง)เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของพื้นที่ (การทำงาน)

เยี่ยมชุมชนที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้

กิจกรรมในเวทีถอดบทเรียนแก่นำอาสาสมัคร Gen-V

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

ผู้เกี่ยวข้อง	ความเปลี่ยนแปลง	ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับโครงการ
ชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - เริ่มตั้งคำถามเกี่ยวกับสถานการณ์และการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานต่างๆ - ผู้นำชุมชนเห็นความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วมกับทีมงานมากขึ้น - เกิดการขยายผลสู่พื้นที่อื่นภายใต้การตื่นตัวของผู้ประสพภัย และเข้ามามีส่วนร่วมเป็นอาสาสมัคร - เกิดแรงกระเพื่อมแก่ อสม. ในพื้นที่ให้เห็นถึงความสำคัญและมีส่วนร่วมกับทีมอาสาสมัครมากขึ้น 	เกิดการขยายผลพื้นที่จาก 2 ตำบล เป็น 4 ตำบล
อาสาสมัคร	<ul style="list-style-type: none"> - รับรู้ เข้าใจถึงข้อมูลพื้นที่เชิงข้อมูลมากขึ้น - มีแบบแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ - เกิดแกนนำอาสาสมัครระดับเยาวชนในพื้นที่ 	เกิดระบบอาสาสมัครในพื้นที่ในรูปแบบการเป็นการตั้งผู้รับผิดชอบพื้นที่ระดับตำบลๆ ละ 2 คนเป็นแกน
ภาคีเครือข่าย	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดการประสานงานระหว่างทีมอาสาสมัครกับเครือข่ายต่างๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น อาสาสมัครช่วยเหลือผู้ประสพภัย ในกรณีน้ำท่วม ปราชญ์บุรีนครสวรรค์ เป็นต้น - สสส. หนุนเสริมการทำกิจกรรมของอาสาสมัครเยาวชน - Bangkokvanguards (BKVG) เข้ามาสนับสนุนงบประมาณซื้อเรือ ให้กับศูนย์ - บริษัทแลคตาซอย สนับสนุนป้ายไฟ ติดตั้งศูนย์ 	เครือข่ายระดับการประสานข้อมูล

สาเหตุที่ทำให้ผลสำเร็จไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง

จุดอ่อน	อุปสรรค
ยังขาดองค์ความรู้เรื่องการจัดการความขัดแย้ง (ระดับโครงสร้าง)	ชาวบ้านยังทัศนคติที่หลากหลายต่อระบบการช่วยเหลือในรูปแบบการขอรับสิ่งของ / ความต้องการสูง
ขาดกลไกเครือข่ายเยาวชน / กลุ่มเยาวชนที่เข้มแข็ง	การผลักดันเปลี่ยนผู้นำชุมชนการประสานงานเพื่อดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ต้องชี้แจงใหม่ รวมถึงการสร้างบทบาทร่วมกันกับผู้นำคนใหม่
โครงสร้างที่ยังไม่เป็นระบบ	ระบบอุปถัมภ์ / ความสัมพันธ์ ระหว่างผู้นำชุมชนกับญาติ
แผนงานยังออกมาเป็นรูปธรรมไม่มากพอ	การเมืองภายในค่อนข้างรุนแรง

บทเรียนและข้อเรียนรู้ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน

จุดแข็ง	โอกาส
- คณะทำงานค่อนข้างมีความหลากหลายเชิงโครงสร้าง อาทิ แกนนำชุมชน แกนนำชุมชนเครือข่ายครูโรงเรียน สภากองศ์กรชุมชน (อสม.)	การขยายฐานผู้มีส่วนรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น เช่น ด้านสุขภาพ ด้านเด็ก ด้านระบบสาธารณสุขภาค เป็นต้น / เปิดโอกาสให้ประชาชนผู้ประสพภัยที่มีใจอาสาพัฒนาสู่การเป็นแกนนำจัดการชุมชนตนเองเพื่อเตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ
- คณะทำงานมีความพร้อมต่อสถานการณ์สามารถเข้าถึงพื้นที่ได้อย่างรวดเร็วและทันทั่วถึง	การพัฒนาคณะทำงานที่มีอยู่พัฒนาสู่การเป็นพี่เลี้ยงในพื้นที่ขยายผลอีก 16 ตำบล / การพัฒนาสู่การเป็นพื้นที่นำร่องในการจัดทีมอาสาสมัครช่วยเหลือผู้ประสพภัย
- อาสาสมัครอยู่ในพื้นที่ทำให้มีความสามารถในการขยายพื้นที่ จำนวนอาสาสมัครเพิ่มมากขึ้น	การให้ข้อมูลข่าวสารกับชุมชนได้ทั่วถึงมากยิ่งขึ้น / มีโอกาสรับฟังความคิดเห็นประชาชนในพื้นที่ได้อย่างหลากหลาย

แนวทางปรับปรุง/แก้ไขการทำงาน

- สร้างกระบวนการเรียนรู้การจัดการภัยพิบัติ ผู้พื้นที่จัดการตนเองเพื่อเตรียมรับมืออย่างมีส่วนร่วม
- สร้างทัศนคติร่วมของคณะทำงานต่อการเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับ
- พัฒนาเครื่องมือการรับรู้ สื่อสาร ให้ทั่วถึง เข้าใจง่าย ต่อประชาชนทุกเพศ ทุกวัยในพื้นที่
- สร้างกิจกรรมมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องในพื้นที่ให้กับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ รวมถึงอาสาสมัคร
- พัฒนาระบบข้อมูลให้มีความน่าเชื่อถือ เป็นปัจจุบัน รองรับการเปลี่ยนแปลงและสร้างกลไกการดูแลช่วยเหลือ ฯลฯ

แผนงานในอนาคต

งานข้อมูล

- 1. ดำเนินการเก็บข้อมูล และติดธง สัญลักษณ์ ให้แล้วเสร็จภายในแผนงานระยะที่ 2
- 2. จัดทำระบบของฐานข้อมูลให้เป็นระบบ/ ปัจจุบันในพื้นที่นำร่อง
- 3. ดำเนินงานพื้นที่ขยายผล เป็น 6 ตำบล (ต.มหาพราหมณ์ ต.ไทรน้อย ต.บางชะนี ต.บางบาล ต.วัดยม และต.สะพานไทย)

งานคณะทำงาน/อาสาสมัคร

- 1. ตั้งผู้ดูแล(ทีมเกาะติด)ระดับตำบล และสร้างอาสาสมัครทีมย่อย
- 2. พัฒนาทีมเยาวชนเกาะติดพื้นที่
- 3. เชื่อมประสานการทำงานร่วมกันกับโรงเรียนบางบาล

โครงสร้างการขับเคลื่อนแผนงานในอนาคต

ประสานงาน

- ศูนย์คนรุ่นใหม่ใจอาสา เพื่อผู้ประสบภัย (Gen-V)
- รับผิดชอบพื้นที่ โดยนายธนภัทร แสงหิรัญ (ตัม)

แกนนำทีมพื้นที่ (ชุมชน)

- นายสรพงษ์ วรรณโชติ อาชีพ พนักงานเทศบาลตำบลบางบาล ส่วนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และอาสาสมัครร่วมกตัญญู
- นายวีระเทพ หอมเทียน อาชีพ ชั้บรถตู้ และอาสาสมัครร่วมกตัญญู
- นายสงกรานต์ คงดดี อาชีพ ช่างราชการท้องถิ่น ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ 9 ต.มหาพราหมณ์
- นายอาทิตย์ ธารีสิทธิ์ อาชีพ รับจ้างทั่วไป

ทีมพื้นที่ (ขยายผล)

- ตำบลมหาพราหมณ์ ผู้รับผิดชอบดูแลพื้นที่ นายมนตรี เขี่ยมตัน และนางสาวสุริษา รุจิปราชญ์
- ตำบลไทรน้อย ผู้รับผิดชอบดูแลพื้นที่ นางนันทพร ชุมพร (ผญบ.หมู่ 8 ไทรน้อย)และนางรัตนา ภรณ์ ดีเลิศ (ผช)
- ตำบลบางชะนี ผู้รับผิดชอบดูแลพื้นที่ ทีมอาจารย์วันทนา อยู่ประเสริฐ (โรงเรียนบางบาล)
- ตำบลบางบาล ผู้รับผิดชอบดูแลพื้นที่ ทีมอาจารย์วันทนา อยู่ประเสริฐ (โรงเรียนบางบาล)
- ตำบลวัดยม ผู้รับผิดชอบดูแลพื้นที่ นางสาวกัลยารัตน์ สุขสำราญ แกนนำเยาวชน
- ตำบลสะพานไทย ผู้รับผิดชอบดูแลพื้นที่ นายสาโรจน์ นางสาวสุนีย์ ต้นตะ และนางพิมลมาศ ไกรโรจน์

2. โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครผ่านการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน

ต.บ้านใหม่ อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี

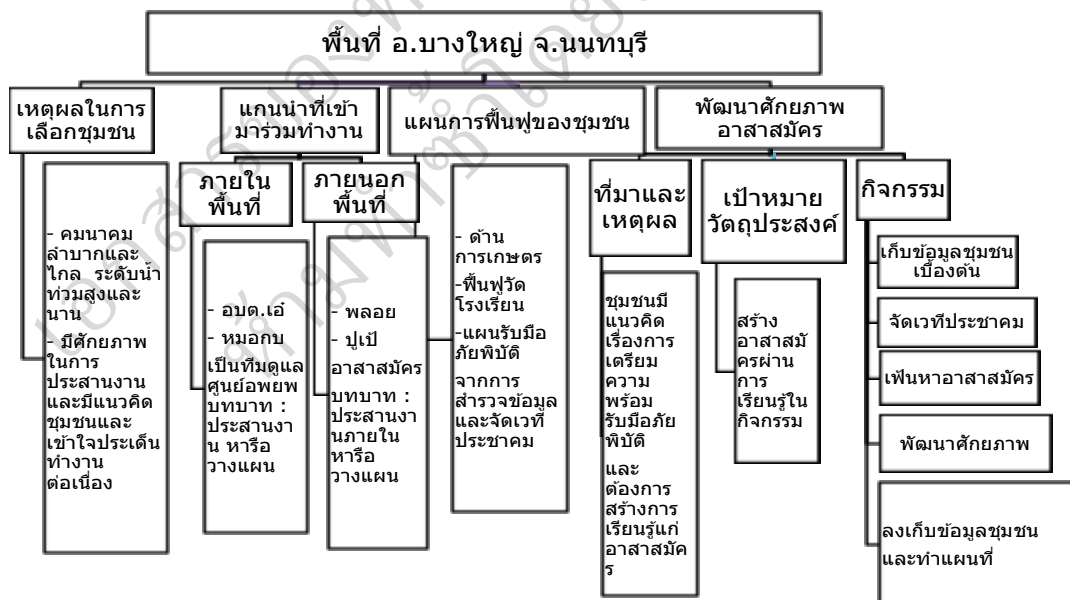
ข้อมูลพื้นที่และสภาพปัญหา

ตำบลบ้านใหม่มี 11 หมู่บ้าน ประชากรโดยรวมประมาณ 7,000-8,000 คน มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ประจำตำบล 3 แห่ง ได้แก่ รพ.สต.วิหารประชา (ติดเขตศาลายา) รพ.สต. บ้านใหม่ (ติดเขตนครปฐม) และรพ.สต.บ้านดอนตะลุมพุก(ติดไทรน้อย) เมื่อเกิดอุทกภัยทุกหมู่บ้านถูกน้ำท่วม การเดินทางใช้เรือสัญจร โดย อบต.กำหนดให้มีศูนย์พักพิง 3 จุด ได้แก่ โรงเรียนวัดต้นเชือก, วัดอ่วมอ่อง และโรงเรียนบ้านดอนตะลุมพุก พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทางการเกษตร สมาชิกชุมชนประกอบอาชีพเกษตรกร

แผนการทำงานในระยะแรก เป็นการฟื้นฟูเรื่องการเกษตร พืชผักสวนครัว แต่เนื่องจากชุมชนยังมีความหวาดระแวงว่าอาจเกิดน้ำท่วมอีก จึงไม่กล้าลงทุนหรือเริ่มต้นปลูกผัก แต่มีการเปลี่ยนเป็นการปลูกข้าวระยะสั้นคือสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ภายใน 45 วันเท่านั้น

ดังนั้นทีม Gen-V ที่ทำงานในพื้นที่จึงมีการปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงาน เป็นการร่วมมือกับชุมชนในการวางแผนรับมือกับน้ำท่วม โดยมีน้องอาสาสมัครที่มีความชำนาญด้านแผนที่มาช่วยออกแบบกิจกรรมและการจัดการข้อมูล

ภาพรวมการดำเนินงานในพื้นที่บางใหญ่

การออกแบบโครงการ

1. เป้าหมายโครงการ

- ส่งเสริมศักยภาพและเตรียมความพร้อมชุมชนในเรื่องอาหารของชุมชนในภาวะน้ำท่วม
- สร้างและพัฒนาศักยภาพอาสาสมัคร (Active citizen) ในการทำงานร่วมกับชุมชน
- ชุมชนมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับภัยพิบัติน้ำท่วมในอนาคต

2. การค้นหาโจทย์มีกระบวนการ/ วิธีการอย่างไร

- สำรวจข้อมูลความต้องการของชุมชนที่จำเป็นสำหรับการเตรียมความพร้อมครัวเรือนในชุมชนเพื่อรับมือกับภัยพิบัติ
- เปิดเวทีประชาคมร่วมกันกับชุมชน หรือและร่วมกันวิเคราะห์ เพื่อคัดเลือกโจทย์ที่เป็นปัญหาที่จำเป็น
- สรุปประเด็นที่จะทำร่วมกัน

3. การคัดเลือกกิจกรรมทำอย่างไร

- กำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเป้าหมาย โดยคำนึงถึงความต้องการของชุมชน งบประมาณและความเหมาะสมของระยะเวลาที่จะดำเนินการ
- ร่วมหารือกับชุมชนในการวางแผนดำเนินกิจกรรมที่จะทำร่วมกัน

4. การดำเนินการมีนวัตกรรมอย่างไร

- เกิดการรวมกลุ่มกันในชุมชนเพิ่มมากขึ้น
- เกิดอาสาสมัคร(Active citizen) ทำงานชุมชน
- เกิดองค์ความรู้ใหม่ในการทำเกษตรแบบประยุกต์ขึ้นในชุมชน

5. แนวทางการพัฒนาศักยภาพ Gen-V

- พัฒนาศักยภาพด้านการวางแผนกระบวนการเพื่อพัฒนาอาสาสมัคร
- พัฒนาศักยภาพด้านการทำงานชุมชน (เครื่องมือในการทำงานร่วมกับชุมชน , ทักษะการจับประเด็น , การวิเคราะห์ชุมชน , การสื่อสาร ฯลฯ
- พัฒนาศักยภาพด้านกระบวนการสรุปทบทวน

6. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

- ชุมชน : สร้างกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรแบบประยุกต์ และการทำงานร่วมกันภายในชุมชน รวมถึงการทำงานร่วมกับ Gen-V และอาสาสมัครและมีการถอดบทเรียนภายหลังเสร็จสิ้นโครงการ
- อาสาสมัคร : สร้างกระบวนการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการพัฒนาศักยภาพและกระบวนการทำงานร่วมกับชุมชน รวมถึงในการทำงานร่วมกับกลุ่มอาสาสมัครเองและ Gen-V และมีการถอดบทเรียนภายหลังเสร็จสิ้นโครงการ

- Gen-V : สร้างกระบวนการเรียนรู้ผ่านกระบวนการพัฒนาศักยภาพและการทำงานร่วมกับชุมชน รวมถึงการทำงานร่วมกับอาสาสมัคร และมีการถอดบทเรียนภายหลังเสร็จสิ้นโครงการ

7. การมีส่วนร่วมในการจัดการตนเองของชุมชน

สร้างทีมร่วมออกแบบกระบวนการทำงานและติดตามผล รวมถึงการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคร่วมกันภายหลังจากจบโครงการผ่านการทำเวทีประชาคมและถอดบทเรียนโครงการ

บทบาทของ Gen-V: ประสานวิทยากรมาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำเกษตรแบบประยุกต์ตลอดจนกระตุ้นและหนุนเสริมชุมชนในส่วนต่างๆ

เอกสารของทางมูลนิธิสยามกัมมาจล
ห้ามทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

แผนปฏิบัติการ

โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครผ่านการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน
พื้นที่ บ้านดอนตะลุมพุก ต.บ้านใหม่ อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี

ลำดับ กิจกรรม	กิจกรรมย่อย	เป้าหมายของกิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ/ ผู้เกี่ยวข้อง	ช่วงเวลา ที่ดำเนินงาน
1	เก็บข้อมูล ชุมชนเบื้องต้น	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสำรวจความเสียหายและเก็บข้อมูลชุมชนเบื้องต้นภายหลังจากน้ำลด 2. เพื่อหารือแนวทางการคัดเลือกโจทย์ร่วมกันแกนนำชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลงสำรวจพื้นที่และพูดคุยกับชาวบ้านเพื่อสอบถามข้อมูลเบื้องต้น 2. พุดคุยกับกลุ่มแกนนำชุมชนเพื่อหารือแนวทางการนัดหมายจัดเวทีประชาคม 3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และบันทึกไว้เป็นฐานข้อมูล 	Gen-V / ชุมชน	กุมภาพันธ์ 2555
2	เปิดรับ อาสาสมัคร (นิสิตนักศึกษา และบุคคล ทั่วไป)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเพิ่มจำนวนอาสาสมัครในการทำงานในพื้นที่ 2. เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการแก่บุคคลภายนอกที่สนใจ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์และฐานเด็กค่ายชมรมต่างๆในมหาวิทยาลัย 2. นัดหมายอาสาสมัครที่สนใจ มาร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนและชี้แจงภาพรวมโครงการ 3. จัดทำฐานข้อมูลอาสาสมัคร 	Gen-V / อาสาสมัคร	มีนาคม 2555
3	เวทีประชาคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อหารือและค้นหาปัญหาหารือร่วมกับชุมชน 2. เพื่อหาข้อสรุปกิจกรรมที่จะทำร่วมกับชุมชน ออกแบบแนวทางดำเนินกิจกรรม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประสานงานผู้นำชุมชนจัดเวทีประชาคม 2. หารือและค้นหากิจกรรมที่จะทำร่วมกับชุมชน 3. สรุปแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน 	Gen-V / อาสาสมัคร / ชุมชน	มีนาคม 2555

		<p>การติดตามผล ประเมินผล</p> <p>3. เพื่อสร้างการเรียนรู้แก่อาสาสมัครและชุมชน</p>	4. สรุปบทเรียนร่วมกับอาสาสมัคร		
4	ดำเนินโครงการ (สวนผักคนเมือง)	<p>1. เพื่อสร้างการเรียนรู้และเสริมศักยภาพการทำเกษตรแบบประยุกต์แก่ชุมชน</p> <p>2. เพื่อจัดตั้งโครงการสวนผักคนเมืองขึ้นในชุมชน</p> <p>3. เพื่อสร้างการเรียนรู้แก่อาสาสมัครและสถานสัมพันธ์ระหว่างอาสาสมัครกับชุมชนในการทำงานต่อเนื่อง</p>	<p>1. จัด workshop ให้ความรู้โดยทีมวิทยากรจากทีมสวนผักคนเมือง (Set Mobile)</p> <p>2. ประเมินและติดตามผลทุก 1 เดือนเป็นเวลา 3 เดือน</p> <p>3. สรุปและถอดบทเรียนโครงการร่วมกับชุมชน</p> <p>4. สรุปและถอดบทเรียนการเรียนรู้ร่วมกับอาสาสมัคร</p>	Gen-V / ชุมชน / วิทยากร / อาสาสมัคร	เมษายน – มิถุนายน
5	พัฒนาศักยภาพอาสาสมัคร	เพื่อพัฒนาทักษะและกระบวนการทำงานของอาสาสมัคร	<p>1. Gen-V ร่วมกันจัดโครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครในเรื่องทักษะและกระบวนการทำงานร่วมกับชุมชน</p> <p>2. ออกแบบกระบวนการเรียนรู้แก่อาสาสมัครให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่ทำในชุมชนเพื่อสร้างการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง</p> <p>3. นำกระบวนการที่ออกแบบไปใช้ในการพัฒนาอาสาสมัคร</p> <p>4. สรุปและประเมินผล</p>	Gen-V/ อาสาสมัคร / วิทยากร	พฤษภาคม 2555

6	ศึกษาและเก็บข้อมูลชุมชนเชิงลึก	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อศึกษา/วิเคราะห์ข้อมูลชุมชนเชิงลึก 2. เพื่อสร้างการเรียนรู้แก่ Gen-V และอาสาสมัคร 3. เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปทำงานต่อเนื่องกับชุมชนในประเด็นแผนรับมือภัยพิบัติ 4. เพื่อเป็นฐานข้อมูลแก่อาสาสมัครในการค้นหาโจทย์ในการทำงานร่วมกับชุมชนในประเด็นอื่นที่สนใจ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประสานผู้นำชุมชนในการลงพื้นที่เก็บข้อมูล 2. ดำเนินการเก็บข้อมูลตามแผนงานที่ออกแบบร่วมกันกับอาสาสมัคร 3. สรุปและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ร่วมกับอาสาสมัครเพื่อนำไปสู่การทำงานกับชุมชนต่อเนื่องในประเด็นแผนรับมือภัยพิบัติและประเด็นอื่นๆที่อาสาสมัครสนใจ 4. สรุปบทเรียนร่วมกัน 	Gen-V / อาสาสมัคร / ชุมชน	มิถุนายน 2555
7	ดำเนินโครงการ (ระหว่างอาสาสมัครและชุมชน)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อดำเนินกิจกรรมที่เป็นความสนใจร่วมระหว่างอาสาสมัครกับชุมชน 2. เพื่อสร้างการเรียนรู้แก่อาสาสมัครผ่านการปฏิบัติการจริงร่วมกับชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. อาสาสมัครวางแผนและประสานกับชุมชนเพื่อดำเนินโครงการตามที่ได้ออกแบบไว้ 2. อาสาสมัครสรุปบทเรียนร่วมกับชุมชน 3. Gen-V สรุปบทเรียนร่วมกับอาสาสมัคร 	อาสาสมัคร / ชุมชน / Gen- V	กรกฎาคม – กันยายน 2555
8	การเตรียมความพร้อมชุมชนเรื่องแผนรับมือภัยพิบัติ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเตรียมความพร้อมชุมชนในประเด็นแผนรับมือภัยพิบัติ 2. เพื่อสร้างการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครผ่านการปฏิบัติการจริงในชุมชน 3. เพื่อสรุปบทเรียนโครงการร่วมกับชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดเวทีนำเสนอข้อมูลชุมชนที่ผ่านการจัดเก็บและวิเคราะห์แก่ประชาคมชุมชน 2.หารือ แลกเปลี่ยนกับชุมชนในหัวข้อ “จัดการอย่างไร เมื่อภัยน้ำมา” เพื่อนำไปสู่แผนรับมือภัยพิบัติประจำชุมชน 3. สรุปประเด็นแผนรับมือภัยพิบัติและสรุปบทเรียนการทำงานร่วมกับชุมชน 4. Gen-V สรุปบทเรียนร่วมกับอาสาสมัคร 	Gen-V / อาสาสมัคร/ ชุมชน	สิงหาคม 2555

9	เวทีถอด บทเรียน(รวม)	เพื่อเป็นการถอดบทเรียนการทำงานระหว่าง Gen-V และอาสาสมัคร	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gen-V ร่วมกันออกแบบกระบวนการในการถอด บทเรียน 2. ติดต่อ ประสานงานเลือกวัน เวลาและสถานที่ใน การดำเนินการ 3. ดำเนินการตามกระบวนการที่วางไว้ 4. สรุปและประเมินผล 	Gen-V / อาสาสมัคร	ตุลาคม – พฤศจิกายน 2555
---	-------------------------	---	--	----------------------	-------------------------------

เอกสารของทางมูลนิธิสยามกัมมาจล
ห้ามทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

การวางแผนและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ขั้นวางแผน (ระยะก่อนดำเนินโครงการ)	ความเปลี่ยนแปลง (ระยะดำเนินโครงการ)	ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อโครงการ
ชุมชน	<p>- บทบาท ประสานงาน : พี่เอ๋ พี่กบ</p> <p>- ผู้ร่วมโครงการ : กลุ่มเกษตรกรที่สนใจ</p>	<p>- ยกระดับจากบทบาทของผู้ประสานงานเป็นการปรึกษาหารือร่วม เพื่อวางแผนการจัดทำโครงการ</p> <p>- มีทีมประสานงานและหารือร่วมเพิ่มเติมขึ้นมา 2 คน คือ พี่ฝน (ผู้ใหญ่บ้าน) และพี่เหม้ม (อบต.)</p> <p>- พี่กบลดบทบาทลงเนื่องจากในรายละเอียดของกิจกรรมที่จัดทำไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับบทบาทในชุมชน (หัวหน้ารพ.สต.)</p>	<p>- โครงการดำเนินไปด้วยดี ในบทบาทของผู้ประสานงานได้รับความร่วมมือดีและมีการพูดคุยปรึกษาหารือเสนอแนะในกิจกรรมร่วมด้วย</p> <p>- มีการแนะนำผู้ประสานงานเพิ่มเติมในชุมชน เพื่อต่อยอดกิจกรรมในระยะที่ 2</p> <p>- ทีมแกนนำในชุมชนมีแนวคิดเรื่องการจัดตั้งทีมอาสาสมัครในชุมชนขึ้น</p>
อาสาสมัคร	<p>- อาสาสมัครหลัก : พลอย ปูเป้ บทบาทร่วมปรึกษาหารือ วางแผนการดำเนินงาน และประสานงาน</p> <p>- อาสาสมัครทั่วไป : เปิดรับสมัครทั่วไป บทบาท ไปร่วมเรียนรู้กิจกรรม</p>	<p>- อาสาสมัครหลัก มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ออกแบบกระบวนการและนำกระบวนการ</p> <p>- อาสาสมัครทั่วไป เข้าร่วมกิจกรรม และเกิดการเรียนรู้ในส่วนของการทำงานร่วมกับชุมชน ในเรื่องการเก็บข้อมูลชุมชนและการทำแผนที่จำนวน 25 คน</p>	<p>- มีทีมอาสาสมัครหลักร่วมทำงานเพิ่มขึ้น 2 คน</p>
หน่วยงานองค์กรภาคี	<p>- วิทยากรจากมูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน : พี่อัฐ ช่วยจัดเวทีประชาคมในส่วนของดำเนินโจทย์เรื่องเกษตร</p>	<p>- เป็นที่ปรึกษาเรื่องทิศทางการดำเนินโครงการต่อและร่วมตัดสินใจยุติโครงการเมื่อประสบปัญหา</p>	<p>- ช่วยให้คำปรึกษาพิจารณายุติโครงการเมื่อประสบปัญหาเงื่อนไขภายในชุมชน และความไม่พร้อมในด้านการระดมทรัพยากรในการจัดทำโครงการ</p>

สรุปผลการดำเนินงาน

จากเงื่อนไขภายในชุมชนที่เกษตรกรและคนในชุมชนส่วนใหญ่ตัดสินใจเปลี่ยนแปลงวิถีการทำเกษตรจากสวนผักมาสู่การเป็นชาวนา เพราะความไม่แน่ใจในสถานการณ์น้ำในอนาคต ทำให้เกิดความไม่มั่นใจที่จะลงแปลงผัก หรือฟื้นฟูสวนไม้ยืนต้น จึงพิจารณาลงมตร่วมกับชุมชนในการยุติโครงการสวนผักคนเมือง และเริ่มจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครและชุมชนในส่วนของการเก็บข้อมูลชุมชนและทำแผนที่ชุมชน ดังนี้

ภาพชุมชนหลังจากน้ำลด ซึ่งอาสาสมัครได้ลงไปสำรวจ

ซึ่งภายหลังจากสำรวจข้อมูลชุมชนเบื้องต้น ได้ดำเนินการต่อในส่วนของการเก็บข้อมูลเชิงลึก โดยพัฒนาแบบฟอร์มการเก็บข้อมูลชุมชนร่วมกับพัฒนาการทำแผนที่เดินดินให้มีความละเอียดและชัดเจนเพิ่มมากขึ้น

ภาพแสดงแบบฟอร์มการเก็บข้อมูลชุมชนและรูปแบบการบันทึกข้อมูล

ID	วันที่	ชื่อ	เบอร์โทร	จำนวนแปลง	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ว่าง (ไร่)	พื้นที่อื่น (ไร่)	พื้นที่รวม (ไร่)	หมายเหตุ
001	27/01	สมชาย	0801422544	80	ปลูกข้าว	0	0	80	
002	27/02								
003	27/02	สมชาย	0818808792	120	ปลูกข้าว	0	0	120	
004	27/02	สมชาย	0818808792	120	ปลูกข้าว	0	0	120	
005	27/02	สมชาย	087626512	180	ปลูกข้าว	0	0	180	
006	27/02	สมชาย	087626512	180	ปลูกข้าว	0	0	180	
007	27/02	สมชาย	0813376134	90	ปลูกข้าว	0	0	90	
008									
009	27/04	สมชาย	0814884429	90	ปลูกข้าว	0	0	90	
010	27/02								
011	27/02	สมชาย		180	ปลูกข้าว	0	0	180	
012	27/02								
013	27/02	สมชาย	0823522126	120	ปลูกข้าว	0	0	120	
014	27/02								
015	27/02								
016	27/02								
017	27/02	สมชาย	0815542106	80	ปลูกข้าว	0	0	80	
018									
019	27/04	สมชาย		180	ปลูกข้าว	0	0	180	
020	27/02	สมชาย	0818992916	90	ปลูกข้าว	0	0	90	
021	27/04	สมชาย	0818080025	120	ปลูกข้าว	0	0	120	
022	27/02								

กระบวนการทำแผนที่พื้นที่หมู่ 11 ต.บ้านใหม่ อ.บางใหญ่ จ.นนทบุรี

กระบวนการทำแผนที่ดังกล่าวเกิดจากประเด็นคำถามที่ว่า แผนที่ชุมชนแบบใดที่จะเหมาะสมกับ
โจทย์การทำงานของ Gen-V ที่มุ่งเน้นไปที่การเตรียมความพร้อมชุมชนเพื่อรับมือกับภัยพิบัติ จากแนวคิด
และประสบการณ์ของเด็กค่ายในอดีตที่ผ่านการเรียนรู้กระบวนการทำแผนที่ทำมือ พวกเขาพบว่าขั้นตอน
และวิธีการตลอดจนรายละเอียดต่างๆของแผนที่ทำมือที่เคยเรียนรู้เหล่านั้นยังไม่ตอบโจทย์ที่พวกเขา
ต้องการ พวกเขาต้องการแผนที่ที่มีความละเอียดและแม่นยำระดับหนึ่งในส่วนของผังครัวเรือน สถานที่
สำคัญในชุมชน คูคลอง ระดับน้ำท่วม และนอกเหนือจากนั้นยังต้องแสดงให้เห็นถึงเส้นทางคมนาคม
ทั้งในขณะปกติและเมื่อเกิดภัยพิบัติ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะนำไปสู่การวิเคราะห์เพื่อการจัดการขณะเกิดภัย
พิบัติได้ เมื่อพวกเขาชัดเจนในเป้าหมายที่ต้องการ การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาแผนที่จึงเริ่มต้น
ขึ้น ตั้งแต่ขั้นตอนของการทำความเข้าใจแผนที่ภูมิศาสตร์ การอ่านแผนที่ ไปจนถึงการฝึกทำแผนที่ทำมือ
โดยได้รับความร่วมมือจากผศ.ดร.ปิยะกาญจน์ เทียธิทรัพย์ อาจารย์คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร
ศาสตร์ ม.มหิดล หรือพี่บู๊ปี่ที่น่ารักของพวกเรา ที่กรุณาจัดอบรมให้ความรู้ คำแนะนำและเทคนิคการทำ
แผนที่ทำมือ ผ่านการทดลองฝึกปฏิบัติจริง หลังจากนั้นเส้นทางของการเรียนรู้ ดำเนินมาสู่ขั้นตอนของการ
ระดมความคิดเพื่อประยุกต์เอาความรู้ที่ได้เรียนมาปรับใช้จริง ภายใต้เงื่อนไขเพิ่มเติมว่า แผนที่ที่เราจะ
ทดลองทำนี้ นอกจากจะมีในส่วนของข้อมูลต่างๆที่ต้องการแล้ว ต้องเป็นแผนที่ที่ง่ายต่อการทำ และง่ายต่อ
การทำความเข้าใจ ซึ่งกำลังหลักในการระดมความคิดครั้งนี้คือน้องๆในทีมและอาสาสมัครของเรา
มาร่วมกันทดลองทำ ลองผิดลองถูก โดยประยุกต์เอาเทคโนโลยีในส่วนของ Scale แผนที่กว้างๆจาก
ฐานข้อมูลของ Google Earth ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ โดย Scale ของแผนที่ใน
Google Earth จะมีความละเอียดในระดับหลังคาเรือน มีทิศทางที่ถูกต้องแม่นยำ แต่ปัญหาของฐานข้อมูล
ดังกล่าวคือ ไม่ใช่ข้อมูลที่อัปเดตเป็นปัจจุบัน จะทำให้ข้อมูลบางส่วนเช่น ครัวเรือนใหม่ๆ เส้นทางเดินใน
ชุมชนหรือคูคลองบางส่วนอาจขาดหายไป ซึ่งขั้นตอนการทำแผนที่ชุมชนก็จะต้องมีในส่วนของกราฟิก
ข้อมูลเหล่านี้เพิ่มเติมควบคู่กันไปด้วย นอกเหนือจากนี้พวกเขายังค้นพบการประยุกต์เอาเทคนิคการลอก
ลายแผนที่ที่เรียกว่า การทำ Layer โดยแต่ละ Layer จะเป็นการลงข้อมูลในประเด็นต่างๆ เช่น Layer 1 :
ข้อมูลครัวเรือน , Layer 2 : ข้อมูลระดับของน้ำที่ท่วม , Layer 3 : เส้นทางคมนาคมและคูคลอง เป็นต้น
ซึ่งหากเราต้องการข้อมูลใน Layer ไหนก็สามารถเลือกดูได้ใน Layer นั้นๆได้โดยสะดวก นอกเหนือจากนี้
แผนที่ของเรายังเพิ่มเติมในส่วนของของการใช้ควบคู่กับแผนที่ชั้นข้อมูลที่จะประกอบไปด้วยข้อมูลพื้นฐาน
ของครัวเรือน , ข้อมูลประชากรในภาวะพึ่งพิงในแต่ละครัวเรือน , การเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับน้ำ
ท่วมในแต่ละครัวเรือน , ข้อมูลเรือในแต่ละครัวเรือน โดยจะทำการจัดผังแบ่งโซนในแผนที่และให้ Code ใน
แต่ละโซน เชื่อมโยงข้อมูลกับแผนที่ชั้นนี้ และจัดเก็บฐานข้อมูลในคอมพิวเตอร์ด้วย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าแผน

ที่ดังกล่าวนอกเหนือจากจะช่วยอธิบายลักษณะทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ตามข้อมูลที่เราต้องการได้แล้ว ยังเชื่อมโยงถึงฐานข้อมูลในระดับครัวเรือนได้อีกด้วย

บทเรียนร่วมกันภายใต้การศึกษาและพัฒนาขั้นตอนของการทำแผนที่ พวกเราได้ข้อเรียนรู้ใหม่ๆ มากมาย ตั้งแต่จุดเริ่มต้นพวกเราพบกับความท้าทายใหม่ๆ กระบวนการคิดที่นำไปสู่การลองผิดลองถูก ภายใต้โจทย์ที่พวกเรามองว่าหากองค์ความรู้ในส่วนของวิธีการทำแผนที่นี้จะได้รับการขยายผลนำไปใช้ต่อก็จะต้องง่ายต่อการสื่อสารและง่ายต่อการทำความเข้าใจและนำไปประยุกต์ใช้ และมีความเป็นไปได้ในระดับของการเรียนรู้ของคนในชุมชนและอาสาสมัครทั่วไปที่จะเข้าร่วมในกระบวนการดังกล่าวด้วย โดยเป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอย่างง่ายหลอมรวมกับเทคนิคการลอกลายที่ทุกคนสามารถฝึกฝนทำได้ ควบคู่ไปกับการเชื่อมโยงฐานข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างง่ายเบื้องต้น ซึ่งประโยชน์สูงสุดที่จะได้รับจะนำไปสู่การช่วยหนุนเสริมชุมชนเพื่อจัดทำแผนการจัดการภายในชุมชนเพื่อรับมือกับภัยพิบัติต่อไป

ภาพแสดงแผนที่เดินดินที่พัฒนาโดยทีมงานและอาสาสมัคร

ซึ่งภายหลังจากการเก็บข้อมูลชุมชนและทำแผนที่เดินดินแล้วได้จัดเวทีนำเสนอข้อมูลแก่ชุมชน โดยมีตัวแทนเข้าร่วมประชาคม ดังนี้ ทีมผู้นำชุมชนในส่วนของ ทีมอบต. ผู้ใหญ่บ้าน ทีมสาธารณสุข และอสม. ตัวแทนครู.ร.สามแยกบางคูรัด ตัวแทนอาสาสมัครชุมชน เป็นต้น ซึ่งภายหลังจากจัดเวทีนำเสนอข้อมูลดังกล่าวข้างต้นแล้วนั้น ได้มีการลงมติดวางแผนงานต่อเนื่องในส่วนของขยายผลร่วมกับ ทีมอาสาสมัครชุมชนในการพัฒนาแบบสำรวจข้อมูลและจะจัดทำแผนที่เดินดินให้ครอบคลุมอีก 3 หมู่ คือ หมู่ที่ 8, 9 และ 10 เป็นการขยายผลนำร่องต่อไป ซึ่งบทบาทของ Gen-V จะเข้าไปหนุนเสริมในส่วนของ การเป็นวิทยากรอบรมทีมอาสาสมัครชุมชนในส่วนของ การเก็บข้อมูลชุมชนและทำแผนที่เดินดินต่อไป

สิ่งดี ๆ ที่เกิดขึ้น

- เครื่องมือการเก็บข้อมูลและการทำแผนที่ชุมชนพัฒนาโดย ทีมงานและอาสาสมัคร Gen-V

ทีมอาสาสมัครเข้าร่วมอบรมการทำแผนที่ชุมชน

- มีองค์กรภายนอกที่ให้ความช่วยเหลือ ได้แก่
  1. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ – สนับสนุนด้านงบประมาณการจัดกิจกรรม
  2. มูลนิธิสยามกัมมาจล - สนับสนุนด้านงบประมาณการจัดกิจกรรม
  3. มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน – สนับสนุนด้านที่ปรึกษาและวิทยากรจัดเวทีประชาคมด้านการเกษตร
  4. คณะทรัพยากรศาสตร์และสิ่งแวดล้อม – สนับสนุนด้านวิทยากรจัดอบรมและให้คำปรึกษาด้านการทำแผนที่

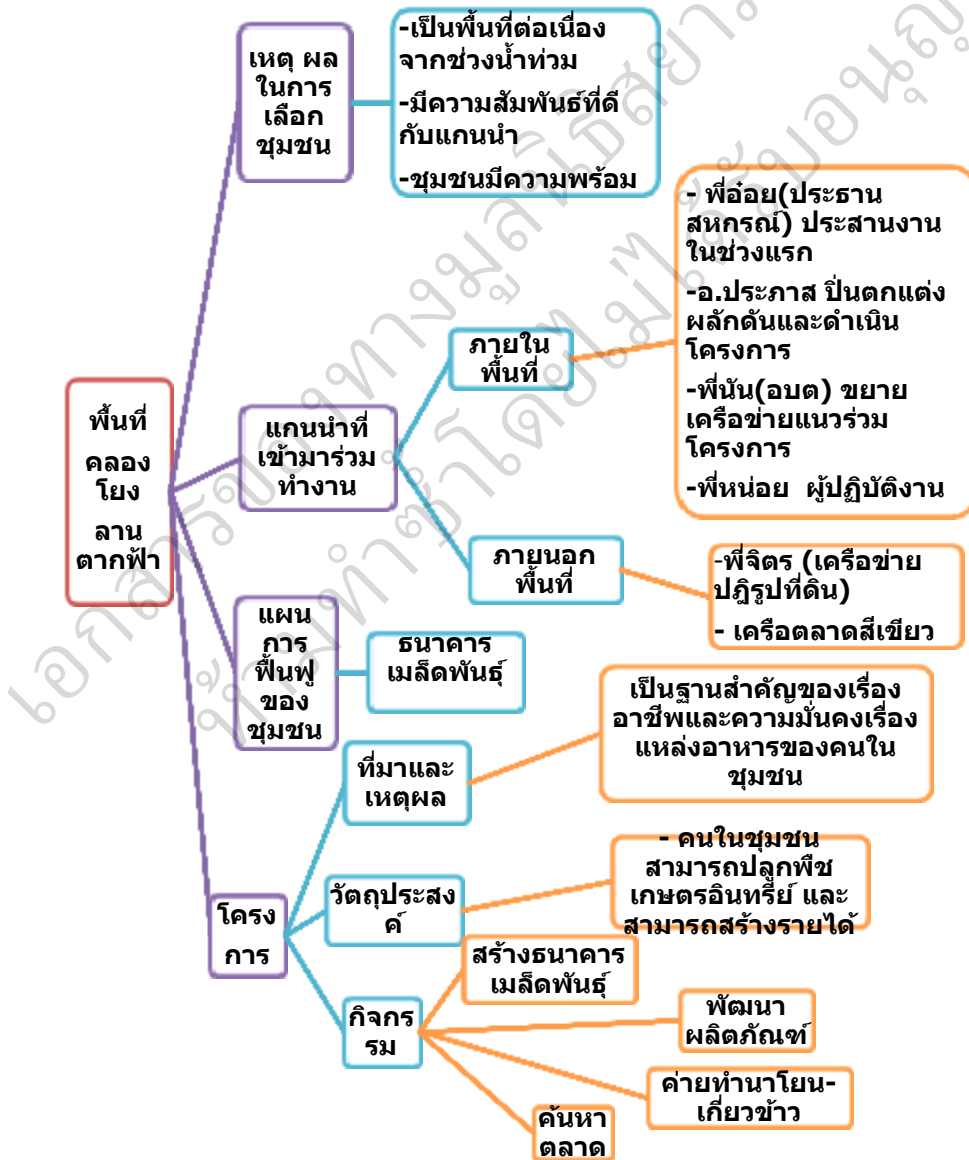
3. โครงการเกษตรอินทรีย์และตลาดสีเขียว

พื้นที่ ต.คลองโยง-ลานตากฟ้า อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม

ข้อมูลพื้นที่และสภาพปัญหา

ต.คลองโยง มีจำนวน 2,198 หลังคาเรือน จำนวนประชากร 7,101 คน อาชีพหลัก คือ ทำนา ทำสวน มีชาวบ้านเป็นแกนนำในการดูแลหมู่บ้านเป็นที่ราบลุ่ม มีคลองไหลผ่านหลายสายที่สำคัญได้แก่ คลองโยงคลองนราภิรมย์ และคลองซอยต่างๆ ทำให้พื้นที่ของตำบลมีความอุดมสมบูรณ์และมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรทั่วทั้งตำบล มีพื้นที่ จำนวน 19,728 ไร่ แบ่งการปกครองออกเป็น 8 หมู่บ้าน ในช่วงที่สถานการณ์น้ำท่วมรุนแรง ระดับน้ำสูงประมาณ 3 เมตร

เนื่องจากคลองโยงเป็นพื้นที่ที่มีเครือข่ายค่อนข้างมากและมีประเด็นที่น่าสนใจเรียนรู้ให้กับอาสาสมัคร ทางทีมงานจึงเลือกพื้นที่นี้ในการทำงานต่อเนื่อง

การออกแบบโครงการ

1. เป้าหมายโครงการ

- เพื่อส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ โดยจัดครัวเรือนนำร่องในการทำเกษตรอินทรีย์

2. การค้นหาโจทย์มีกระบวนการ/ วิธีการอย่างไร

- ร่วมหาหรือค้นหาโจทย์ร่วมกับชุมชน โดยลงสำรวจข้อมูลชุมชน

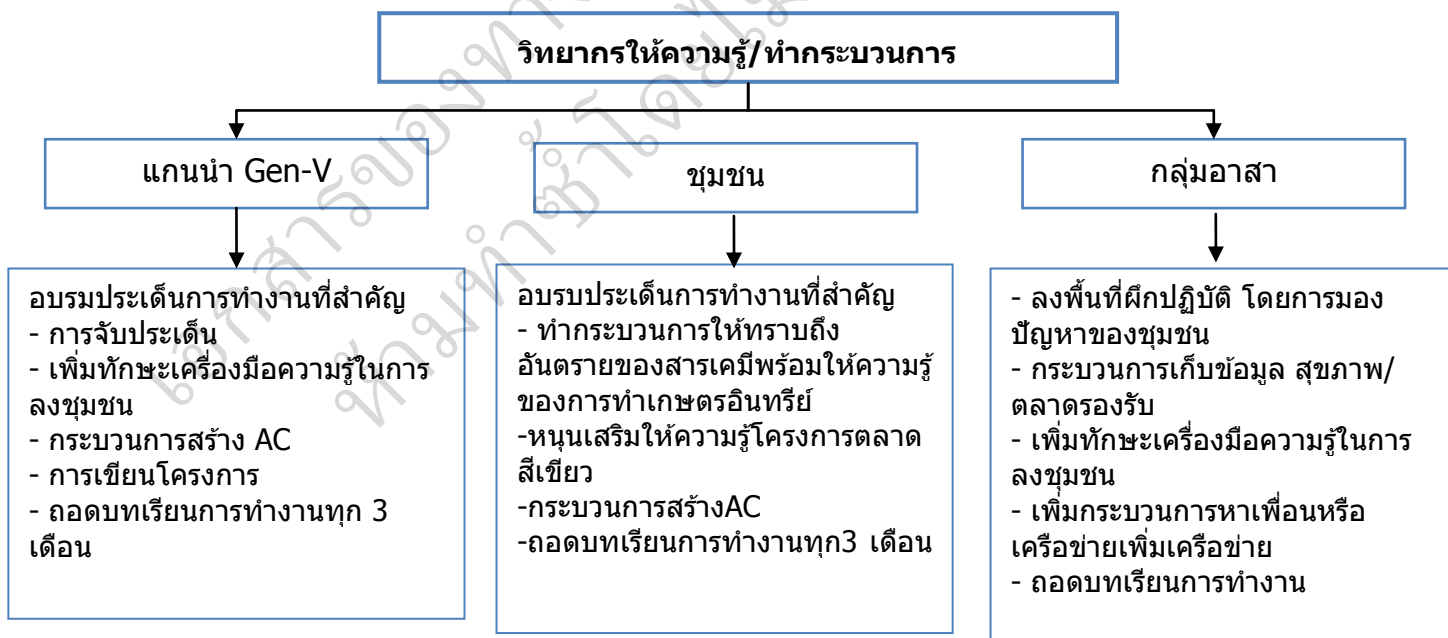
3. การคัดเลือกกิจกรรมทำอย่างไร

- เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์
- เป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิถีของชุมชน
- กิจกรรมที่พัฒนาศักยภาพของ อาสาสมัครในการทำงานร่วมกับชุมชน

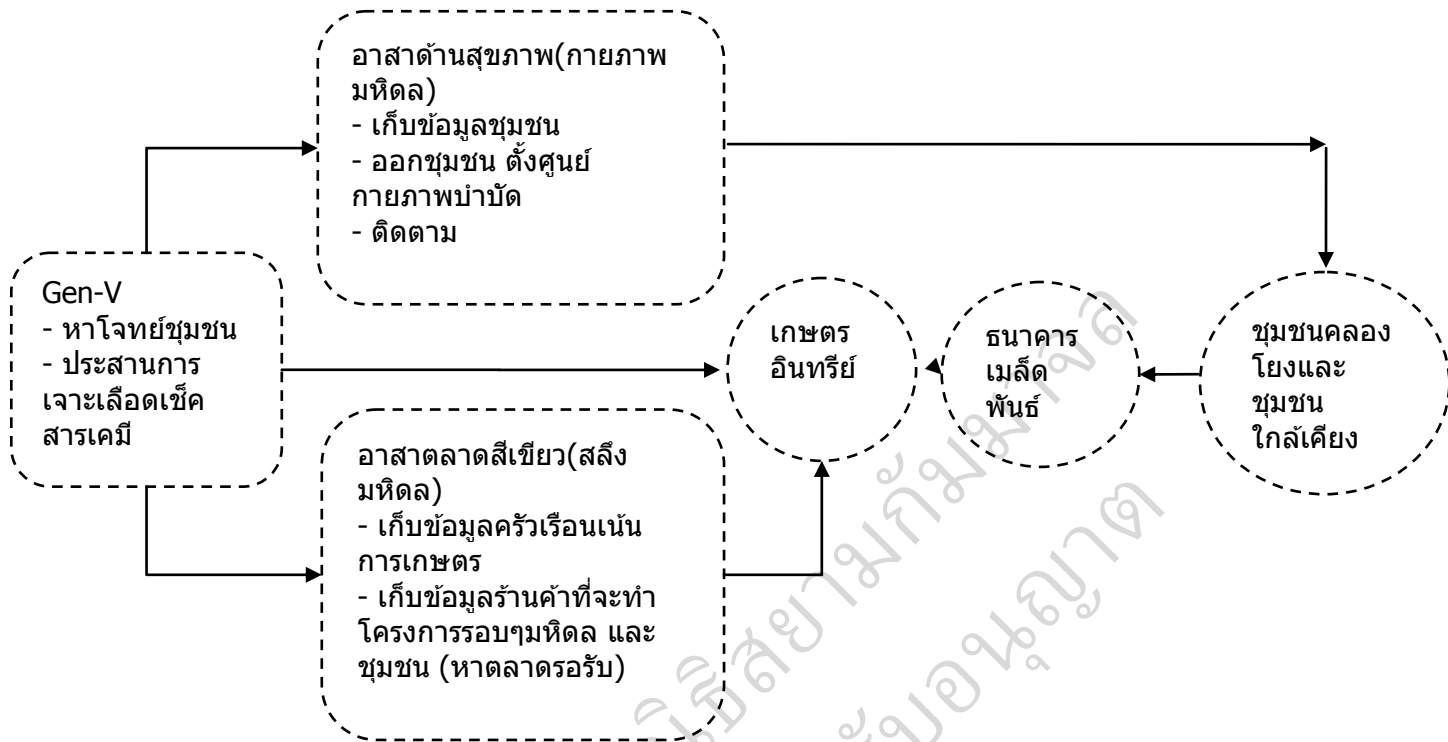
4. การดำเนินการมีนวัตกรรมอย่างไร

ธนาคารเมล็ดพันธุ์ที่ชุมชนตั้งขึ้น ช่วยผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่มกันเกิดขึ้นในชุมชนโดยหันมาทำเกษตรแบบอินทรีย์และใช้กระบวนการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครทำงานต่อเนื่องในประเด็นสุขภาพเป็นตัวช่วยกระตุ้นชาวบ้านให้ตระหนักถึงภัยของการใช้สารเคมีร่วมกับการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครต่อยอดในเรื่องการทำฐานการรับซื้อผลผลิตจากชุมชน โดยทำฐานข้อมูลความต้องการของตลาดพร้อมทั้งเชื่อมโยงตลาด(ร้านอาหาร)กับผู้ผลิต(ชาวบ้าน) โดยตรง

5. แนวทางการพัฒนาศักยภาพ Gen-V

6. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

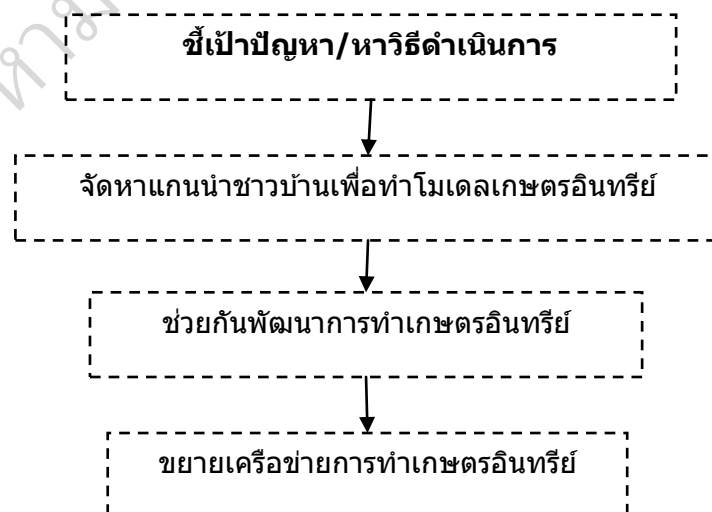

Gen-V ได้เรียนรู้การคิดวิเคราะห์ วางแผนโครงการร่วมกับชุมชน

อาสา ได้เรียนรู้การลงชุมชน วิถีชีวิต และปรับเปลี่ยนมุมมองการบริโภค และการตลาดนิยมความสวยงาม

ชุมชน เรียนรู้การทำเกษตรอินทรีย์ และตระหนักถึงอันตรายของการใช้สารเคมี / ทำโมเดลเกษตรอินทรีย์ 5 ครัวเรือน

7. การมีส่วนร่วมในการจัดการตนเองของชุมชน

แผนปฏิบัติการ

โครงการเกษตรอินทรีย์และตลาดสีเขียว

พื้นที่ ต.คลองโยง อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม

ลำดับกิจกรรม	กิจกรรมย่อย	เป้าหมายของกิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ/ ผู้เกี่ยวข้อง	ช่วงเวลาที่ดำเนินงาน
1	ประชุมแกนนำชุมชน	เพื่อหารือแนวทางการคัดเลือกโจทย์	1. ลงพื้นที่โดยนัดกับแกนนำชุมชน 2. สอบถามปัญหาต่างๆ 3. จัดลำดับความสำคัญของปัญหาและ list ประเด็นที่สำคัญมาทำต่อ	1. Gen-V 2. กลุ่มผู้นำชุมชน	ธันวาคม-กุมภาพันธ์
2	ลงพื้นที่ค้นหาปัญหา/เรียนรู้ชุมชน	ค้นหาปัญหา/เรียนรู้ประเด็นการเกษตร/ สุขภาพ/ วิถีชีวิต/ ประวัติศาสตร์ชุมชน/ โครงสร้างชุมชน	ลงกิจกรรมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง - งานประชาคมชุมชน - งานเกษตร - งานประชุมของแกนนำ	1. Gen-V 2. ชุมชน	มกราคม-กุมภาพันธ์
3	ประชุมวางบทบาท	แบ่งบทบาทหน้าที่อาสาและชุมชน วางแผนการดำเนินงาน	ลงพื้นที่พูดคุยกับแกนนำ (อาจารย์ประกาศ) เพื่อวางแผนการขยายการทำเกษตรอินทรีย์	Gen-V , ชุมชน	26 กุมภาพันธ์ 2555
4	พัฒนาอาสาสมัครในการลงเก็บข้อมูลเก็บ	- เพื่อพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครในการลงชุมชนเก็บข้อมูล	- ประสานอาสาสมัคร วิทยากรในการฝึกอบรมและสถานที่	Gen-V, อาสาสมัคร ม.	มีนาคม 2555

	ข้อมูลพื้นฐานพื้นที่ (เก็บข้อมูลชุมชน (ข้อมูลทั่วไป สุขภาพ, การเกษตร, อาชีพ, รายได้, ข้อมูล ครัวเรือน)	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์กันระหว่าง Gen-V อาสาสมัครกับชุมชน - เพื่อให้อาสาสมัครได้ลงไปทำความเข้าใจกับชุมชน - นำข้อมูลชุมชนที่ได้มาพื้นฐานข้อมูลในการทำงานต่อ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแบบฟอร์มการเก็บข้อมูล - ประสานพื้นที่ที่ขอลงเก็บข้อมูล - จัดกลุ่มอาสาสมัครลงเก็บข้อมูลโดยมีแกนนำชุมชนและคนในชุมชนเป็นคนให้ข้อมูล - Gen-V และอาสาสมัครรวบรวมข้อมูลที่ได้มาทำฐานข้อมูลชุมชน 	มหิดล, ชุมชน, วิทยาการ	
5	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาอาสาสมัครกับการใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลทำแผนที่ชุมชน (เก็บข้อมูลชุมชน ฐานภัยพิบัติ) - ลงเก็บข้อมูลเพื่อทำแผนที่ชุมชนเพื่อเตรียมทำประชาคมแผนรับมือภัยพิบัติ 	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อเรียนรู้การใช้เครื่องมือในการทำงานเก็บข้อมูลทำแผนที่ชุมชน - เพื่อให้เห็นลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่บางส่วนบ้านเรือนเส้นทางไหลของน้ำระบบนิเวศโครงสร้างทางวิศวกรรมเพื่อวิเคราะห์ถึงความเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์น้ำท่วม - นำข้อมูลที่ได้มาจัดทำเป็นแผนที่ชุมชนเพื่อใช้เป็นข้อมูลให้กับชุมชนในการจัดทำแผนรับมือภัยพิบัติของชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานอาสาสมัครและวิทยาการเข้าร่วมฝึกการใช้เครื่องมือ - ประสานแกนนำชุมชนลงพื้นที่ - อาสาสมัครเก็บข้อมูลร่วมกับคนในชุมชน - อาสาสมัครกับชุมชนช่วยกันทำแผนที่ชุมชน 	Gen-V, อาสาสมัคร ม. มหิดล, แกนนำ ชุมชน, คนใน ชุมชน, วิทยาการ	เมษายน 2555
6	เวทีประชาคมรับมือภัยพิบัติ	<ul style="list-style-type: none"> - เกิดแผนรับมือภัยพิบัติพร้อมออกคู่มือของชุมชนเอง - มีการประชาคมค้นหาปัญหา ชุมชนมีส่วนร่วม 	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานอาสาสมัครและวิทยาการเข้าร่วมทำเวทีประชาคม - นำข้อมูลที่เก็บมาทั้งฐานข้อมูลทั่วไป 	Gen-V, ชุมชน, อาสาสมัคร ม. มหิดล, วิทยาการ	เมษายน 2555

		ร่วมในการสร้างแผนรับมือของตนเอง - อาสาสมัครหนุนเสริมกระบวนการจัดเวที	และแผนที่ชุมชน มาหนุนเสริมในการ ทำแผนรับมือภัยพิบัติ		
7	ตั้งศูนย์สุขภาพ กับอสม ชุมชน	- สร้างสุขภาพของคนในชุมชนเพื่อรับมือกับ ภัยพิบัติ - สร้างสัมพันธ์กับชุมชน - ทำให้ชุมชนเกิดการรวมตัว	- จัดกิจกรรมตรวจร่างกาย - ให้คำแนะนำด้านสุขภาพที่เหมาะสม - เสริมความรู้ร่วมกับอสมเพื่อให้อสม ดูแลชุมชนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น - นำข้อมูลฐานสุขภาพมาขับเคลื่อน	Gen-V , ชุมชน , อสม , อาสา มहितล	พฤษภาคม 2555
8	ค้นหาแกนนำ อาสาสมัคร	- เพื่อค้นหาแกนนำอาสาสมัครในการเป็น ตัวหลักมาทำงานต่อในพื้นที่ - พัฒนาแกนนำอาสาสมัครเป็น AC ที่มี ศักยภาพในการทำงานชุมชน	- ใช้กิจกรรมเพื่อค้นหาอาสาสมัครและ การสังเกตจากพฤติกรรมความเป็น ผู้นำ ความจริงจังและความรับผิดชอบใน การทำงาน	Gen-V, อาสาสมัคร ม. มहितล	มีนาคม-จบ โครงการ
9	เจาะเลือดตรวจ สารเคมีในชุมชน	- สร้างความตระหนักให้ชุมชนรู้ถึงอันตราย ของการใช้สารเคมี - เพื่อให้ชุมชนมองเห็นช่องทางในการทำ เกษตรอินทรีย์	ประสานงาน Lab เจาะเลือดลงในชุมชน	Gen-V , ชุมชน , ทีมเจาะเลือด	เมษายน 2555
10	สำรวจความต้องการ ของตลาด	ตรวจสอบความต้องการของตลาดรอบๆ ชุมชน และรอบๆมหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อนำข้อมูลมาเสนอกับชุมชนในเรื่องของ ตลาดรองรับ	- เก็บข้อมูลร้านอาหาร - พฤติกรรมการบริโภค - เสนอผู้ผลิต(เกษตรกรในชุมชน)	Gen-V , อาสาฯ ม.มหิดล	พฤษภาคม 2555

11	ทำประชาคมเกษตรกรอินทรีย์	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาเรียนรู้การปรับเปลี่ยนวิถีคิดในการที่ ให้ชุมชนหันมาทำเกษตรอินทรีย์และ จิตสำนึกต่อตนเองผู้บริโภคและ สิ่งแวดล้อม - ขยายแนวร่วมผู้ทำเกษตรอินทรีย์ - เพื่อให้เกษตรกรเห็นผลเสียของการใช้ สารเคมี - เพื่อให้ชุมชนนำความรู้ความเข้าใจและ วิธีการที่ได้รับกลับมาทดลองดำเนินงาน ในพื้นที่ของตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานพื้นที่ ออกแบบเวทีประชาคม ร่วมกับวิทยากร - ประสานชุมชนและอาสาสมัครเข้าร่วม เรียนรู้จัดกระบวนการ - นำข้อมูลสุขภาพเน้นที่ปัญหาสารเคมี ตกค้างในร่างกายเพื่อหนุนเสริมให้ เกษตรกรอินทรีย์เป็นทางเลือกหนึ่งของ ชุมชน - นำข้อมูลร้านค้าที่รับซื้อตรงมาหนุน เสริมความมั่นใจของชาวบ้านในฐานะ ของตลาดรองรับ 	Gen-V, ชุมชน, อาสาสมัคร ม มหิดล, วิทยากร	พฤษภาคม 2555
12	พัฒนาการผลิต	เพิ่มศักยภาพแล้วความรู้พร้อมให้เทคนิค ต่างๆ เพื่อเพิ่มคุณภาพของผลผลิต	<ul style="list-style-type: none"> - นำวิทยากรลงในชุมชน - ประสานอาสาสมัครหนุนเสริม กระบวนการของวิทยากร 	Gen-V , อาสาม มหิดล , วิทยากร (เกษตรกร อินทรีย์, เครือข่าย เกษตรกรรวม ยั่งยืน) , ชุมชน	
13	ติดตามชุมชน	ติดตาม ดูแลชุมชน ช่วยเหลือในการตั้งวิทยากรมาเสริม และหา ตลาดเพิ่มเติม	<ul style="list-style-type: none"> - ลงชุมชนเดือนละ 1-2 ครั้ง หรือเมื่อชุมชนขอความช่วยเหลือ - จัดหาวิทยากรลงเพิ่มเติมเมื่อเกิด 	Gen-V, อาสา ม มหิดล , วิทยากร (เกษตรกร	กรกฎาคม-พฤษ ิกายน 2555

		โดยนำอาสาสมัครแบ่งบทบาทหน้าที่กับลง ชุมชน	ปัญหาในขั้นตอนการผลิต - หาดลาดเพิ่มเติมให้ชุมชน - ประชุมบางบทบาทหน้าที่กับ อาสาสมัครเพื่อหนุนเสริมดูแลชุมชน	อินเทอร์เน็ต, เครือข่าย เกษตรกรรม ยั่งยืน) , ชุมชน	
14	ถอดบทเรียนอาสา และชุมชน				พฤษภาคม- ธันวาคม 2555
15	ถอดบทเรียน GenV				มกราคม 2556

เอกสารของทางมูลนิธิสยามกัมมาจล
ห้ามทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

การวางแผนและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ชั้นวางแผน (ระยะก่อนดำเนินโครงการ)	ความเปลี่ยนแปลง (ระยะดำเนินโครงการ)	ผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อโครงการ
ชุมชน	แกนนำชาวบ้าน (พี่น้องและ อ. ประภาส เป็นผู้ประสานงานหาครัวเรือนต้นแบบ) ชาวบ้าน 5 หลังคาเรือน (เป็นต้นแบบ ในการปลูกพืชอินทรีย์ และขยายแนวร่วมไปสู่เพื่อนบ้าน)	- แกนนำสามารถหาครัวเรือนเข้าร่วมโครงการ ได้มากกว่า 5 ครัวเรือน - ชาวบ้านทำตามบทบาทที่ผู้ทำโครงการกำหนดไว้	มีการขยายตัวของแนวร่วมเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากครัวเรือนต้นแบบสามารถสร้างรายได้เป็นอย่างดีจากการขายผลผลิต
หน่วยงาน องค์กร ภาคี	เครือข่ายมูลนิธิเกษตร (พัฒนาคุณภาพผลผลิต โดยการลงพื้นที่ตรวจสอบพัฒนาดิน และ พัฒนาเทคนิคในการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์) เครือข่ายตลาดสีเขียว (หาตลาดรองรับผลผลิต)	- เครือข่ายตลาดสีเขียว หาตลาดรองรับได้เป็นจำนวนมากกว่าผลผลิตที่ชาวบ้านปลูกได้	
อาสาสมัคร	นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล จากทุกคณะ โดยไม่ได้ระบุจำนวน เนื่องจากเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ส่งโครงการเพื่อขอทุนในการทำโครงการหนุนเสริมโครงการหลัก ให้ทำงานร่วมกับ GenV ในการติดตามการทำงานของชาวบ้าน เปิดพื้นที่เรียนรู้เรื่องการทำเกษตรอินทรีย์และวิถีเกษตรในปัจจุบัน	- มีนักศึกษาชมรม SIFE ม.มหิดล มาร่วมเป็นอาสาสมัครในการร่วมศึกษาชุมชน เป็นระยะเวลา 1 เดือน - มีนักศึกษาจาก ม.มหิดล สับเปลี่ยนหมุนเวียนเข้ามาร่วมเป็นอาสาสมัครโครงการประมาณ 10 คน - มีนักศึกษา ม.มหิดล 30 คน และ ม.สยาม 10 คน เข้าร่วมกิจกรรมค่ายโยนข้าว/เกี่ยวข้าว (นศ. ม.สยาม ไม่ได้ร่วมค่ายเกี่ยวข้าว เนื่องร่วมกิจกรรมเพราะเป็นวิชาเรียน เพื่อเอาคะแนน)	อาสาสมัครเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการหมุนเวียนเข้ามาในพื้นที่ตามฐานของความสนใจที่ต้องการเรียนรู้ เช่น ประเด็นเรื่องการทำนาและสวนผักเกษตรอินทรีย์ หรือ การเรียนรู้ประเด็นเกษตรพันธะสัญญา

การแก้ไขปัญหาและผลที่เกิดขึ้น

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	การแก้ไขปัญหา	ผลที่เกิดจากการแก้ปัญหา
ชุมชน	<p>เนื่องจากชุมชนค่อนข้างมีกิจกรรมเยอะและหลายประเด็น ทำให้บางครั้งคนไม่ค่อยให้ความร่วมมือเท่าไรนัก หรือจะเข้ามาเฉพาะประเด็นที่สนใจ</p> <p>ต้นทุนทางเกษตรอินทรีย์ค่อนข้างสูง และต้องใช้แรงงานมากกว่าปกติ รวมถึงเสี่ยงต่อศัตรูพืชที่อาจจะควบคุมไม่ได้ ทำให้คนในชุมชนยังไม่สนใจเรื่องการทำเกษตรอินทรีย์</p>	<p>ประสานงานบางครอบครัวที่สนใจและเกาะติดทำงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เห็นความเป็นไปได้ก่อนขยายผลไปครอบครัวอื่น</p>
อาสาสมัคร	<p>ประเด็นที่อาสาสมัครลงไปเรียนรู้ ไม่ตรงกับสายอาชีพที่กำลังศึกษา ทำให้ขาดความสนใจร่วมในประเด็นที่เป็นโจทย์ของชุมชนในการจะศึกษาชุมชนในระยะยาว</p> <p>การแก้ปัญหา : ทีม Gen V ปรับวิธีการสร้างการเรียนรู้ กิจกรรมแบบเข้าไป – เย็นกลับ เช่น ทำนาโยน เกี่ยวข้าว เพาะเมล็ดพันธุ์ โดยเพิ่มกระบวนการเรียนรู้ชวนคิด ชวนคุยเพื่อต่อยอดความคิดลงไปกิจกรรมรายวัน</p>	<p>อาสาสมัครเข้าใจประเด็นและให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมแบบเข้าไป-เย็นกลับ</p>

สรุปผลการดำเนินงาน

ภาพรวมการดำเนินโครงการอยู่ในระยะต่อยอดการทำงานกับอาสาสมัครและการขยายกลุ่มอาสาสมัครและเปิดพื้นที่ สร้างกิจกรรมในพื้นที่ สร้างกระบวนการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมในชุมชน เช่น การรณรงค์เรื่องการบริโภคผักไร้สารพิษภายในมหาวิทยาลัย การเรียนรู้วิถีเกษตรแบบอินทรีย์ เป็นต้น เทียบจากโจทย์ชุมชนในเรื่องการจัดการน้ำ คิดเป็นร้อยละ 80 เทียบจากโจทย์ชุมชนในเรื่องเกษตรอินทรีย์ คิดเป็นร้อยละ 80

บทเรียนและข้อเรียนรู้ที่เกิดขึ้น

- เป็นพื้นที่สร้างการเรียนรู้ให้กับอาสาสมัคร
- Gen-V ได้เรียนรู้เรื่องการวางบทบาทในการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายต่างๆ ในแง่ของการประสานงานขอความช่วยเหลือ หนุนเสริมศักยภาพชุมชนในเรื่องการจัดกิจกรรมและสร้างการเรียนรู้กับกลุ่มอาสาสมัครจากเครือข่ายต่างๆที่เข้ามาเรียนรู้ชุมชน

- อาสาสมัครที่ผ่านการเรียนรู้ชุมชนคลองโยง มีการรวมกลุ่มกันจัดกิจกรรมต่อยอดภายในมหาวิทยาลัย ในประเด็นต่างๆ ที่สนใจ เช่น วงเสวนาเรื่องเกษตรพันธะสัญญา งานกรีนละม่อมร่วมกับเครือข่ายตลาดสีเขียว เป็นต้น

กิจกรรมธนาคารเมล็ดพันธุ์ ร่วมกับเครือข่ายปฏิรูปที่ดินและเครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืน

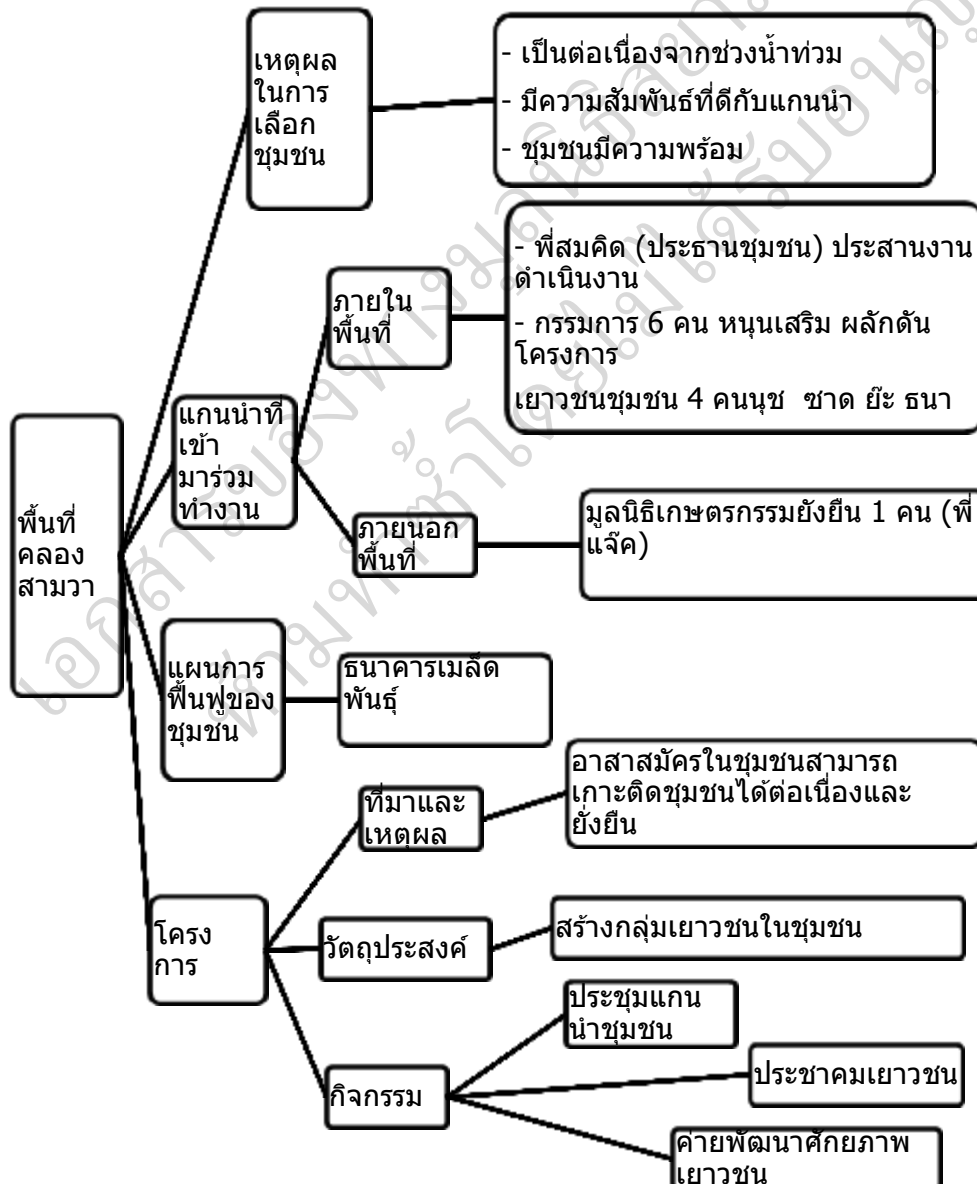
การทำนาโยน เกษตรอินทรีย์ กับ อาสาสมัครนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยมหิดล

4. โครงการสร้างกลุ่มเยาวชนคลองสามวา

พื้นที่ ชุมชนศรีบูรพา เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร

ข้อมูลพื้นที่และสภาพปัญหา

มี 280 ครัวเรือน 1000คนเป็นชุมชนมุสลิม แคนนำชุมชนมีทั้งหมด 7 คน แบ่งดูแล 7 เขตในชุมชน เป็นชุมชนที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐคนในชุมชนประกอบอาชีพการเกษตร รัฐบาลการ และรับจ้างทั่วไปในช่วงที่ระดับน้ำท่วมสูงสุดในเขตบ้านเรือนประมาณ 1 เมตร พื้นที่ทางการเกษตรท่วมสูงประมาณ 1 เมตรครึ่ง ซึ่งได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก หลังน้ำลดชาวบ้านช่วยกันทำความสะอาดบ้านเรือน สถานที่สาธารณะ และทีมงานของ Gen-V ลงไปร่วมประชุมหารือในการวางแผนการฟื้นฟูในระยะยาว ซึ่งชุมชนมีความสนใจในเรื่องของการฟื้นฟูทางเกษตร และการพัฒนาเยาวชน เพราะหลังจากเหตุการณ์น้ำท่วม เยาวชนในชุมชนได้มีบทบาทในการเข้ามาช่วยเหลือชุมชนค่อนข้างมาก

การออกแบบโครงการ

อาสาสมัครนอกพื้นที่ชุมชน มีความจำกัดในการช่วยเหลือชุมชนนั้นๆ โดยปัจจัยหลายๆ อย่างเช่น ระยะเวลาและเวลา ซึ่ง Gen-V ได้เล็งเห็นความสำคัญเยาวชนในชุมชน จึงได้ร่วมผลักดันเยาวชนขึ้นมาทำงานดูแล แก้ปัญหาชุมชน พร้อมกับร่วมรับมือกับภาวะภัยพิบัติ ได้อย่างต่อเนื่องและยาวนาน

1. เป้าหมายโครงการ

- สร้างกลุ่มเยาวชนเพื่อดูแลชุมชนตัวเอง
- กลุ่มเยาวชนมีกิจกรรมช่วยเหลือ/พัฒนาชุมชนตัวเองและชุมชนอื่นๆ
- เกิดเครือข่ายจิตอาสาที่สามารถรวมตัวได้อย่างรวดเร็วและทำงานอย่างเป็นระบบเมื่อเกิดภัยพิบัติ
- กลุ่มเยาวชนมีส่วนร่วมในการประชุมกับแกนนำชุมชน และแก้ไขปัญหาร่วมกับชุมชน
- กลุ่มเยาวชน เข้าใจปัญหาสังคมและตั้งคำถามกับปัญหาสังคมในปัจจุบัน

2. การค้นหาโจทย์ที่มีกระบวนการ/วิธีการอย่างไร

- ลงชุมชนเพื่อพูดคุยกับแกนนำชุมชน (ประธานชุมชน พี่สมคิด/กรรมการ บัณฑิต/ผู้ประสานงาน ชาด/แกนนำเยาวชน พี่นุช)
- รวบรวมเรื่องราวและปัญหาชุมชนเพื่อนำมาวิเคราะห์
- ซึ่เข้าปัญหา/การสร้างกลุ่มแกนนำเยาวชน
- ได้ประเด็นในการสร้างกลุ่มเยาวชน
- ประชาคมกลุ่มเยาวชนเพื่อหาความสนใจร่วม/ประชุมเยาวชนเพื่อวางแผนการทำงาน
- กำหนดกิจกรรม

3. การคัดเลือกกิจกรรมทำอย่างไร

3.1 กิจกรรมที่เยาวชนสนใจเข้าร่วมเพื่อเพิ่มความสนใจและอยู่ติดกับกลุ่ม

- สร้างกิจกรรมที่สนใจร่วมจากการประชาคม
- อบรมและพัฒนาสิ่งที่สนใจร่วมอย่างมีเป้าหมายและจริงจัง

3.2 กิจกรรมที่มีส่วนร่วมกับชุมชน

- รับฟัง ร่วมคิด ร่วมแก้ปัญหาในชุมชน
- จัดทำแผนรับมือภัยพิบัติร่วมกับชุมชน
- เก็บข้อมูลในชุมชน
- มีบทบาทและหน้าที่ในโครงการต่างๆที่ชุมชนมี

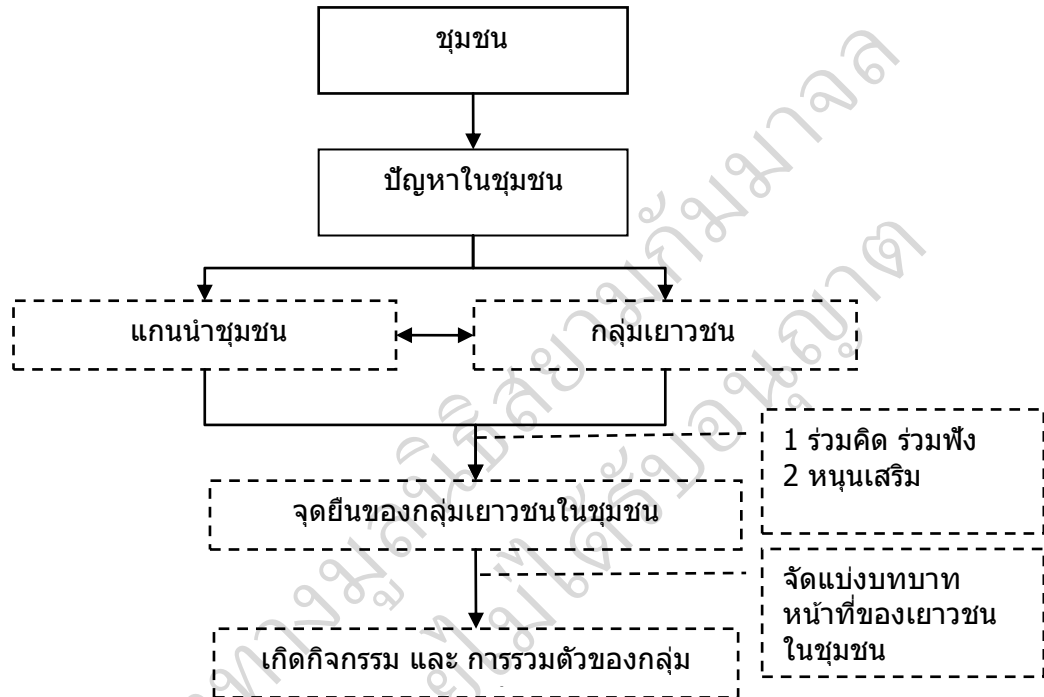
3.3 กิจกรรมที่พัฒนาศักยภาพ

- การทำค่ายในการจัดวางโครงสร้างกลุ่มเยาวชน
- การสร้างกิจกรรมที่เพิ่มบทบาท และสร้างจุดยืนของเยาวชนในชุมชน
- การออกดูงานตามทีต่างๆ เพื่อให้เห็นปัญหาของสังคม เพื่อนำกลับมาใช้กับชุมชนของตนเอง

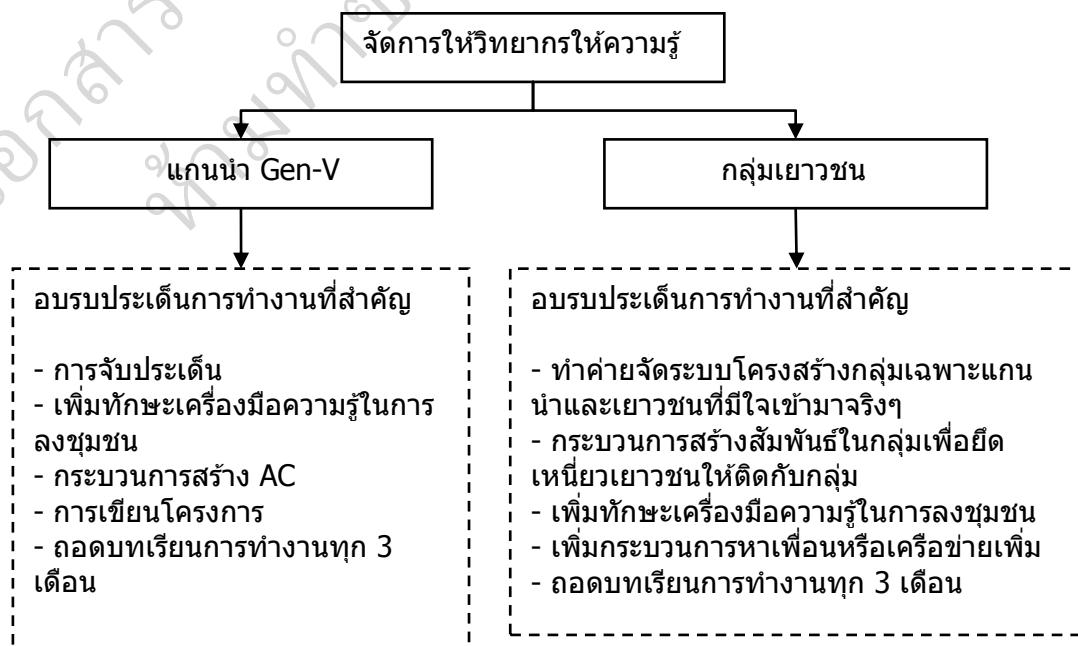
- การสร้างกิจกรรมนอกชุมชน เพื่อนำโมเดลที่เหมาะสมจากพื้นที่อื่นมาปรับใช้และพัฒนา

4. การดำเนินการมีนวัตกรรมอย่างไร

- สร้างกลุ่มเยาวชนในชุมชน
- มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในชุมชน
- กลุ่มเยาวชนมีความสนใจในโจทย์และปัญหาของชุมชนตนเอง
- กลุ่มเยาวชนมีส่วนร่วม รับฟัง ร่วมคิด แก้ไข ปัญหาชุมชน

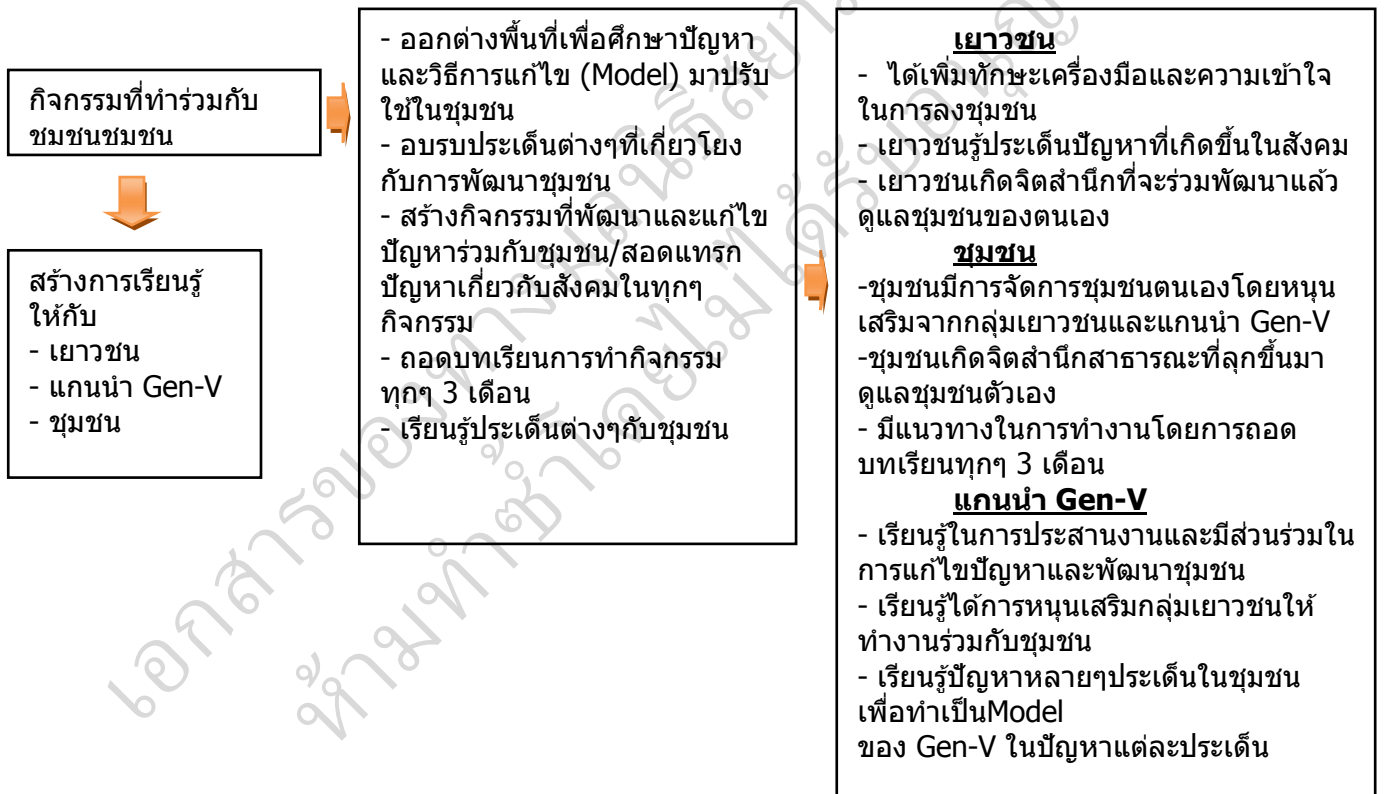
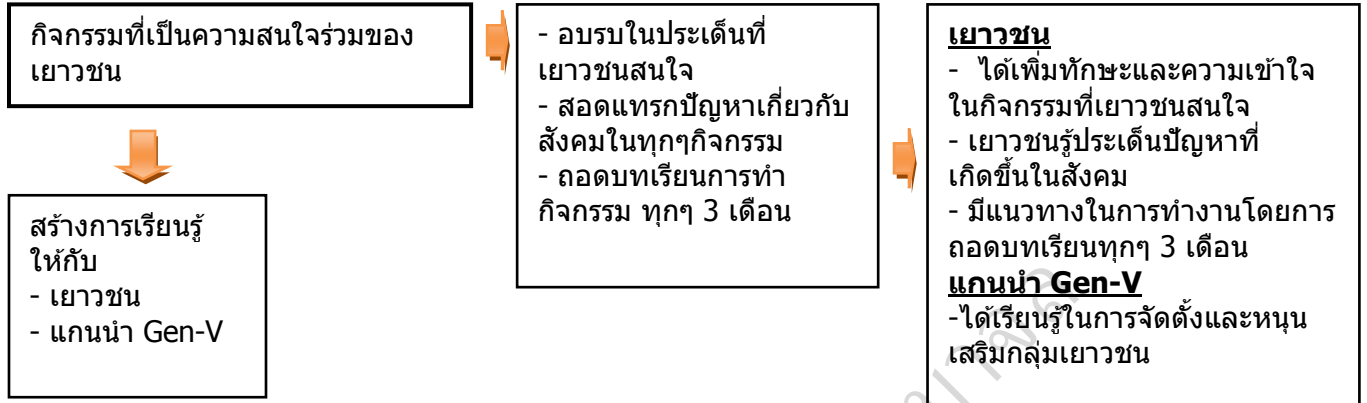

5. แนวทางการพัฒนาศักยภาพ Gen-V

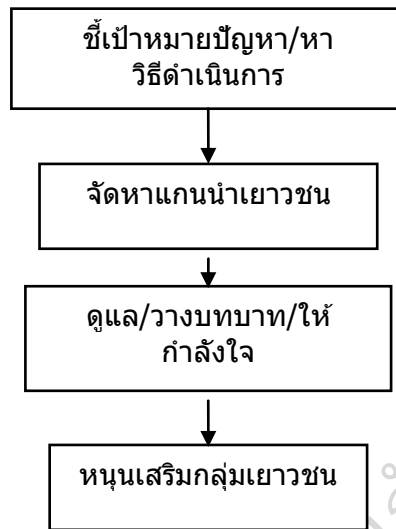

6. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

7. การมีส่วนร่วมในการจัดการตัวเองของชุมชน

เป้าร่วมของ Gen-V และกลุ่มเยาวชน คือ การสร้างแผนรับมือภัยพิบัติในชุมชน

เอกสารของทางมูลนิธิสยามกัมมาจด
ห้ามทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

แผนปฏิบัติการ

โครงการสร้างกลุ่มเยาวชนคลองสามวา

พื้นที่ ชุมชนศรีบูรพา เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร

ลำดับกิจกรรม	กิจกรรมย่อย	เป้าหมายของกิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ/ ผู้เกี่ยวข้อง	ช่วงเวลาที่ดำเนินงาน
1	ประชุมกับแกนนำชุมชน	1. หาเป้าหมายของแกนนำในชุมชน โดยเน้นถามในบริบทของเยาวชนในพื้นที่	1. ลงพื้นที่โดยนัดกับแกนนำชุมชน 2. สอบถามปัญหาต่างๆ 3. จัดลำดับความสำคัญของปัญหา และ list ประเด็นที่สำคัญมาทำต่อ	1. Gen-V 2. กลุ่มผู้นำชุมชน	24 ธันวาคม 2554
2	ร่วมงานวันเด็กของชุมชน	1. สร้างสัมพันธ์กับกลุ่มเยาวชนในชุมชน 2. ให้แกนนำชุมชนร่วมกันหาแกนนำกลุ่มเยาวชน	1. ประชุมบทบาทและหน้าที่ของชุมชนกับ Gen-V โดยชุมชนจัดการเรื่องกิจกรรมและอาหาร Gen-V จัดการด้านของรางวัลและกระบวนการเยาวชน	1. Gen-V 2. กลุ่มผู้นำเยาวชน 3. เยาวชนในชุมชน	15 มกราคม 2555
3.	อบรม พัฒนาแกนนำเยาวชน	1. พัฒนาศักยภาพเยาวชน 2. ให้เครื่องมือในการทำงานกับชุมชน	1. เข้าร่วมเวทีพัฒนาศักยภาพ ณ คลองโยง	1. มูลนิธิโกมล คีมทอง 2. Gen-V 3. กลุ่มผู้นำเยาวชน 4. วิทยากร ณ คลองโยง 5. เครือข่าย/ภาคี	9-11 กุมภาพันธ์ 2555
4	ประชุมกับแกนนำ	1. เพื่อวางบทบาทให้กับกลุ่ม	1. ลงพื้นที่พูดคุยกับชุมชน	1. Gen-V	23 กุมภาพันธ์

	ชุมชนและแกนนำ เยาวชน	เยาวชนทำงานในชุมชน 2. เพื่อขยายแนวร่วมโดยการ เตรียมจัดประชาคมเยาวชน	2. ร่วมกับวางแผน ในแต่ละกิจกรรมอย่างเป็น ขั้นตอน	2. กลุ่มผู้นำเยาวชน 3. เยาวชนในชุมชน	2555
5	เวทีประชาคม เยาวชนครั้งที่	1. เพื่อชี้แจงจุดประสงค์ในการตั้ง กลุ่ม 2. เพื่อหาความสนใจร่วมของ เยาวชนชุมชน 3. เพื่อเก็บข้อมูลความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาต่างๆในชุมชน โดยเฉพาะประเด็นภัยพิบัติ	1. ประชุมกับแกนนำเยาวชนเพื่อให้หา เครือข่ายเยาวชนที่มาเข้าร่วม 2. แบ่งงาน - แกนนำ Gen-V ออกแบบกิจกรรมและ กระบวนการ - แกนนำเยาวชนชี้แจงจุดประสงค์และทำ กระบวนการสัมพันธ์ในกลุ่ม - แกนนำชุมชนประสานงานและหนุนเสริม ด้านสถานที่และอาหาร	1. Gen-V 2. กลุ่มผู้นำชุมชน 3. กลุ่มผู้นำเยาวชน	มีนาคม 2555
6	เก็บข้อมูลชุมชน	1. รวบรวมข้อมูลทั้งความเสียหาย จากน้ำท่วม ประวัติศาสตร์ อาชีพ ทรัพยากร รายได้ ประชากร เป็น ฐานในการทำงาน	1. รวบรวมประเด็นที่ต้องการเก็บ และจัดทำ เป็นแบบฟอร์ม 2. จัดทำเป็นฐานข้อมูลของชุมชน	1. กลุ่มผู้นำชุมชน 2. กลุ่มผู้นำเยาวชน	มีนาคม 2555
7	ค่ายสร้างทีม เยาวชน	สร้างทีมเยาวชนให้มีความ เข้มแข็ง	1. ประสานงานเยาวชนเข้าร่วม 2. ออกแบบกิจกรรม 3. จัดค่าย 3 วัน 2 คืน 4. แบ่งฝ่ายการทำงาน	1. Gen-V (5 คน) 2. เยาวชนในชุมชนและ แกนนำเยาวชน (30 คน)	มีนาคม 2555

8	ธนาคารเมล็ดพันธุ์	เพื่อรวบรวมและรักษาเมล็ดพันธุ์ ซึ่งเป็นฐานอาชีพต่อไปในชุมชน โดยเยาวชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. อบรมให้ความรู้ในการจัดตั้งธนาคารเมล็ดพันธุ์ 2. สรรหาคณะทำงาน(เยาวชน+ชุมชน) วางระบบการบริหารงาน (จัดหาสถานที่ตั้งธนาคาร,แปลงเพาะ,โรงเก็บ / จัดทำข้อมูลเมล็ดและการเบิกฝาก) 3. ระดมเมล็ดพันธุ์จากเครือข่าย 4. กระจายเมล็ดพันธุ์ลงชุมชนและติดตามการดำเนินงาน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gen-V / เครือข่ายเกษตรกรมัยยังยืน 2. กลุ่มผู้นำชุมชน 3. กลุ่มผู้นำเยาวชน 	มีนาคม, เมษายน 2555
9	ถอดบทเรียนและแผนรับมือเรื่องภัยพิบัติ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทำแผนรับมือของชุมชน 2. พัฒนาระบบเตือนภัย 3. พัฒนาศูนย์พักพิง 	ทำประชาคมเพื่อสรุปปัญหาที่ผ่านมาทำเป็นคู่มือใช้การรับมือภัยพิบัติน้ำท่วม	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gen-V 2. กลุ่มผู้นำชุมชน 3. กลุ่มผู้นำเยาวชน 	พฤษภาคม 2555
10	ติดตาม หนุนเสริมเตรียมพร้อมกลุ่มเยาวชน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ติดตามผลการทำงาน 2. นำวิทยากรลงเสริมในประเด็นที่เยาวชนสนใจ 3. เตรียมความพร้อมอบรมหรือดูงานในการรับมือภัยพิบัติ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ติดตามผลการทำงาน 2. นำวิทยากรลงเสริมในประเด็นที่เยาวชนสนใจ 3. เตรียมความพร้อมอบรมหรือดูงานในการรับมือภัยพิบัติ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gen-V 2. กลุ่มผู้นำชุมชนและชาวบ้าน 3. กลุ่มผู้นำเยาวชน 4. วิทยากร 	พฤษภาคม – สิงหาคม 2555
11	ถอดบทเรียนกลุ่มเยาวชนและชุมชน				
12	ถอดบทเรียน Gen-V				

การวางแผนและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ขั้นวางแผน (ระยะก่อนดำเนินโครงการ)	ความเปลี่ยนแปลง (ระยะดำเนินโครงการ)	ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อโครงการ
ชุมชน	แกนนำชาวบ้าน 7 คน ประชุมหาเป้าร่วม ค้นหา เยาวชนในชุมชน และ ผลักดันกลุ่มเยาวชนทำงาน ร่วมกับแกนนำชุมชน	แกนนำสามารถหาเยาวชนใน ชุมได้จำนวน 20 คน และเห็นตรงกันในการสร้าง เยาวชนในชุมชน	
หน่วยงานองค์กร ภาคี	เครือข่ายมูลนิธิเกษตร ลงพื้นที่วางกระบวนการ ทำงานวางแผนกลุ่มเยาวชน	เครือข่ายมูลนิธิเกษตร ทำตามบทบาทที่ผู้กำหนด โครงการวางไว้	-
อาสาสมัคร	กลุ่มเยาวชนในชุมชน 10 คน เวทีประชาคมเยาวชน เวทีพัฒนาศักยภาพ อาสาสมัคร ทำงานร่วมกับกลุ่มแกนนำ ชุมชน เขียนโครงการภายใต้ Gen-V	ไม่สามารถดำเนินการตาม กระบวนการได้ การประชุมกลุ่มเยาวชน จะมี การจัดเวทีประชาคมเยาวชนเวที พัฒนาศักยภาพเยาวชน รวมทั้ง การเขียนโครงการ แต่เนื่องจาก เงื่อนไขของการเรียนและทำงาน จึงทำให้เลื่อนไป และหยุดไว้ ก่อน	ไม่สามารถจัดตั้ง กลุ่มเยาวชนตามที่ กำหนดโครงการได้

การแก้ไขปัญหาและผลที่เกิดขึ้น

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	การแก้ไขปัญหา	ผลที่เกิดจากการแก้ปัญหา
อาสาสมัคร	-เนื่องจากเยาวชนในชุมชน มีภาระการเรียนและทำงาน ไปพร้อมกัน ทำให้ยกเลิก การเขียนโครงการ	เก็บเกี่ยวอาสาสมัครชุมชน 2 คนที่มีความสนใจ มากที่สุด ชักชวนมาร่วมเวทีอื่นๆของ genV มากขึ้น ได้เครือข่าย genV เพิ่มขึ้น

สรุปผลการดำเนินงาน

ภาพรวมการดำเนินโครงการอยู่ในระยะติดตาม หาเวทีให้อาสาสมัคร หากจังหวะเพิ่มจะต่อยอดความคิด เพื่อผลักดันให้ทำงานในชุมชนของตนเอง หรือทำงานร่วมกับ Gen-V ในอนาคต ชุมชนมาร่วม คิดเป็นร้อยละ 20

สิ่งดี ๆ ที่เกิดขึ้น

- ชุมชนแสวงหาแหล่งทุนด้วยตนเอง โดยหนึ่งในโครงการที่จะทำคือโครงการเยาวชนที่ Gen-V ได้ร่วมพูดคุยกับชุมชนไว้เบื้องต้น
- เกิดเครือข่ายการทำงานอาสาสมัครร่วมกับ Gen-V เพิ่มขึ้น

ลงพื้นที่พูดคุย ประชุมหารือวางแผนการทำงานกับแกนนำชุมชน และแกนนำเยาวชน

เก็บข้อมูลชุมชนเพื่อสำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้นรวมถึงความต้องการของชุมชน

อาสาสมัครเข้าพื้นที่ชุมชนและร่วมจัดกิจกรรมในวันเด็กกับชุมชน ซึ่ง ณ ขณะนั้นน้ำเพิ่งจะลดลงได้ชั่วคราว

วิทยากรอบรมให้ความรู้เรื่องธนาคารเมล็ดพันธุ์และการฟื้นฟูเกษตรหลังน้ำท่วม

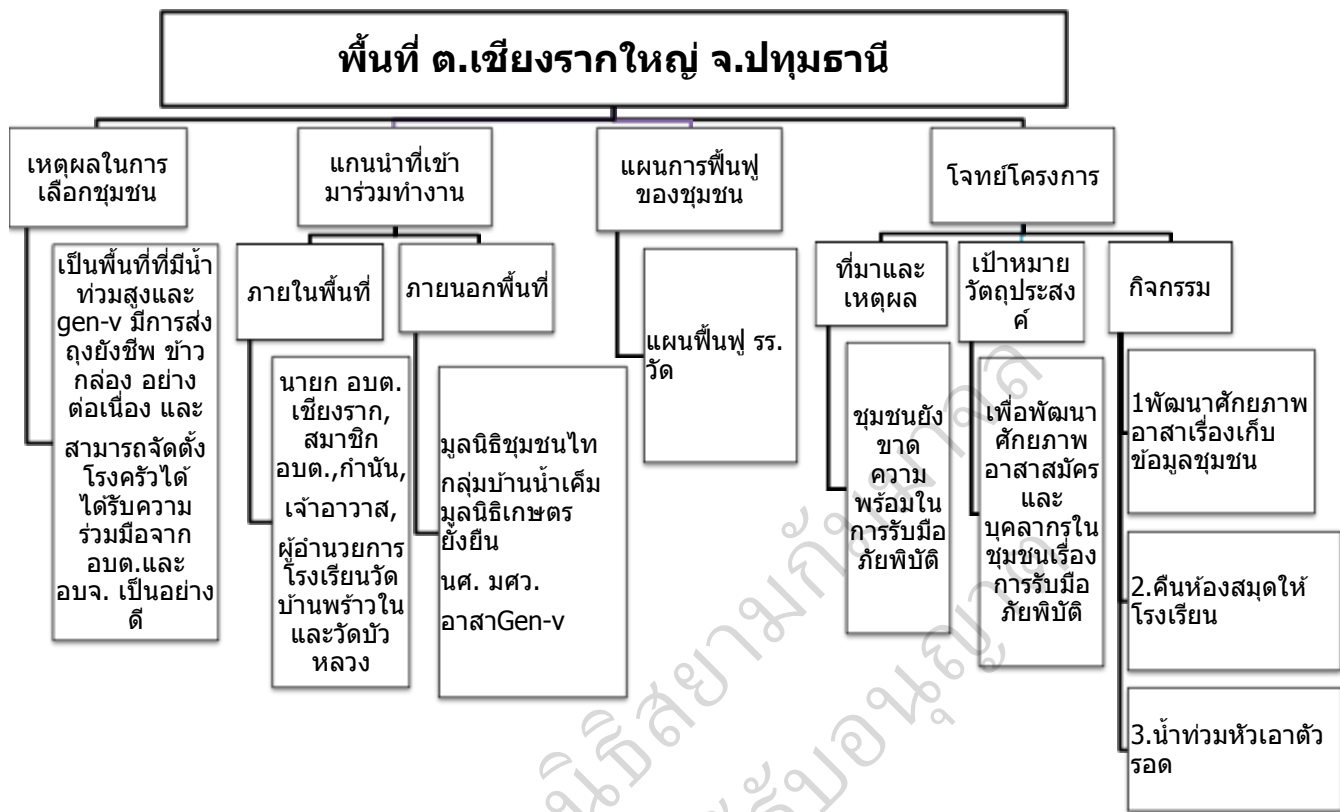
5. โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครและบุคลากรในชุมชนเพื่อการทำงานร่วมกัน ต.เชียงรากใหญ่ อ.สามโคก จ.ปทุมธานี

ข้อมูลพื้นที่และสภาพปัญหา

ตำบลเชียงรากใหญ่ มี 7 หมู่บ้าน 2,129 หลังคาเรือน จำนวนประชากรประมาณ 5,900 คน มีพื้นที่ขนาด 5,144 ไร่ อาชีพหลักของชุมชนได้แก่ ทำสวน ทำนา และเลี้ยงสัตว์ มีสมาชิกองค์การบริหารองค์การส่วนท้องถิ่น (อบต.) เป็นแกนนำในการดูแลหมู่บ้านในช่วงที่สถานการณ์น้ำท่วมรุนแรง ระดับน้ำสูงประมาณ 3 เมตร ท่วมทุกพื้นที่ภายในหมู่บ้าน ชาวบ้านบางส่วนอพยพไปอยู่บริเวณสะพาน และศาลาวัดบัวหลวง แต่ก็ยังมีหลายครอบครัวที่อาศัยอยู่ภายในบ้าน โดยมี อบต. และธนาคารไทยพาณิชย์ เป็นผู้ช่วยเหลือและสนับสนุนในการหาอาหารกล่อง โดยใช้เรือในการสัญจร เมื่อน้ำบริเวณ ที่ทำการ อบต. เริ่มลด ชาวบ้านเริ่มตั้งโรงครัวเพื่อทำอาหารแจกประชาชนที่อาศัยอยู่ในบ้านและศูนย์อพยพ

พื้นที่เชียงรากใหญ่ มีแกนนำที่ค่อนข้างเข้มแข็ง ซึ่งมีนายก อบต. ประสานงานให้ทางทีมงานเข้าไปฟื้นฟูชุมชน ซึ่งระยะเริ่มต้นเป็นการไปทำความสะอาดโรงเรียนและวัด หลังจากนั้นก็เริ่มมีการระดมเพื่อวางแผนฟื้นฟูร่วมกัน

เอกสารของทางมูลนิธิ
ห้ามทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

การออกแบบโครงการ

1. เป้าหมายโครงการ
  - 1.1. พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเพื่อให้มีจิตสาธารณะและทำงานร่วมกับชุมชนได้
  - 1.2. พัฒนาศักยภาพบุคลากรในชุมชนเพื่อให้มีจิตสาธารณะและทำงานเป็นทีมได้
  - 1.3. อาสาสมัครและบุคลากรในชุมชนได้เรียนรู้การวางแผนป้องกันและรับมือกับปัญหาภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นได้
  - 1.4. อาสาสมัครและบุคลากรในชุมชนได้เรียนรู้การรับมือภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นได้
  - 1.5. ชุมชนมีการเตรียมความพร้อมและสามารถทำทเรียนการรับมือภัยพิบัติร่วมกัน
2. การค้นหาโจทย์มีกระบวนการ / วิธีการอย่างไร
  - 2.1. ลงเก็บข้อมูลชุมชน และสำรวจสภาพปัญหาของชุมชน
  - 2.2. จัดเวทีประชาคม เพื่อระดมความคิดและสิ่งที่ชุมชนต้องการ

3. การคัดเลือกกิจกรรมทำอย่างไร (การออกแบบกิจกรรมเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง)
  - 3.1. ร่างรูปแบบกิจกรรมและกำหนดประเด็นที่ดำเนินการร่วมกับชุมชนโดยแยกเป็นกิจกรรมที่จำเป็นและกิจกรรมที่ชุมชนต้องการ
  - 3.2. ประชุมทีมงานเพื่อดำเนินกิจกรรมร่วมกับชุมชน โดยดูองค์ประกอบในเรื่อง ระยะเวลา ความต้องการ งบประมาณและความพร้อมของชุมชน
4. การดำเนินการมีนวัตกรรมอย่างไร
  - 4.1. ห้องสมุดมีชีวิต
  - 4.2. คู่มือน้ำท่วมหัวเอาตัวรอด
  - 4.3. บทเรียนการรับมือภัยพิบัติของชุมชน
5. แนวทางการพัฒนาศักยภาพ Gen – V
  - 5.1. เรียนรู้และพัฒนาศักยภาพการสำรวจชุมชน
  - 5.2. เรียนรู้และพัฒนาศักยภาพการจัดทำห้องสมุดมีชีวิต
  - 5.3. เรียนรู้และพัฒนาศักยภาพการทำบทเรียนรับมือภัยพิบัติ
6. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้
  - 6.1 ชุดเครื่องมือการสร้างห้องสมุดมีชีวิต
  - 6.2 กระบวนการจัดทำบทเรียนการรับมือภัยพิบัติ
7. การมีส่วนร่วมในการจัดการตนเองของชุมชน
  - 7.1 ร่วมประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีประชาคมหมู่บ้าน
  - 7.2 ร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรมของชุมชน
  - 7.3 ในยามภัยพิบัติ ชุมชนสามารถบริหารจัดการ ดูแลให้กำลังใจซึ่งกันและกันได้

บทบาทของ Gen V: ประธานชุมชน, จัดเวทีประชาคม, ประธานวิทยากร

แผนปฏิบัติการ

โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครและบุคลากรชุมชนเพื่อการทำงานร่วมกัน

ตำบลเชียงรากใหญ่ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

ลำดับกิจกรรม	กิจกรรมย่อย	เป้าหมายของกิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ / ผู้ที่เกี่ยวข้อง	ช่วงเวลาที่ดำเนินงาน
1	สำรวจชุมชน	1. เก็บข้อมูลพื้นฐานของชุมชน 2. สำรวจความต้องการของชุมชน 3. ปฏิสัมพันธ์กับชุมชน	1. ลงพื้นที่ประสานแกนนำเก็บข้อมูล 2. สอบถามข้อมูลจากชาวบ้าน 3. รวบรวมข้อมูลและเก็บเป็นฐานข้อมูล	- Gen - V - อาสาสมัคร - ชุมชน	มกราคม 2555
2	เวทีประชาคม	1. เพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดของคนในชุมชนเกี่ยวกับอุทกภัยที่ผ่านมา 2. เพื่อสอบถามความต้องการของชุมชน	1. ประสานชุมชนเพื่อกำหนดวัน 2. จัดเวทีประชาคม 3. สรุปผลการจัดเวทีประชาคม	- Gen - V - อาสาสมัคร - ชุมชน	21 มกราคม 2555
3	พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครและบุคลากรชุมชน	1. เพื่อให้อาสาสมัครและบุคลากรของชุมชนได้เรียนรู้การจัดทำห้องสมุดมีชีวิต 2. เพื่อให้อาสาสมัคร, บุคลากรของชุมชนได้เรียนรู้การจัดทำสื่อเกี่ยวกับภัยพิบัติ	1. ประสานชุมชน, วิทยากรเพื่อกำหนดวัน 2. ศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาทักษะและกระบวนการของอาสาสมัครและบุคลากรของชุมชน	- Gen-V - อาสาสมัคร - ชุมชน - วิทยากร	มีนาคม 2555
4	จัดทำห้องสมุดมีชีวิต	1. ได้ห้องสมุดมีชีวิตเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน 2. ได้คู่มือการเอาตัวรอดเมื่อเกิดภัยพิบัติ	1. ประสานชุมชนเพื่อกำหนดวัน 2. จัดทำห้องสมุดมีชีวิตและคู่มือการเอาตัวรอดเมื่อเกิดภัยพิบัติ	- Gen-V - อาสาสมัคร - ชุมชน	เมษายน 2555
5	ถอดบทเรียน	1. ให้อาสาสมัครได้ถอดบทเรียนในประเด็น	1. ร่วมถอดบทเรียนอาสาสมัครโดยการ	- Gen-V	เมษายน 2555

	อาสาสมัครในการทำห้องสมุดมีชีวิต	การพัฒนาตนเองที่ได้จากการทำห้องสมุดมีชีวิตและคู่มือการเอาตัวรอด	ดำเนินของกลุ่ม Gen-V 2. สรุปผลของกิจกรรม	- อาสาสมัคร	
6	พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครและบุคลากรชุมชน	1. เพื่อให้อาสาสมัครและบุคลากรของชุมชนได้เรียนรู้การรับมือภัยพิบัติ 2. เพื่อให้อาสาสมัครและบุคลากรของชุมชนได้เรียนรู้การจัดทำบทเรียนการรับมือภัยพิบัติ	1. ประสานชุมชนและวิทยากรเพื่อกำหนดวัน 2. ศึกษาดูงานชุมชนต้นแบบ อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี เพื่อพัฒนาทักษะและกระบวนการของอาสาสมัครและบุคลากรของชุมชน	- Gen-V - อาสาสมัคร - ชุมชน - วิทยากร	พฤษภาคม 2555
7	จัดเวทีประชาคม	1. เพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของคนในชุมชนเกี่ยวกับการรับมือภัยพิบัติ 2. เพื่อจัดทำบทเรียนการรับมือภัยพิบัติ	1. ประสานชุมชนเพื่อกำหนดวัน 2. จัดเวทีประชาคม 3. สรุปผลการจัดเวทีประชาคม 4. จัดทำบทเรียนการรับมือภัยพิบัติ	- Gen-V - อาสาสมัคร - ชุมชน	มิถุนายน 2555
8	เฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์น้ำ	1. เพื่อประเมินและป้องกันสถานการณ์น้ำท่วมที่จะเกิดขึ้น 2. รับมือกับปัญหาตามบทเรียนการรับมือภัยพิบัติ	1. จัดกลุ่มเพื่อประเมินและเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ 2. รับมือป้องกันและแก้ไขสถานการณ์น้ำตามบทเรียนการรับมือภัยพิบัติ	- Gen-V - อาสาสมัคร - ชุมชน	มิถุนายน – พฤศจิกายน 2555
9	ถอดบทเรียนอาสาสมัครร่วมกับชุมชน	1. เพื่อให้อาสาสมัครและชุมชนได้ถอดบทเรียนในประเด็นการรับมือภัยพิบัติที่ผ่านมา	1. ประสานชุมชนผ่านผู้นำชุมชนเพื่อนัดวันที่จะถอดบทเรียน 2. ดำเนินการถอดบทเรียน	- Gen-V - อาสาสมัคร - ชุมชน	ธันวาคม 2555

สรุปแบบแผนการดำเนินงาน

การวางแผนและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ขั้นวางแผน (ระยะก่อนดำเนินโครงการ)	ความเปลี่ยนแปลง (ระยะดำเนินโครงการ)	ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อโครงการ
ชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> สมาชิก อบต. , ครู, ชาวบ้าน เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และมีความรู้เรื่องการรับมือภัยพิบัติ พัฒนานักเรียน เรียนรู้วิธีการเอาตัวรอดเมื่อเกิดภัยพิบัติ และเป็นอาสาสมัครเพื่อเก็บข้อมูล 	<ul style="list-style-type: none"> มีสมาชิก อบต. 5 คน มาให้ความรู้เรื่องดูแลตนเองในช่วงน้ำท่วม และเรื่องภูมิศาสตร์ของชุมชน รวมถึงการระบายและทิศทางไหลของน้ำ ครู 10 คน มาดูแลและเข้าร่วมกิจกรรม นักเรียน 100 คน เรียนรู้เรื่องการเอาตัวรอดจากน้ำท่วม มีปราชญ์ชาวบ้านมาร่วมสอนเด็กนักเรียน 2 คน 	ชุมชนมีการพูดคุยหารือร่วมกันมากขึ้น
อาสาสมัคร	<ul style="list-style-type: none"> ประสานงาน นักศึกษามศว. ขึ้นมาเป็นแกนนำในการทำงานในพื้นที่ต่ออาสาสมัครทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> อาสาไปทำกิจกรรมฟื้นฟูห้องสมุด และค่ายน้ำท่วมห้วยเอาตัวรอด 	ผิดพลาดเรื่องการประสานงาน นศ. มศว. ไม่สามารถเป็นแกนนำในการทำกิจกรรมได้
องค์กรภาคี	<ul style="list-style-type: none"> ให้มูลนิธิเกษตรยั่งยืน มาช่วยเรื่องธนาคารเมล็ดพันธ์ กลุ่ม Fbseed สนับสนุนอุปกรณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืนมาให้ความรู้ แต่ชุมชนยังไม่พร้อม ได้รับเงินจากFbseed กลุ่มพี่น้องซื้ออุปกรณ์ สื่อการสอน ได้รับคอมพิวเตอร์จากกลุ่ม BK VG สสส. สนับสนุนงบประมาณในการทำกิจกรรม ของ นศ.มศว. และธนาคารเมล็ดพันธ์ 	มีองค์กรภาคีมาช่วยสนับสนุนมากกว่าที่ตั้งใจไว้

การแก้ไขปัญหาและผลที่เกิดขึ้น

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	การแก้ไขปัญหา	ผลที่เกิดจากการแก้ปัญหา
อาสาสมัคร	<ul style="list-style-type: none"> ประสานผิดพลาดในกลุ่มอาสาสมัคร นศ. มศว. จึงมีการพูดคุยปรับเปลี่ยนกิจกรรมกับทีม Gen-V มีการประสานงานกลุ่มอาสาสมัครอื่นๆ มาหนุนเสริมกิจกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> กิจกรรมสามารถดำเนินไปได้ มีการเปลี่ยนกลุ่มแกนนำจาก นศ. มศว. เป็นนักศึกษาจากที่อื่นๆ เปลี่ยนแผนให้เด็กนักเรียนในชุมชนมาเป็นแกนนำ

สรุปผลการดำเนินงาน

- กิจกรรมฟื้นฟูชุมชนได้ดำเนินงานเสร็จสิ้นหมดแล้วเหลือเก็บข้อมูลทำแผนที่ชุมชนเพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับน้ำท่วม
- ในรูปธรรมคือได้ฟื้นฟูห้องสมุด มีแกนนำนักเรียนเกิดขึ้นเพื่อต่อยอดในการหนุนเสริมช่วยเหลือชุมชน
- อบต. มีแผนการรับมือเรื่องภัยพิบัติ มีการเตรียมศูนย์พักพิง เส้นทางอพยพคนและรถ แต่ชาวบ้านยังไม่รู้ข้อมูลเท่าที่ควร

ภาพกิจกรรมอบรมแกนนำเยาวชนเพื่อเตรียมพร้อมกับการรับมือน้ำท่วม

6. โครงการพัฒนาอาสาสมัครและการทำงานร่วมกับชุมชน

ต.บางภาษี อ. บางเลน จ.นครปฐม

ข้อมูลทั่วไปและสภาพปัญหา

ต.บางภาษี หมู่ที่ 10 มีจำนวน 180 หลังคาเรือน อาชีพหลักของชุมชนได้แก่ ทำนา ทำสวน มีผู้ใหญ่บ้านเป็นแกนนำในการดูแลหมู่บ้าน ช่วงเดือนตุลาคม 2554 ระดับน้ำท่วมสูง 3 เมตร มีการส่งถุงยังชีพ และน้ำดื่มอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากชุมชนเป็นพื้นที่ที่อยู่ไกล การเดินทางเข้าถึงได้ยาก ระดับน้ำสูง จึงไม่ค่อยได้รับการช่วยเหลือจากหน่วยงานใด ปริมาณน้ำก็ท่วมขังเป็นเวลานานเกือบ 3 เดือน พื้นที่ทางการเกษตรน้ำท่วมสูงประมาณ 2 เมตร บ้านเรือนท่วมเป็นบางจุด บางหลังยังท่วมประมาณ 1 เมตร ชาวบ้านอยู่ด้วยความยากลำบาก เนื่องจากปกติแล้วประกอบอาชีพทางการเกษตร แต่ ณ ตอนนี้ก็ยังไม่สามารถเริ่มกลับไปทำการเกษตรได้

ความน่าสนใจในการคัดเลือกชุมชนเข้าร่วมโครงการเนื่องจากมีกลุ่มผู้นำที่ทำงานเกาะติดช่วยเหลือชาวบ้านในพื้นที่ในช่วงน้ำท่วมอย่างต่อเนื่อง และชุมชนยังมีแนวคิดเรื่องการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ โดยมีแกนนำร่วมทำงานได้แก่ พี่นุ้ม (รองผู้ใหญ่บ้าน) เป็นแกนหลักในการประสาน และป้ามาลัย ซึ่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน โดยเบื้องต้นชุมชนอยากได้ความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ เกี่ยวกับการเกษตร (แพผักลอยน้ำ)

การออกแบบโครงการ

1. เป้าหมายโครงการ

- สร้างและพัฒนาศักยภาพของอาสาสมัครให้สามารถทำงานในชุมชนได้
- เสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการทำการเกษตรแบบประยุกต์ในภาวะวิกฤตน้ำท่วม และเพื่อเป็นการส่งเสริมการปลูกผักครัวเรือนแบบอินทรีย์
- ชุมชนมีการเตรียมความพร้อมเรื่องแผนรับมือภัยพิบัติ

2. การค้นหาโจทย์มีกระบวนการ / วิธีการอย่างไร

- ลงเก็บข้อมูลเบื้องต้นในชุมชน และสัมพันธ์ชุมชนผ่านทางผู้นำชุมชน
- ทำประชาคม เพื่อหารือและระดมความคิด
- สรุปปัญหา และสิ่งที่ต้องการร่วมกับชุมชน

3. การคัดเลือกกิจกรรมทำอย่างไร (การออกแบบกิจกรรมเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง)

- จากปัญหาที่ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับชุมชน
- กำหนดประเด็นที่จะทำ โดยอยู่บนพื้นฐานที่สามารถทำได้ภายใต้เงื่อนไขของงบประมาณ, เวลา และความต้องการชุมชน
- ร่วมวางแผน ร่างกระบวนการและกิจกรรมที่จะทำร่วมกัน

4. การดำเนินการมีนวัตกรรมอย่างไร

- การรวมกลุ่มกันในชุมชนเพิ่มขึ้นและเกิดวิถีการทำเกษตรแบบประยุกต์ใหม่ๆขึ้นในชุมชน
- เกิดแผนรับมือภัยพิบัติที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน

5. แนวทางการพัฒนาศักยภาพ Gen – V

- พัฒนาศักยภาพทางการสื่อสาร (ฟัง, พูด, อ่าน, เขียน)
- พัฒนาศักยภาพทางการลงศึกษาชุมชน
- พัฒนาศักยภาพทางการวางกระบวนการเพื่อการพัฒนา
- พัฒนาศักยภาพด้านการถอดบทเรียนและการสรุปผล

6. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

- กลุ่ม Gen-V : สร้างกระบวนการเรียนรู้โดยผ่านการพัฒนา ฝึกอบรม ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิสยามกัมมาจล และการปฏิบัติจริงจากการนำไปปฏิบัติในกิจกรรมในโครงการ
- กลุ่มอาสาสมัคร : ได้มีการสร้างกระบวนการเรียนรู้โดยผ่านการพัฒนาศักยภาพ การปฏิบัติจริงในพื้นที่ร่วมกับชุมชน และการถอดบทเรียนร่วมกับชุมชน
- ชุมชน : ได้มีการสร้างการเรียนรู้ผ่านการทำงานร่วมกับกลุ่ม Gen-V และอาสาสมัคร และการทำงานร่วมกันเองภายในชุมชน

7. การมีส่วนร่วมในการจัดการตนเองของชุมชน

มีเวทีประชาคมระดมความคิดเห็นในส่วนของการดำเนินงาน ออกแบบกระบวนการทำงานและติดตามผลโดยเน้นชุมชนเป็นศูนย์กลาง รวมถึงการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคร่วมกันภายหลังจากจบโครงการผ่านการทำเวทีประชาคมและถอดบทเรียนโครงการ

บทบาทของ Gen-V: ประสานวิทยากรมาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำเกษตรแบบประยุกต์ ตลอดจนกระตุ้นและหนุนเสริมชุมชนในส่วนต่างๆ

แผนปฏิบัติการ

โครงการพัฒนาอาสาสมัครและการทำงานร่วมกับชุมชน

ต.บางภาษี อ. บางเลน จ.นครปฐม

ลำดับกิจกรรม	กิจกรรมย่อย	เป้าหมายของกิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ / ผู้ที่เกี่ยวข้อง	ช่วงเวลาที่ทำเนิงาน
1	เก็บข้อมูลเบื้องต้น	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้นของชุมชน 2. เพื่อสำรวจความเสียหายที่เกิดจากน้ำท่วม 3. เพื่อสานสัมพันธ์กับชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลงพื้นที่ประสานกับผู้นำชุมชนเพื่อสานสัมพันธ์และสอบถามข้อมูล 2. สอบถามข้อมูลจากชาวบ้านในชุมชน 3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูล 	Gen-V / ชุมชน	12 - 18 กุมภาพันธ์ 2555
2	ทำประชาคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อหารือและร่วมค้นหาปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน 2. เพื่อร่วมหาทางแก้ไขปัญหา และกำหนดกิจกรรมร่วมกัน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประสานชุมชนผ่านผู้นำชุมชนเพื่อนัดวันที่จะทำประชาคม 2. หารือเพื่อค้นหาปัญหาของชุมชน 3. ร่วมกันกำหนดกิจกรรมที่สนใจร่วมกัน 4. สรุปผล 	Gen-V / ชุมชน	20 - 29 กุมภาพันธ์ 2555

3	รับสมัคร อาสาสมัครที่สนใจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเปิดรับสมัครนิสิตนักศึกษาและบุคคลที่สนใจเข้าร่วมโครงการเป็นอาสาสมัคร 2. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์โครงการให้บุคคลภายนอกรับรู้ถึงโครงการ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชาสัมพันธ์โครงการ โดยเน้นในพื้นที่และมหาวิทยาลัยที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง 2. อธิบายโครงการและรับสมัครผู้ที่สนใจ 3. นัดวันพัฒนาศักยภาพอาสาสมัคร เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนลงชุมชน 	Gen-V / อาสาสมัคร	เดือนมีนาคม 2555
4	ทำประชาคมรอบ 2 (กำหนด แนวทางและการ ดำเนินการสวนผัก ลอยน้ำ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อกำหนดแนวทางและวิธีการในการดำเนินกิจกรรมสวนผักลอยน้ำในชุมชน 2. เพื่อร่วมกันกำหนดบทบาทและหน้าที่ร่วมกับชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประสานชุมชนผ่านผู้นำชุมชนเพื่อทำประชาคม 2. จัดการอบรมให้ความรู้เรื่องการทำสวนผักลอยน้ำโดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ 3. ดำเนินการกำหนดแนวทางและบทบาทหน้าที่ร่วมกับชุมชน 4. สรุปผล 	Gen – V, วิทยากร / ชุมชน	1 มีนาคม 2555
5	ดำเนินกิจกรรม สวนผักลอยน้ำ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสร้างสวนผักลอยน้ำในชุมชน และชุมชนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หากเกิดภัยพิบัติน้ำท่วมในครั้งต่อไป 2. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาและสานสัมพันธ์อาสาสมัครที่จะลงพื้นที่ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่ม Gen-V ประสานชุมชนเพื่อลงทำกิจกรรมในแต่ละช่วงเวลาโดยมีอาสาสมัครร่วมลงเรียนรู้ 2. สรุปผลโครงการสวนผักลอยน้ำ 	Gen-V / ชุมชน, อาสาสมัคร	เดือนมีนาคม – เดือน ตุลาคม 2555
6	พัฒนาศักยภาพ อาสาสมัคร	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้อาสาสมัครรู้และเข้าใจถึงความสำคัญของการเก็บศึกษาชุมชน 2. เพื่อให้อาสาสมัครได้เรียนรู้วิธีการลงเก็บ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่ม Gen – V ร่วมประชุมวางแผนกระบวนการในการพัฒนาอาสาสมัคร 2. พัฒนาอาสาสมัครด้วยกระบวนการที่ 	Gen-V / อาสาสมัคร	เดือน พฤษภาคม 2555

		ข้อมูลและการศึกษาชุมชนรวมถึงการใช้เครื่องมือในการศึกษาชุมชน	ออกแบบ 3. ประเมินผลที่ได้ 4. สรุปผล		
7	อาสาสมัครลงศึกษาชุมชน และค้นหาโจทย์ของชุมชนในเชิงลึก	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจการศึกษาชุมชนให้แก่อาสาสมัครในภาคปฏิบัติ 2. เพื่อให้อาสาสมัครได้ทราบข้อมูลของชุมชนในเชิงลึก ร่วมกับกลุ่ม Gen-V 3. เพื่อให้อาสาสมัครร่วมนำเสนอและวิเคราะห์ปัญหาชุมชนร่วมกับ Gen-V 4. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างอาสาสมัครและตนในชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประสานผู้นำชุมชนเพื่อขออนุญาตลงพื้นที่เก็บข้อมูลชุมชน 2. อาสาสมัครและกลุ่ม Gen-V ร่วมศึกษาชุมชนในประเด็นต่างๆ 3. อาสาสมัครและกลุ่ม Gen-V ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาชุมชนและร่วมกันวางแนวทางแก้ไข 4. กลุ่ม Gen- V ประเมิน และสรุปผล 	Gen-V / อาสาสมัคร, ชุมชน	เดือน พฤษภาคม 2555
8	ถอดบทเรียนอาสาสมัครในการลงศึกษาชุมชน	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้อาสาสมัครได้ถอดบทเรียนในประเด็นการพัฒนาตนเองที่ได้จากกิจกรรมการลงศึกษาชุมชน 2. เพื่อให้กลุ่ม Gen-V ได้ประเมินและสรุปผลตั้งแต่การวางแผนการจนถึงการถอดบทเรียนของอาสาสมัคร 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่วมถอดบทเรียนอาสาสมัครโดยการดำเนินของกลุ่ม Gen-V 2. กลุ่ม Gen-V ร่วมกันถอดบทเรียนกลุ่มตั้งแต่การวางแผนการจนถึงการถอดบทเรียนอาสาสมัคร 3. สรุปผลของกิจกรรม 	Gen-V / อาสาสมัคร	เดือน มิถุนายน 2555
9	ประชุมร่วมกันระหว่างอาสาสมัครและ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้อาสาสมัครและชุมชนได้วางแนวทางในการจัดกิจกรรมที่สนใจร่วมกัน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประสานชุมชนผ่านผู้นำชุมชนเพื่อนัดวันที่จะทำประชุมร่วม 2. ดำเนินการกำหนดแนวทางที่จะทำ 	Gen-V / อาสาสมัคร, ชุมชน	เดือน มิถุนายน 2555

	ชุมชนเพื่อหาแนวทางร่วม	2. เพื่อให้อาสาสมัครและชุมชนร่วมกันเตรียมร่างความพร้อมชุมชนเรื่องแผนรับมือภัยพิบัติ	กิจกรรมร่วมกัน 3. ดำเนินการวางแผนและร่างโครงการความพร้อมชุมชนเรื่องแผนรับมือภัยพิบัติ 4. สรุปผล		
10	การดำเนินกิจกรรมร่วมกันระหว่างอาสาสมัครและชุมชน	1. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างอาสาสมัครและคนในชุมชน 2. เพื่อการเตรียมความพร้อมชุมชนเรื่องแผนรับมือภัยพิบัติ 3. เพื่อดำเนินกิจกรรมที่สนใจร่วมกันระหว่างอาสาสมัครและชุมชน	1. อาสาสมัครประสานชุมชนเพื่อลงทำกิจกรรมในแต่ละช่วงเวลา 2. ร่วมประชุมเพื่อจัดทำแผนรับมือภัยพิบัติของชุมชน	Gen-V / อาสาสมัคร, ชุมชน	เดือน มิถุนายน – เดือนตุลาคม 2555
11	ถอดบทเรียนอาสาสมัครร่วมกับชุมชนและถอดบทเรียนกลุ่ม Gen-V	1. เพื่อให้อาสาสมัครและชุมชนได้ถอดบทเรียนร่วมกันตั้งแต่การลงศึกษาชุมชนจนการดำเนินกิจกรรมได้สิ้นสุดลง 2. เพื่อให้กลุ่ม Gen-V ได้ประเมินและสรุปผลจากการจัดกระบวนการเพื่อพัฒนาศักยภาพของกลุ่มอาสาสมัครในโครงการ	1. ประสานชุมชนผ่านผู้นำชุมชนเพื่อนัดวันที่จะถอดบทเรียน 2. ดำเนินการถอดบทเรียนอาสาสมัครและชุมชนร่วมกัน โดยเน้นตั้งแต่การลงศึกษาชุมชนจนการดำเนินกิจกรรมได้สิ้นสุดลง 3. กลุ่ม Gen-V ร่วมกันถอดบทเรียนกลุ่มตั้งแต่เริ่มโครงการจนสิ้นสุดโครงการ 4. สรุปผล	Gen-V / อาสาสมัคร, ชุมชน	เดือน พฤศจิกายน 2555

สรุปผลการดำเนินงาน

ลำดับ	กิจกรรมย่อย	เป้าหมายของกิจกรรม
1	เก็บข้อมูลเบื้องต้น	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้นของชุมชน 2. เพื่อสำรวจความเสียหายที่เกิดจากน้ำท่วม 3. เพื่อสานสัมพันธ์กับชุมชน
2	ทำประชาคม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อหารือและร่วมค้นหาปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน 2. เพื่อร่วมหาทางแก้ไขปัญหา และกำหนดกิจกรรมร่วมกัน
3	รับสมัครอาสาสมัครที่สนใจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเปิดรับสมัครนิสิตนักศึกษาและบุคคลที่สนใจเข้าร่วมโครงการเป็นอาสาสมัคร 2. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์โครงการให้บุคคลภายนอกรับรู้ถึงโครงการ

เอกสารของทางมูลนิธิสยามกัมมาจด
ห้ามทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

การวางแผนและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ขั้นวางแผน (ระยะก่อนดำเนินโครงการ)	ความเปลี่ยนแปลง (ระยะดำเนินโครงการ)	ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อโครงการ
ชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> • ทีมผู้ใหญ่บ้าน (พี่บ๋ม, ป้ามาลัย) • บทบาท: เป็นผู้ประสานคนในชุมชนและเป็นตัวเชื่อมระหว่างคนในชุมชนกับโครงการ • เข้าพูดคุยและทำความเข้าใจกับทีมผู้นำ ร่วมวางแผนการดำเนินโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> • ทีมผู้ใหญ่บ้านเข้ามาเป็นตัวประสานระหว่างคนในชุมชนและโครงการให้ในช่วงแรก แต่ตอนหลังไม่ได้เข้าไปประสานต่อ เนื่องจากเงื่อนไขของแกนนำชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> • โครงการไม่ได้ดำเนินต่อเนื่องจากขาดความต่อเนื่องในการทำกิจกรรม
อาสาสมัคร	<ul style="list-style-type: none"> • อาสาสมัครที่วางไว้จะเปิดรับจากภายนอกที่สนใจการทำงานร่วมกับชุมชนและนักศึกษาในสถาบันศึกษาใกล้เคียง • โดยอาสาสมัครจะเข้ามาทำงานร่วมกับชุมชน • เปิดรับสมัครจากภายนอกผ่านป้ายโฆษณา ทาง Social network และเข้าไปประกาศรับสมัครในสถาบันศึกษาใกล้เคียง 	<ul style="list-style-type: none"> • ไม่สามารถหาอาสาสมัครเข้ามาทำกิจกรรมได้ เนื่องจากเงื่อนไขของชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> • โครงการไม่ได้ดำเนินต่อ
หน่วยงานองค์กรภาคี	<ul style="list-style-type: none"> • กลุ่มโครงการเกษตรกรรมยั่งยืน ที่จะเข้ามาให้ความรู้และเป็นพี่ปรึกษาในเรื่องการทำแพคกอลอยน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> • กลุ่มโครงการเกษตรกรรมยั่งยืน ไม่ได้เข้ามาเป็นที่ปรึกษาเนื่องจากเงื่อนไขของชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> • โครงการไม่ได้ดำเนินต่อ

การแก้ไขปัญหาและผลที่เกิดขึ้น

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	การแก้ไขปัญหา	ผลที่เกิดจากการแก้ปัญหา
ชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> พยายามหาช่วงเวลาที่ดีที่ทีมผู้นำพร้อมเพื่อจะลงไปทำกิจกรรมต่อ 	<ul style="list-style-type: none"> ไม่สามารถหาเวลาที่จะลงไปได้ เนื่องจากทีมผู้นำไม่พร้อม
อาสาสมัคร	<ul style="list-style-type: none"> พยายามหาอาสาสมัครที่จะเข้าไปทำงานร่วมกับชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> ได้กลุ่มอาสาสมัครที่จะเข้ามาทำกิจกรรมในโรงเรียน

สรุป

- เนื่องจากเงื่อนไขของชุมชน ทีมงานพื้นที่จึงเสนอให้ยุติการดำเนินโครงการในพื้นที่ต.บางภาชี
- มีอาสาสมัครที่สนใจทำงานกับเยาวชนในพื้นที่
- จะใช้กิจกรรมที่อาสาสมัครทำเป็นตัวเปิดในการทำงานร่วมกับชุมชน

กิจกรรมสำรวจความเสียหายของชุมชนหลังจากที่น้ำกำลังเริ่มลดลงเพื่อเก็บข้อมูลในการฟื้นฟูชุมชน

ชุมชนเริ่มฟื้นฟูการเกษตรและมีความสนใจในการทำแพผักลอยน้ำ

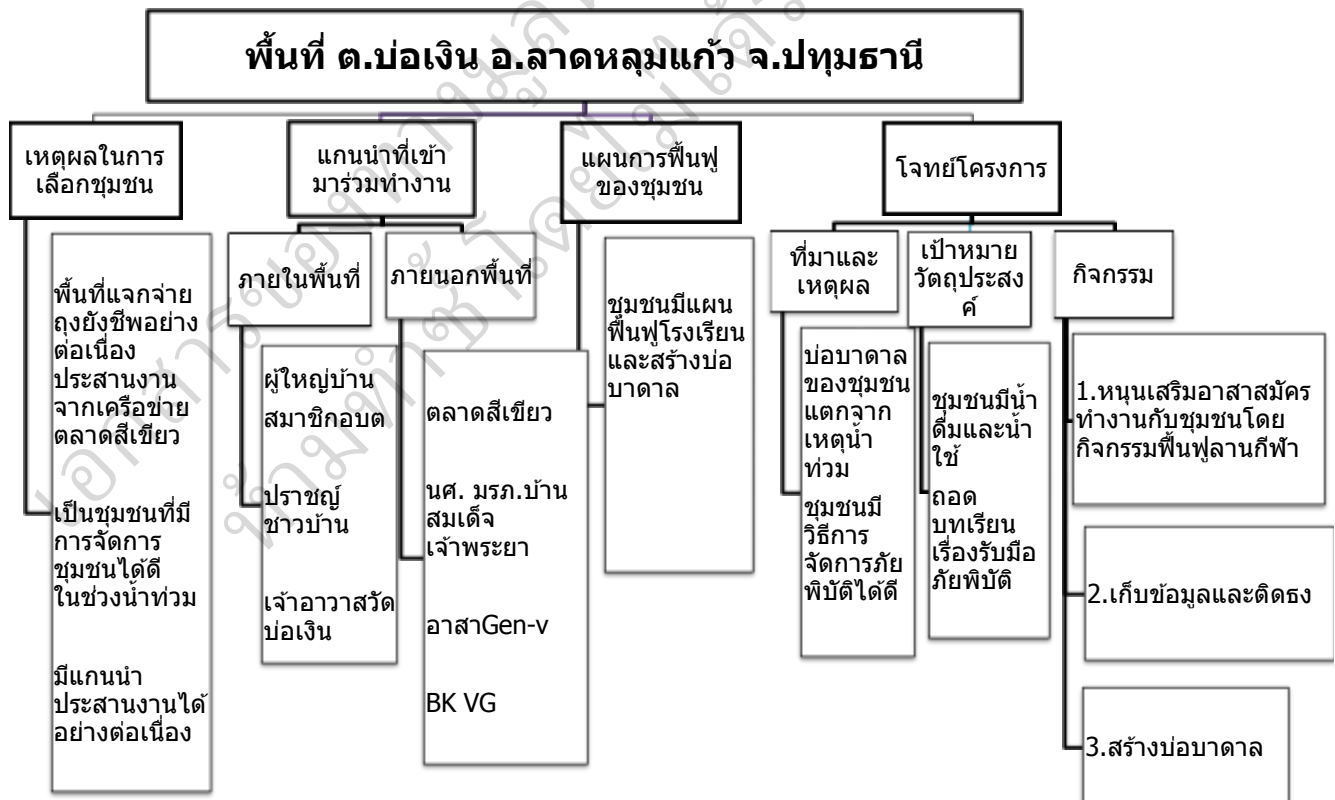

7. โครงการน้ำดื่มสะอาดใสจากใจ Gen-V

ต.บ่อเงิน อ.ลาดหลุมแก้ว จ.ปทุมธานี

ข้อมูลทั่วไปและสภาพปัญหา

สภาพปัญหา ระดับน้ำท่วมสูง มีศูนย์อพยพโรงเรียนกันตะวัน สามารถรองรับชาวบ้านได้ 160 ครอบครัว จำนวน 300-400 คน มีเด็กเล็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ขวบ ต้องการน้ำดื่ม นมเด็ก ข้าวสาร อาหารสด และถุงยังชีพ ในระยะแรก Gen-V ส่งถุงยังชีพให้อย่างต่อเนื่อง หลังจากนั้นมีการปรับเปลี่ยนเป็นการส่งอาหารสดและข้าวสาร เนื่องจากพื้นที่บริเวณนั้นสามารถตั้งโรงครัวได้ หลังจากนั้นน้ำลดมีการลงไปพูดคุยกับชุมชนเพื่อการวางแผนฟื้นฟู หมู่บ้านที่ Gen-V ติดต่อประสานอยู่ มีความไม่ลงตัวในเรื่องผู้นำและการเมืองภายใน ดังนั้นจึงตัดสินใจเลือกหมู่บ้านใกล้เคียง กัน เนื่องจากแกนนำมีความเข้มแข็ง การจัดการที่ดี มีการวางแผนรับมือภัยพิบัติ หลังจากนั้นน้ำลดก็มีการซ่อมแซมและฟื้นฟูชุมชน ทั้งบ้านเรือน โรงเรียน วัด และวางแผนเรื่องการฟื้นฟูพื้นที่ทางการเกษตร ทางเราจึงมีการเริ่มวางแผนฟื้นฟูร่วมกับชุมชน

การออกแบบโครงการ

1. เป้าหมายโครงการ

- เพื่อพัฒนาคุณภาพของประชากร
- ได้น้ำดื่มที่สะอาดไว้ใช้ในชุมชน
- เมื่อเกิดภัยพิบัติสามารถนำน้ำดื่มไปช่วยเหลือชุมชนใกล้เคียงได้
- พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครเพื่อให้มีจิตสาธารณะและทำงานร่วมกับชุมชนได้
- อาสาสมัครและชุมชนได้เรียนรู้การวางแผนป้องกันและรับมือกับปัญหาภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นได้
- ชุมชนมีการเตรียมความพร้อมและสามารถทำบทเรียนการรับมือภัยพิบัติร่วมกัน

2. การค้นหาโจทย์มีกระบวนการ / วิธีการอย่างไร

- ลงเก็บข้อมูลชุมชน และสำรวจสภาพปัญหาของชุมชน
- จัดเวทีประชาคม เพื่อระดมความคิดและสิ่งที่ชุมชนต้องการ

3. การคัดเลือกกิจกรรมทำอย่างไร (การออกแบบกิจกรรมเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง)

- ร่างรูปแบบกิจกรรมและกำหนดประเด็นที่ดำเนินการร่วมกับชุมชนโดยแยกเป็นกิจกรรมที่จำเป็นและกิจกรรมที่ชุมชนต้องการ
- ประชุมทีมงานเพื่อดำเนินกิจกรรมร่วมกับชุมชน โดยดูองค์ประกอบในเรื่อง ระยะเวลา ความต้องการ งบประมาณและความพร้อมของชุมชน

4. การดำเนินการมีนวัตกรรมอย่างไร

- เครื่องกรองน้ำ
- บทเรียนการรับมือภัยพิบัติของชุมชน

5. แนวทางการพัฒนาศักยภาพ Gen-V

- เรียนรู้และพัฒนาศักยภาพการสำรวจชุมชน
- เรียนรู้และพัฒนาศักยภาพการทำบทเรียนรับมือภัยพิบัติ

6. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

- กระบวนการเก็บข้อมูลชุมชน
- กระบวนการจัดทำบทเรียนการรับมือภัยพิบัติ

7. การมีส่วนร่วมในการจัดการตนเองของชุมชน

- ร่วมประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีประชาคม
- ร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรมของชุมชน
- ในยามภัยพิบัติ ชุมชนสามารถบริหารจัดการ ดูแลให้กำลังใจซึ่งกันและกันได้

บทบาทของ Gen V: ประสานชุมชน, จัดเวทีประชาคม, ประสานวิทยากร, ประสานแหล่งทุน

แผนปฏิบัติการ

โครงการน้ำดื่มสะอาดใส จากใจ GEN-V

ตำบลบ่อเงิน อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ลำดับกิจกรรม	กิจกรรมย่อย	เป้าหมายของกิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ / ผู้ที่เกี่ยวข้อง	ช่วงเวลาที่ดำเนินงาน
1	สำรวจชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - เก็บข้อมูลพื้นฐานของชุมชน - สำรวจความต้องการของชุมชน - ปฏิสัมพันธ์กับชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ลงพื้นที่และประสานกับแกนนำชุมชนเพื่อขอเก็บข้อมูล - สอบถามข้อมูลจากชาวบ้าน - รวบรวมข้อมูลและเก็บเป็นฐานข้อมูล 	<ul style="list-style-type: none"> - Gen-V - ชุมชน 	กุมภาพันธ์ 2555
2	เวทีประชาคม	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดของคนในชุมชนเกี่ยวกับอุทกภัยที่ผ่านมา - เพื่อสอบถามความต้องการของชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานชุมชนเพื่อกำหนดวันจัดเวทีประชาคม - สรุปผลการจัดเวทีประชาคม 	<ul style="list-style-type: none"> - Gen-V - ชุมชน 	มีนาคม 2555
3	รับสมัครเยาวชนในพื้นที่เพื่อเป็นอาสาสมัคร	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้เยาวชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน - เพื่อป้องกันปัญหาเสพติด 	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานชุมชนเพื่อรับสมัครเยาวชนในชุมชน - รับสมัครเยาวชน 	<ul style="list-style-type: none"> - Gen-V - ชุมชน 	มีนาคม 2555

4	พัฒนาศักยภาพ อาสาสมัคร	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้อาสาสมัครได้เรียนรู้การ จัดเก็บข้อมูลเชิงลึก - เพื่อให้อาสาสมัครได้เรียนรู้ กระบวนการทำงานกับชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานชุมชนและวิทยากรเพื่อ กำหนดวัน - จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะ อาสาสมัคร 	<ul style="list-style-type: none"> - Gen-V - อาสาสมัคร - ชุมชน - วิทยากร 	เมษายน 2555
5	สำรวจข้อมูลชุมชน เชิงลึก	<ul style="list-style-type: none"> - เก็บข้อมูลเรื่องปัญหาน้ำดื่ม น้ำใช้ ของชุมชน - สำรวจความต้องการของชุมชน เกี่ยวกับน้ำดื่ม น้ำใช้ - ปฏิสัมพันธ์กับชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - สอบถามข้อมูลจากชาวบ้าน - รวบรวมข้อมูลและเก็บเป็นฐานข้อมูล 	<ul style="list-style-type: none"> - Gen-V - อาสาสมัคร - ชุมชน 	เมษายน 2555
6	ถอดบทเรียน อาสาสมัครในการ เก็บข้อมูล	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้อาสาสมัครได้ถอดบทเรียนใน ประเด็นการพัฒนาตนเองที่ได้จาก สำรวจชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ร่วมถอดบทเรียนอาสาสมัครโดยการ ดำเนินของกลุ่ม Gen-V - สรุปผลของกิจกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - Gen-V - อาสาสมัคร 	เมษายน 2555
7	ติดตั้งเครื่องกรองน้ำ	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้ชุมชนได้มีน้ำดื่ม น้ำใช้ที่ สะอาด - เพื่อให้อาสาสมัครได้ทำงานร่วมกับ ชุมชนอย่างเป็นระบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานชุมชนเพื่อกำหนดวัน - ติดตั้งเครื่องกรองน้ำโดยมี อาสาสมัครในพื้นที่เป็นผู้ช่วยและ ดำเนินการในการบริการและจัดทำ ทะเบียนผู้ใช้น้ำส่วนกลาง 	<ul style="list-style-type: none"> - Gen-V - อาสาสมัคร - ชุมชน 	พฤษภาคม 2555

8	จัดเวทีประชาคม	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดของคนในชุมชนเกี่ยวกับการรับมือภัยพิบัติ - เพื่อจัดทำบทเรียนการรับมือภัยพิบัติ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานชุมชนเพื่อกำหนดวัน - จัดเวทีประชาคม - สรุปผลการจัดเวทีประชาคม - จัดทำบทเรียนการรับมือภัยพิบัติ 	<ul style="list-style-type: none"> - Gen-V - อาสาสมัคร - ชุมชน 	มิถุนายน 2555
9	ไฟระวังและประเมินสถานการณ์น้ำ	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อประเมินและป้องกันสถานการณ์น้ำท่วมที่จะเกิดขึ้น - รับมือกับปัญหาตามบทเรียนการรับมือภัยพิบัติ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกลุ่มเพื่อประเมินและไฟระวังสถานการณ์น้ำ - รับมือป้องกันและแก้ไขสถานการณ์น้ำตามบทเรียนการรับมือภัยพิบัติ 	<ul style="list-style-type: none"> - Gen-V - อาสาสมัคร - ชุมชน 	มิถุนายน – พฤศจิกายน 2555
10	ถอดบทเรียนอาสาสมัครร่วมกับชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้อาสาสมัครและชุมชนได้ถอดบทเรียนในประเด็นการรับมือภัยพิบัติที่ผ่านมา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประสานชุมชนผ่านผู้นำชุมชนเพื่อกำหนดวันที่จะถอดบทเรียน 2. ดำเนินการถอดบทเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - Gen-V - อาสาสมัคร - ชุมชน 	ธันวาคม 2555

เอกสารของทางมูลนิธิ
ห้ามทำซ้ำโดยไม่ขออนุญาต

ผลการดำเนินงาน

การวางแผนและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ขั้นวางแผน (ระยะก่อนดำเนินโครงการ)	ความเปลี่ยนแปลง (ระยะดำเนินโครงการ)	ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อโครงการ
ชุมชน	ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. , ครู, ชาวบ้าน,เยาวชน ร่วมกันฟื้นฟูชุมชนโดยการสร้างบ่อบาดาลและลานกีฬา	อบต. 1 คน ชาวบ้าน 15 คน เยาวชน 10 คน ผู้ใหญ่บ้าน 1 คน มาร่วมกันฟื้นฟูชุมชนตามแผนที่วางไว้	ชุมชนมีการพูดคุยหารือร่วมกันมากขึ้น
อาสาสมัคร	ประสานงาน นักศึกษา มรภ. บ้านสมเด็จฯ เป็นแกนนำในการมาร่วมฟื้นฟูชุมชน	นักศึกษามรภ.บ้านสมเด็จฯ 15 คน ร่วมฟื้นฟูลานกีฬาและห้องสมุดชุมชน พร้อมเก็บข้อมูล ทำแผนที่ชุมชน และติดธงสัญลักษณ์	แกนนำเรียนรู้เรื่องการดำเนินงานชุมชนอย่างต่อเนื่องสนใจที่อยากทำงานในพื้นที่ต่อ
องค์กรภาคี	Gen-v ช่วยประสานงานกับ อบจ. และขอรับ SCB มาสนับสนุนชุมชน	ได้งบ อบจ. ขุดบ่อและทำแท่งค้ำน้ำ ได้งบจาก SCB สร้างการเรียนรู้และเก็บข้อมูล ได้งบ BK VG 250,000 บาท เดินท่อประปาและซื้อเครื่องกรองน้ำ ได้งบ สสส. ให้ นักศึกษา มรภ.บ้านสมเด็จฯ ทำกิจกรรมต่อเนื่องในชุมชน	มีองค์กรภาคีมาช่วยสนับสนุนมากกว่าที่ตั้งใจไว้

แกนนำนักศึกษาเกาะติดพื้นที่

ข้าวปุ้น

นักศึกษา ชมรมปัญญาชนคนสร้างฝัน มรภ.
บ้านสมเด็จฯ เปลี่ยนความคิดและมุมมอง
จากการทำค่าย เดิมที่เคยทำแต่ค่ายสร้าง พอ
ได้สัมผัสและเรียนรู้ชุมชนแล้วได้ทำกิจกรรม
สร้างในสิ่งที่ชุมชนต้องการ แล้วได้เห็นคนใน
ชุมชนได้ใช้ประโยชน์ เลยเกิดความภูมิใจแล้ว
อยากที่จะทำงานกับชุมชนต่อ

เอกสารของทางมูลนิธิสยามกัมมาจล
ห้ามทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

สรุปผลการดำเนินงาน

- กิจกรรมฟื้นฟูชุมชนดำเนินการไปแล้ว 90% ดำเนินการสร้างบ่อน้ำของชุมชนและถอดบทเรียนเตรียมพร้อมรับมือน้ำท่วมในปีนี้
- สิ่งก่อสร้างได้แก่ พื้นปูสนามกีฬา ห้องสมุด และบ่อบาดาล เห็นความร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชน
- เห็นอาสาสมัครเกิดการเปลี่ยนแปลงในการทำงานกับชุมชน
-

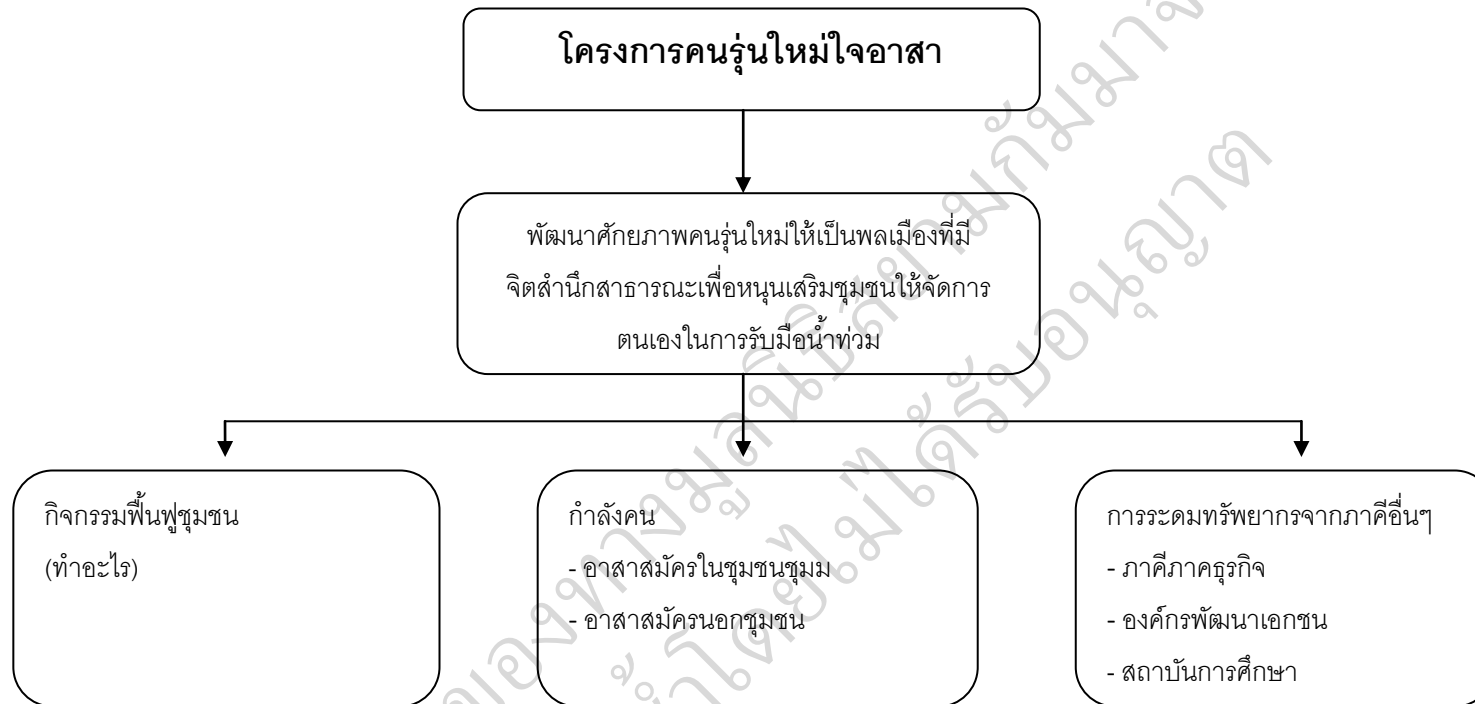
การลงพื้นที่สำรวจชุมชนและติดธงสัญลักษณ์ให้กับบ้านที่ต้องได้รับการฟื้นฟูขณะที่เกิดภัยพิบัติ

การฟื้นฟูพืชผลทางการเกษตรและเตรียมพื้นที่สำหรับการทำแท้งน้ำของชุมชน

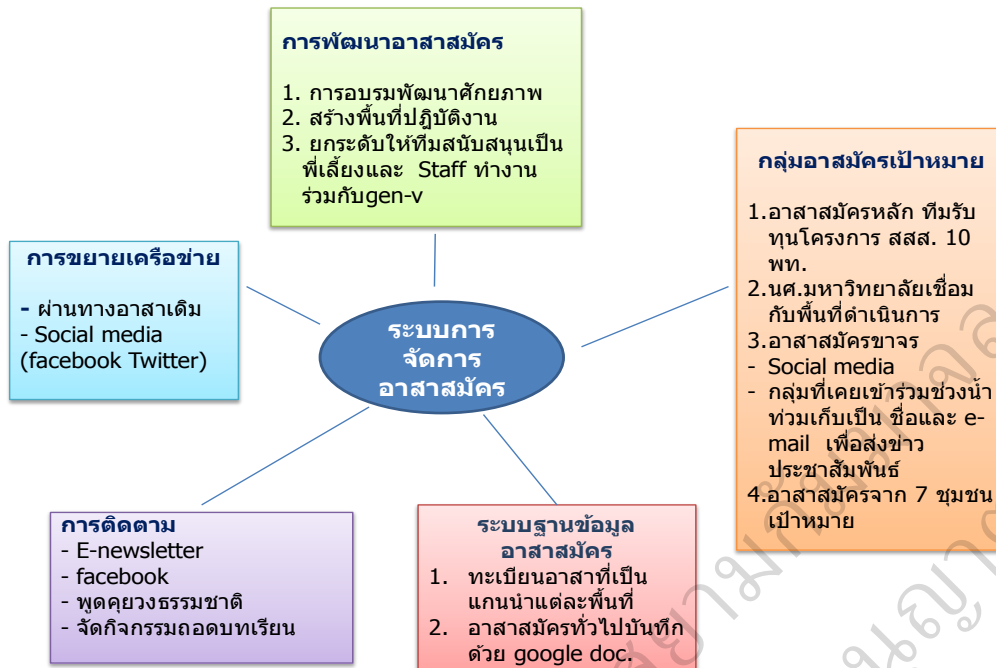
การบริหารจัดการโครงการ

ด้ บ	รายการ	การบริหารจัดการ
	<p>กิจกรรมฟื้นฟูชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ฟื้นฟูเกษตรกร / เกษตรอินทรีย์ / ธนาคารเมล็ดพันธุ์ ● ฟื้นฟูบ้านเรือน / ทำความสะอาด/ ซ่อมแซม ● ฟื้นฟูระบบฐานข้อมูลชุมชน /อาสาสมัคร/ การช่วยเหลือ 	<p>- การลงไปพูดคุยกับชุมชนและเก็บข้อมูลความต้องการของชุมชน แต่ละพื้นที่ว่าต้องการอะไรบ้าง</p> <p>- การตั้งวงคุยภายในชุมชนเองเพื่อทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดหรือข้อเสนอแนะหรือความต้องการของคนในชุมชนนั้นๆ ซึ่งพื้นที่ที่ดำเนินการเป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยน้ำท่วมและสืบเนื่องมาเป็นพื้นที่เป้าหมายของโครงการที่จะเข้าไปฟื้นฟูพื้นที่เหล่านั้นให้มีสภาพที่ดีขึ้น โดยเข้าไปสร้างศูนย์ประสานงานช่วยเหลือผู้ประสบภัย (อ.บางบาล จ. พระนครศรีอยุธยา) การจัดทำระบบฐานข้อมูลชุมชนเป็นประโยชน์มากทำให้ชุมชนได้รู้ว่าแต่ละบ้านนั้นมีคนอยู่อาศัยกี่คน เป็นเด็ก คนชราและผู้ป่วยเท่าไร ระบบฐานข้อมูลมี 2 แบบ แบบที่ 1 เป็นข้อมูลภายในหมู่บ้าน จำนวนคน ผู้หญิง ผู้ชาย เด็ก คนชรา และผู้ป่วย และแบบที่ 2 เป็นการใช้สัญญาณลักษณะการติดธงสีแต่ละบ้านเวลาให้ความช่วยเหลือจะได้ประเมินได้ว่าจะช่วยเหลืออะไรได้บ้างและอย่างไร และการฟื้นฟูเกษตรกร ไม่ว่าจะเป็นเกษตรอินทรีย์ ธนาคารเมล็ดพันธุ์ จะได้รับการสนับสนุนจากภาคีเครือข่ายภายนอกเข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์ การเก็บเมล็ดพันธุ์ต่างๆ และการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเริ่มต้นของธนาคารเมล็ดพันธุ์ เป็นต้น</p>
	<p>กำลังคน /อาสาสมัคร</p> <ul style="list-style-type: none"> ● กลุ่มเยาวชน Gen - V ● ภายในชุมชน ● ภายนอกชุมชน 	<p>-การอบรมพัฒนาศักยภาพ GEN-V และอาสาสมัคร ในการให้ความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือการลงชุมชน การเก็บข้อมูล การทำแผนที่ชุมชน ความรู้เกี่ยวกับเรื่องของภัยพิบัติการช่วยเหลือ และที่สำคัญบทบาทและหน้าที่ของอาสาสมัคร รวมทั้งการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับชุมชนเพราะนั่นหมายถึงการได้ความร่วมมือจากชุมชนในการเข้าไปทำงานร่วมกัน ซึ่งจะทำให้เกิดอาสาสมัคร/แกนนำภายในชุมชนที่สามารถจะพัฒนาชุมชนของตนเองได้ในอนาคต</p>
	<p>การระดมทรัพยากร</p>	<p>-การขอสนับสนุน ทุน /บุคคลากร ในการฟื้นฟูพื้นที่ของโครงการ อาทิเช่น</p>

<p>จากภาคีอื่นๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ภาคีภาคธุรกิจ ● องค์กรพัฒนาเอกชน ● สถาบันการศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> ● มูลนิธิสยามกัมมาจล สนับสนุนทุนในการดำเนินงานพื้นที่ชุมชน 7 พื้นที่ และอาสาสมัคร ● Bangkokvanguard สนับสนุนเรือสำหรับการช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่ อ.บางบาล จ.พระนครศรีอยุธยา และการปรับปรุงระบบประปาและติดตั้งเครื่องกรองน้ำสำหรับชุมชนบ่อเงิน จ.ปทุมธานี ● มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน ตลาดสีเขียว สนับสนุนบุคคลากรให้ความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ การเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ การจัดตั้งธนาคารเมล็ดพันธุ์ การตลาด เป็นต้น ● สถาบันการศึกษาที่เข้ามาหนุนเสริมการทำงานของโครงการ อาทิเช่น มหาวิทยาลัยมหิดล ได้นักศึกษาคณะกายภาพบำบัดลงพื้นที่โดยใช้วิชาที่เรียนมาสนับสนุนการดูแลผู้ป่วยและคนชรา รวมทั้งการเป็นอาสาสมัครการเก็บข้อมูลและปักธงสีสัญญาณลักษณะ และมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาที่ได้นักศึกษา ชมรมปัญญาคนสร้างฝัน เข้าร่วมทำกิจกรรมของโครงการเกือบทุกพื้นที่เป็นทั้งอาสาสมัครเก็บข้อมูล ปักธงสัญญาณลักษณะ และงานสร้างห้องห้องสมุด ถือได้ว่าน้องทั้งสองสถาบันเป็นกำลังหลักในการเป็นอาสาสมัครของโครงการ
---	---

กระบวนการสร้างอาสาสมัคร

กลุ่มเป้าหมายที่จะมาเป็นอาสาสมัคร

1. อาสาสมัครหลัก ทีมรับทุนโครงการ สสส. 10 พท.

Gen-V ได้รับการสนับสนุนจาก สสส. เพื่อสนับสนุนโครงการให้เยาวชน นิสิต นักศึกษาที่สนใจอยากทำโครงการฟื้นฟูผู้ประสบภัยหลังน้ำท่วม โดย Gen-V และมูลนิธิโกมลเป็นพี่เลี้ยงและคอยติดตามโครงการ จึงเกิดแกนนำแต่ละโครงการ ที่สามารถมาเป็นแกนในการพัฒนาต่อเองได้

2. เชื่อมมหาวิทยาลัยกับพื้นที่

Gen-V มีพื้นที่การทำงานเกาะติดตั้งแต่น้ำท่วมจนน้ำลดและได้ฟื้นฟูในพื้นที่เป็นระยะ จึงสังเกตเห็นว่าหากต้องการให้การทำงานเกิดความต่อเนื่องในระยะยาวนั้น มหาวิทยาลัยที่อยู่ใกล้กับพื้นที่จะทำให้นักศึกษามีเวลาดลงพื้นที่และทำงานได้ต่อเนื่องมากกว่า จึงมีการจับคู่พื้นที่กับนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เช่น มหาวิทยาลัยมหิดลกับพื้นที่คลองโยง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กำแพงแสนกับพื้นที่บางเลน เป็นต้น

3. อาสาสมัครชาว

อาสาสมัครกลุ่มนี้มาจาก Social network และกลุ่มที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมชวงน้ำท่วม ซึ่งมีฐานข้อมูลบุคลากรอยู่ เพื่อส่งข่าวประชาสัมพันธ์ ส่วนใหญ่อาสาสมัครกลุ่มนี้จะทราบข่าวจาก facebook มาร่วมกิจกรรมเป็นครั้งๆ ไม่ได้ต่อเนื่อง แต่จะติดตามข้อมูลข่าวสารของ Gen-V และช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ทาง Social network หรือสนับสนุนอุปกรณ์ สิ่งของที่จำเป็นต้องระดมเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม

4. อาสาสมัครในชุมชน

เกิดจากการค้นหาศักยภาพของแกนนำอาสาสมัครในชุมชนที่ Gen-V ร่วมทำงานด้วยที่มีแนวโน้มสามารถเข้าร่วมทีมด้วย ซึ่งในตอนแรก อาจจะเป็นแค่ผู้ประสานงานติดต่อกับกลุ่มองค์กรต่างๆ และหลังจากนั้นก็มีการประชุมทำงานร่วมกัน ซึ่งอาสาสมัครกลุ่มนี้ค่อนข้างมีความหลากหลาย บางพื้นที่ก็จะเป็น อบต.แกนนำชุมชน อนามัย หรือบางชุมชนก็มีเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วม

การพัฒนาอาสาสมัคร

1. **อบรมพัฒนาศักยภาพ** มีการคัดเลือกอาสาสมัครที่มีความสนใจและมีความตั้งใจอยากทำกิจกรรมจิตอาสาอย่างต่อเนื่อง ยกกระดับให้มาเป็นแกนนำและเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพของ Gen-V เช่น การอบรมนพลักษณ์ การถอดบทเรียน เป็นต้น

2. **สร้างพื้นที่ปฏิบัติงาน** มีพื้นที่การทำงานให้อาสาสมัครได้ลงไปทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เห็นความเปลี่ยนแปลงหลังจากการทำงาน และนำมาถอดบทเรียนร่วมกัน

3. **ยกกระดับให้ทีมสนับสนุนเป็นที่เลี้ยงและคณะทำงาน** ทำงานร่วมกับแกนหลักของ Gen-V อาสาสมัครกลุ่มนี้จะได้เข้าร่วมประชุมหารือวางแผนการทำงานร่วมกันพร้อมกับการมอบหมายหน้าที่การทำงานประเภทที่งานหลักเพื่อเรียนรู้งานร่วมกัน

การขยายเครือข่าย

มีการขยายเครือข่ายอย่างต่อเนื่องผ่านทางอาสาเดิม และทาง Social media เช่น facebook Twitter และเปิดพื้นที่ให้อาสาสมัครได้มาร่วมกิจกรรมของ Gen-V

การติดตาม

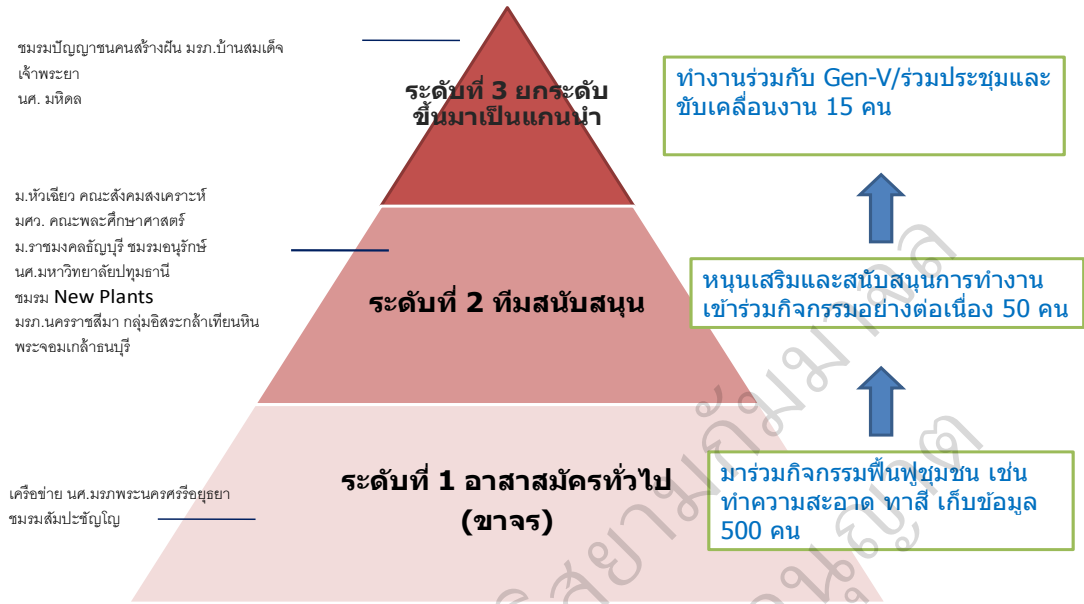
มีการออกแบบการติดตามและส่งข่าวสารเพื่อรับอาสาสมัคร และ แจ้งข่าวกิจกรรมอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง โดยมี Social media เป็นเครื่องมือหลักในการทำงาน ซึ่งกลุ่มแรกจะส่งทาง E-mail โดยทำเป็นจดหมายข่าวอิเล็กทรอนิกส์ (E-newsletter) และแจ้งข่าวทาง facebook

ระบบฐานข้อมูลอาสาสมัคร

จัดทำทะเบียนอาสาสมัครโดยแยกอาสาสมัครเป็นกลุ่ม เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างเป็นระบบ

1. อาสาสมัครหลัก คือ ทีมงานที่มาร่วมวางแผนการทำงานและรับผิดชอบในแต่ละหน้าที่ร่วมกัน
2. อาสาสมัครที่เป็นทีมสนับสนุน คือ กลุ่มสนับสนุนกิจกรรมของ Gen-V ที่จะมาร่วมกิจกรรมได้ต่อเนื่อง ที่ไม่สามารถวางแผนการดำเนินงานร่วม แต่สามารถเป็น Staff ได้ในรายกิจกรรม
3. อาสาสมัครทั่วไป คือ กลุ่มที่มาร่วมกิจกรรม ซึ่งส่วนใหญ่จะมาเป็นรายกิจกรรม แต่จะไม่ต่อเนื่อง

แบ่งระดับอาสาสมัคร

ระดับที่ 1 อาสาสมัครทั่วไป (ชาจร)

หมายถึง กลุ่มที่มีความสนใจอยากใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ แต่มีเวลาจำกัด ไม่สามารถไปได้หลายวัน หรือไม่สามารไปได้อย่างต่อเนื่อง อาจจะทำกิจกรรมทั้งกรเรียนและการทำงาน โดยส่วนใหญ่แล้วกลุ่มนี้จะติดตามข่าวสารจากทาง Social media ปริมาณการเข้าร่วมก็แตกต่างกันไป ในช่วงแรกๆหลังน้ำลด มีผู้เข้าร่วมค่อนข้างมาก เนื่องจากว่ากระแสน้ำท่วมยังมีเป็นระยะ แต่ในช่วงหลังที่เป็นการฟื้นฟูต่อเนื่องอาสาสมัครก็น้อยลงเนื่องตามเหตุและปัจจัย

การออกแบบกิจกรรมอาสาสมัครให้กับกลุ่มนี้จริงเป็นแบบ 1 วัน เข้าไป-เย็นกลับ หรือ สองวัน นอนค้างได้ 1 คืน รูปแบบกิจกรรมเน้นให้เห็นเป็นรูปธรรมได้ลงมือปฏิบัติจริง และสร้างบรรยากาศสนุกสนาน ผ่อนคลาย แต่ก็มีมีการแลกเปลี่ยนแนวความคิดให้แต่ละคนได้เรียนรู้ร่วมกัน

ระดับที่ 2 ทีมสนับสนุน

กลุ่มนี้จะเป็นทีม Staff เพื่อช่วยเหลือในรายกิจกรรม เช่น เป็นพี่เลี้ยง เป็นสวัสดิการ เป็นทีมช่วยเก็บข้อมูล เป็นต้น ส่วนใหญ่กลุ่มนี้จะเคยร่วมกิจกรรมกันมาอย่างต่อเนื่องและเคยเป็นอาสาสมัครมาก่อน จะค่อนข้างเข้าใจระบบการทำงานอาสาสมัครอยู่แล้ว แต่เนื่องจากแต่ละคนมีภารกิจ ก็อาจจะมาได้เป็นครั้งคราว

ระดับที่ 3 แคนนำ

กลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มที่ร่วมออกแบบกิจกรรมตั้งแต่เริ่มต้น มีหน้าที่รับผิดชอบตั้งแต่ก่อนงาน ระหว่างงาน และหลังงาน มีบทบาทชัดเจนในแต่ละฝ่าย รวมถึงร่วมขับเคลื่อนภาพรวมของ Gen-V ในการเดินทางไปข้างหน้า กลุ่มนี้มีทั้งเจ้าหน้าที่ประจำและอาสาสมัครที่เป็นทีมประจำตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง Gen-V

บทเรียนจากการทำงานร่วมกับชุมชน

ตลอดหลายปีที่ผ่านมา ทุกครั้งที่เกิดปัญหามักจะมีหน่วยงาน องค์กร สร้างรูปแบบ แบบแผนในการแก้ปัญหาต่างๆ ช่วงวิกฤตการณ์น้ำท่วมที่ผ่านมา ก็เช่นกัน มีรูปแบบต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากที่จะเป็นแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และหารูปแบบที่เหมาะสมกับพื้นที่นั้นๆ ส่วนใหญ่เวลาพูดถึงรูปแบบจะนึกถึงรูปแบบหรือแผนในการดำเนินการแก้ปัญหา แต่ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบไหน หากผู้นำชุมชนเข้มแข็งทุกรูปแบบสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยกตัวอย่างเช่น

รูปแบบในการฟื้นฟู เยียวยา และป้องกันภัยพิบัติ

รูปแบบนี้เกิดจากความเชื่อว่า การทำงานร่วมกันน่าจะได้ดีและมีประสิทธิภาพมากกว่าการทำงานองค์กรเดียว ฉะนั้นจึงรวมสี่ฝ่ายเข้าด้วยกัน และทำงานเชื่อมร้อยกัน โดย

1. ผู้สนับสนุนทุน มีบทบาท ในการกระจายทุนไปสู่สามองค์กรนี้เพื่อให้เกิดการทำงาน คิด และวางแผนร่วมกัน

2. ผู้นำชุมชน มีบทบาท ในการนำพาชุมชนให้อยู่รอด คิดวางแผนในการฟื้นฟู และเยียวยา ตลอดจนการแก้ปัญหาหรือรับมือกับภัยพิบัติที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

3. นิสิตนักศึกษาหรืออาสาสมัคร มีบทบาท ในการร่วมคิดร่วมทำ และร่วมวางแผนกับชุมชน ในการแก้ปัญหาหรือเยียวยาผู้ประสบภัย ตลอดจนวางแผนเตรียมรับมือกับภัยพิบัติที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

4. คนทำงานในพื้นที่หรือเอ็นจีโอ มีบทบาท หนุนเสริมทั้งผู้นำชุมชนและนิสิตนักศึกษาอาสาสมัคร เพื่อนำพาชุมชนไปสู่การแก้ปัญหา

เหล่านี้คือบทบาทสิ่งองค์กรที่ต้องใช้เป็นรูปแบบในการทำงานด้วยกัน ประสานความสามัคคีให้เกิดขึ้น เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา แต่ที่ผ่านมารูปแบบนี้ไม่สามารถใช้กับทุกพื้นที่ได้เนื่องจากชุมชนไม่เข้มแข็ง แต่จะบางชุมชนที่เข้มแข็งเท่านั้นที่สามารถนำไปใช้และสู่การปฏิบัติได้จริง

ยกตัวอย่างเช่น ชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมเมื่อปีพ.ศ. 2553 ที่คลองท่าหน ต.เทพราช อ.สิชล จ.สุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่น้ำท่วมและดินถล่มจากภูเขา ลงมาทับหมู่บ้าน สร้างความเสียหายมากมาย อาทิ สะพาน และเส้นทางสัญจรถูกตัดขาด บ้านเรือนหลายหลังถูกดินและหินไถลลงจากภูเขา ลงมาทับหมู่บ้าน จนเกิดความเสียหายอย่างมาก ซึ่งถือว่าเป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบอันดับต้นๆ ของประเทศช่วงนั้น นิสิตนักศึกษาหรืออาสาสมัครมีบทบาทอย่างมากในการหนุนเสริม ทั้งกำลังกาย กำลังใจ และกำลังทรัพย์

ช่วงที่เกิดเหตุการณ์ผู้นำชุมชนที่นี้กระตือรือร้นในการแก้ปัญหาอย่างมาก เพราะชาวบ้านเดือนร้อน ไม่สามารถเดินทางไปตัดยางหรือทำมาหากินได้เนื่องจากเส้นทางสัญจรถูกตัดขาด และไม่เพียงผู้นำชุมชนเท่านั้นที่เอาใจใส่กับสิ่งที่เกิดขึ้น ลูกบ้านก็ให้ความสำคัญในการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมวางแผน เพื่อแก้ปัญหา นี่คือตัวอย่างชุมชนที่ผู้นำชุมชนที่เข้มแข็งจากการลงสัมผัสชุมชน

รูปแบบนี้จะใช้ไม่ได้ผลหากผู้นำชุมชนไม่เข้มแข็ง และไม่เข้าใจสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น หลายพื้นที่ใช้ไม่ได้ผลเพราะผู้นำชุมชนไม่เข้มแข็ง อาจจะช่วยบางพื้นที่ที่เพิ่งเจอกับปัญหา จึงมองสภาพปัญหาไม่ออก ว่าควรจะหาทางออกอย่างไร สำคัญที่สุดคือผู้นำชุมชน ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่นำพาชุมชนให้อยู่รอด ส่วน นิสิตนักศึกษา อาสาสมัคร หรือแม้แต่องค์กรให้ทุน ก็เป็นเพียงผู้ที่หนุนเสริมอยู่เบื้องหลังเท่านั้น คนทำงานจริงหรือคนที่แก้ปัญหาและอยู่กับปัญหาคือชุมชน ผู้นำชุมชนเท่านั้นที่จะนำพาการแก้ปัญหาได้ การสร้างผู้นำให้เข้มแข็งได้ไม่ใช่เรื่องง่าย และองค์กรให้ทุนหรือนิสิตนักศึกษา ก็ไม่อาจจะสร้างได้ในระยะเวลาอันสั้น กว่าที่ผู้นำชุมชนจะเข้มแข็งยอมผ่านประสบการณ์การแก้ปัญหามาอย่างโชกโชน ผู้นำชุมชนที่เข้มแข็งอยู่แล้วจึงถือเป็นทุนสำคัญที่จะนำพาชุมชนสู่ความเป็นปกติสุขได้

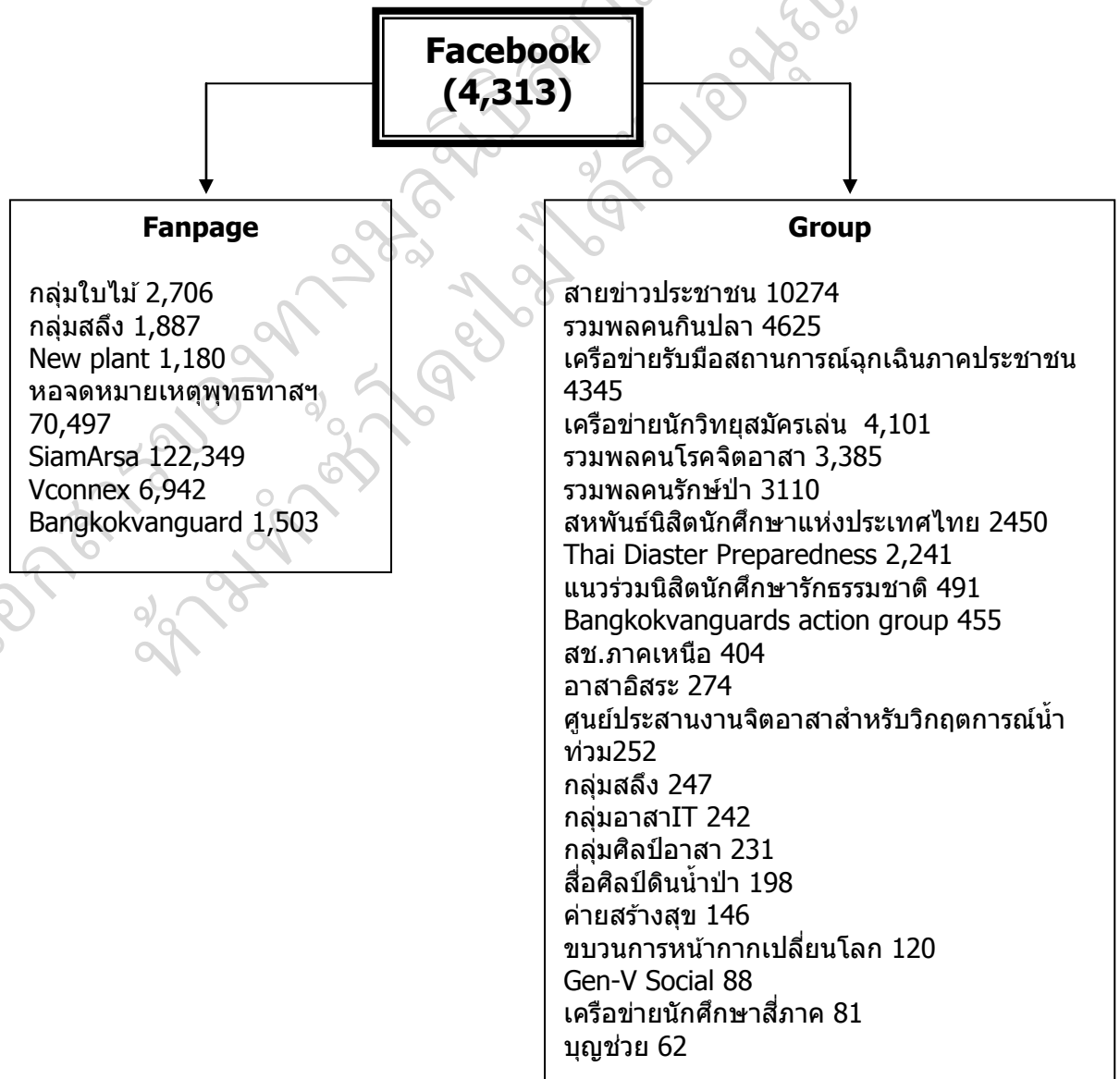
แผนงานสื่อสารสาธารณะ Gen-V

พันธกิจ

- สร้างการมีส่วนร่วมกับอาสาสมัครในทุกระดับ
- สนับสนุนการทำงานฝ่ายพื้นที่
- บอกเล่า นำเสนอ ส่งต่อเรื่องราวดีๆ เพื่อสร้างพลังบวกในสังคม
- ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของกลุ่มและภาคีเครือข่าย

ช่องทางการสื่อสาร

1. Facebook แบ่งเป็น Fanpage (กดไลค์ 4,313) และ Group เน้นเรื่องการประชาสัมพันธ์กิจกรรมรับอาสาสมัคร สื่อสารประเด็นทางสังคมและสร้างการมีส่วนร่วมของผู้คนใน Social

2. Website เน้นเป็นฐานข้อมูลขององค์กร เพื่อใช้เก็บรวบรวมกิจกรรมทั้งหมด

3. Twitter ทำหน้าที่ส่งต่อข่าวสารจาก facebook โดยอัตโนมัติ

4. E-mail (จดหมายข่าวอิเล็กทรอนิกส์)

เป็นการส่งกิจกรรมไปยัง E-mail ของรายชื่ออาสาสมัครที่ลงทะเบียนไว้ ทั้งก่อนมีกิจกรรม เพื่อประชาสัมพันธ์รับอาสาสมัคร และหลังจบกิจกรรมเพื่อเล่าเรื่องราวความประทับใจและสิ่งที่ได้เรียนรู้ของ Gen-V

5. เว็บไซต์ SCBF

เป็นฐานข้อมูลทั้ง 7 พื้นที่ที่ทำงานเกาะติดต่อเนื่อง และไว้สำหรับแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานระหว่างทีมอาสาสมัครและทีมที่ปรึกษาจาก SCBF

การดำเนินงานของฝ่ายสื่อสารสาธารณะมีส่วนช่วยสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของ Gen-V ได้
อย่างมาก โดยทีมสื่อสารได้ทำการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคของการดำเนินงานไว้ดังนี้

- Strengths:
1. มีความสัมพันธ์ที่ดีภายในองค์กร
  2. มีเครือข่ายการสื่อสารที่กว้างขวาง
  3. มีภาพลักษณ์ Brand ที่ดีจากจุดเริ่มต้นที่หอจดหมายเหตุพุทธทาสอินทพรปิฎก
  4. เครือข่ายที่ปรึกษาฝ่ายสื่อสารจากหลากหลายบริษัท
- Weaknesses:
1. ทักษะในการผลิตสื่อ
  2. ความรู้ความเข้าใจรวมถึงความสนใจด้านภัยพิบัติ
  3. ขาดความต่อเนื่องในการประสานงานกับพื้นที่
  4. กิจกรรมขาดความต่อเนื่องและอาสาสมัครสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้น้อย
  5. ขาดการติดตามประสานงานกับฝ่ายพื้นที่
- Opportunities:
1. หลังจากวิกฤตอุทกภัย มีคนให้ความสนใจงานด้านอาสาสมัครจำนวนมาก
  2. องค์กรที่ให้การสนับสนุนมีจำนวนมาก
- Threats:
1. ทีมทำงานยังเป็นนักศึกษาทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมถอดบทเรียนในหลายๆครั้ง
  2. กิจกรรมแต่ละครั้งถูกเลื่อนเนื่องจากผู้นำชุมชนไม่พร้อมทำให้การสื่อสารกับอาสาสมัครลดความน่าเชื่อถือลง
  3. ไม่มีอุปกรณ์ที่สามารถรายงานสถานการณ์หรือสืบค้นขณะปฏิบัติงานได้

ทิศทางการทำงานของ Gen-V

อาสา คำสั้นๆ แต่มีพลัง ในสังคมไทยมักได้ยินบ่อยๆ โดยเฉพาะในช่วงวิกฤตต่างๆ ที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นวิกฤตการณ์คลื่นยักษ์สึนามิถล่มภาคใต้ หรือวิกฤตการณ์น้ำท่วมใหญ่เมื่อปี พ.ศ.2554 ทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์เหล่านี้ขึ้นคำว่าอาสาสมัครจะเห็นเป็นตัวเป็นตนและเป็นรูปธรรมชัดเจนมากขึ้นสัมผัสและจับต้องได้ ทั้งในแง่ของความรู้สึก และการกระทำ

เครื่องมือในการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่างๆ คนเหล่านี้จะมีองค์ประกอบของความเสียสละ และความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นเป็นหลักนำทางในการทำงาน หลายครั้งหลังจากเหตุการณ์ต่างๆ จบสิ้นลงอาสาสมัครก็หายไปกับเหตุการณ์นั้น บ้างก็ก่อตั้งใจตัวเอง ขึ้นมาเป็นคนทำงานเพื่อสังคม

ระดับการเรียนรู้วิกฤตการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคม ได้หล่อหลอมให้อาสาสมัครยกระดับความคิด และเห็นความสำคัญของปัญหา ในการแก้ไขเยียวยา จึงเกิดเป็นกลุ่มและองค์กรเพิ่มขึ้นมากมาย เพื่อปวารณาตนในการช่วยเหลือเยียวยา ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ยกตัวอย่างเช่น กลุ่ม Generation of volunteer หรือ Gen-V ซึ่งเป็นการรวมตัวของอาสาสมัครที่ผ่านวิกฤตการณ์มหาอุทกภัยครั้งใหญ่เมื่อเดือน

กันยายน – ธันวาคม ปีพ.ศ.2554 ก่อตั้งเป็นกลุ่มอิสระ เพื่อสานต่องานด้านอาสา และยกระดับความคิดของอาสาสมัครผู้การมองเห็น และแก้ปัญหาสังคม จนนำไปสู่การแก้ไข กลุ่มที่ทำงานลักษณะเช่นนี้ก็มีอยู่มากมาย

งานอาสาสมัครคงมีใช่แค่การออกมาทำกิจกรรมยามว่างให้เป็นประโยชน์และการช่วยเหลือสังคมเท่านั้น แต่สิ่งที่ได้รับกลับไปของชาวอาสาสมัครมีคุณค่าทางจิตใจ และทักษะอื่นๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำงาน ซึ่งสิ่งที่ได้รับจากการทำงานอาสาสมัครที่จะนำไปใช้เพื่อการพัฒนาตนเองต่อไป ผลจากการดำเนินโครงการพบว่า เยาวชนที่มาร่วมกิจกรรมอาสาสมัคร มีการค้นพบศักยภาพของตนเองในการทำงานเพื่อชุมชน โดยแนวคิดของทีมงานในการทำโครงการที่เน้นการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง ภายใต้นตนเอง การเสียสละ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

สรุปการเรียนรู้ที่ได้จากการทำงานอาสาสมัครที่มีผลต่อตนเอง

1. **การพัฒนาความรู้** เกิดจากกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่องหลังที่ที่อาสาสมัครเข้ามาร่วมกิจกรรมของโครงการ อาสาสมัครเกิดการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ หลุดจากกรอบเดิมๆ การวางแผน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การระดมความคิด สื่อสาร คิดก่อนพูด การใช้เหตุผลเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเปิดรับทัศนคติเพื่อน การทำงานที่มีจุดมุ่งหมายแน่ชัด การประนีประนอม การได้สะท้อนมุมมองของตนเอง

2. **การพัฒนาทักษะ** ซึ่งรวมถึงทักษะการบริหารจัดการในช่วงเกิดเหตุภัยพิบัติและการทำงานต่อเนื่องหลังจากภัยพิบัติ ทักษะการประสานงาน การบริหารโครงการ ทำงานแบบมีส่วนร่วม การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การจัดการความขัดแย้ง การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งทักษะเหล่านี้เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและการทำงานทั่วไป ที่อาสาสมัครสามารถนำกลับไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

3. **การพัฒนาทัศนคติ** เช่น เยาวชนเกิดการได้ช่วยเหลือผู้อื่น การทุ่มเทการทำงาน ร่วมมือรับความลำบาก ความรับผิดชอบ การรู้จักใจเขา รู้จักใจเรา ใจกว้างมากขึ้น กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ การเอาชนะความยากลำบาก ความเข้มแข็ง การทำเพื่อสังคม ความสามัคคี การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักตนเองมากขึ้น ความอดทน กำลังใจ การมีใจรักในสิ่งที่ทำ ความรู้สึกละเอียดอ่อน ความสัมพันธ์ การแบ่งปัน เข้าใจความเป็นธรรมชาติของมนุษย์มากขึ้น มีวินัย รู้จักเสียสละ นิ่งมากขึ้น มองโลกในแง่ดีและมองโลกในแง่ร้ายเท่าๆกัน มีทุกข์ก็ต้องมีสุข มีความต้องการของตนเองและรู้ความต้องการของคนอื่นเป็นสิ่งที่สำคัญ มีความสุข

“มาเป็นอาสาสมัคร นอกจากจะได้เป็นการช่วยเหลือสังคมและชุมชนแล้ว ยังเป็นการพัฒนาตนเองในหลายๆ ด้าน และดึงศักยภาพที่มีอยู่ออกมาใช้ได้อย่างประสิทธิภาพ”

ทิศทางการทำงานของ Gen-V คือ การเปิดพื้นที่ให้อาสาสมัครคนรุ่นใหม่ได้มาเรียนรู้การทำงานอาสามากยิ่งขึ้น ควบคู่ไปกับการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

รายชื่ออาสาสมัครในชุมชนและแกนนำเยาวชน

- พื้นที่คลองโยง อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม

ประเภท	รายชื่อ	บทบาทหน้าที่	เบอร์ติดต่อ
เยาวชนแกนนำ	พงศธร ชัยัน ณัฐพงษ์ ภูแก้ว ชูเวช เดชดิษฐ์รักษ์	แกนนำประสานงานพื้นที่และออกแบบกิจกรรม	090-9709085
แกนนำชุมชน	ดร.ประภาส ปิ่นตบแต่ง นันทา ประสานวงศ์ พี่อ้อย พี่หน้อย ผู้ปฏิบัติงาน	เป็นคนท้องที่ เป็นนักวิชาการและอาจารย์ สนอคณะรัฐศาสตร์จุฬา ผลักดันและดำเนิน โครงการในพื้นที่ อบต.ตำบลลานตากฟ้า เชื่อมฝ่ายนโยบาย ในระดับตำบล ประธานสหกรณ์คลองโยง ประสานงาน ชุมชนในพื้นที่คลองโยง ดูแลโครงการธนาคารเมล็ดพันธุ์และผัก ปลอดสารพิษ	
อาสาสมัครทั่วไปที่ เข้าร่วมกิจกรรมใน พื้นที่	1. ณัฐมน กันสิทธิ์ 2. ธีราพร แสนอินทร์ 3. จุฑามาศ เอมะสุวรรณ 4. เบมิกา เลิศสรรพุดมิ 5. จตุพร สารใจ 6. กุสุมา เบ้าทอง 7. นภาพร กระมล 8. อัจฉรัตพร วรรณวโรทร 9. มะลิ พิณีการณกุล 10. จีราภรณ์ มุขแจ้ง 11. จีราพรรณ รัตนเดช 12. ณหทัย อุตัยเกษม 13. ชนินทรธิดา ช่องชนิล 14. ดารัตน์ หงสกุล	ฝ่ายสนับสนุนแกนนำ ทำหน้าที่ประสานงาน อาสาสมัครเข้ามาทำกิจกรรมในพื้นที่ อาสาสมัครที่เข้ามาทำกิจกรรมเป็นครั้ง คราว	0894570751 0857193906 0812894826 0869786132 0839093743 0800084215 0806319645 0848517154 0855612557 0800211915 0846289514 0876303731 082077307 0814310215

	15. อรัญ ศรีจันทร์ทัย	0858376019
	16. ณัฐวุฒิ เกตุก่อ	0818039309
	17. ทิพย์อาภา แพงพงษ์นา	0801921637
	18. ไทยรัฐ ศูนย์กลาง	0811831635
	19. อรวรรณ เขียมมณีวรรณ	0891676395
	20. วรณนิตา สุวรรณวงศ์	0849300459
	21. การ์ดพิชชา บัวมาศ	0886477497
	22. พนิดา นัยเพียร	0860862592
	23. ปุณยวีร์ เลิศไกรณดล	0834941222

● พื้นที่ เชียงรายใหญ่ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

ประเภท	รายชื่อ	บทบาทหน้าที่	เบอร์ติดต่อ
เยาวชนแกนนำ	1. นางสาวนิสาร์ตน์ สกุดพฤษาชาติ 2. นางสาววิมลรัตน์ สิทธิกรรม	ประสานงานในพื้นที่และรับผิดชอบกิจกรรมของโครงการ	081-0520883 0845999491
เยาวชนสมาชิก	1. นายวรรษฎ บัวสมบุรณ์ 2. นางสาวสายฝน สอนมาลา 3. นางสาวเหมือนฝัน เขมะโยธิน 4. นางสาวพิไลวรรณ เสมศรี	เป็นทีมสนับสนุนและหนุนเสริมการทำงานของแกนนำ ซึ่งเริ่มต้นจากการเป็นอาสาสมัคร และได้เข้ามาทำงานอย่างต่อเนื่อง	086-3704611 085-9493501 080-1125197 088-4579179
แกนนำชุมชน	1. นายเสวก ประเสริฐสุข 2. นางยุพิน ประเสริฐกุล 3. นายมานิช วัฒนธำรงค์	เป็นที่ทำงานของ อบต. สามารถประสานชุมชนให้เข้ามาร่วมกิจกรรมและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี	0818048160 085-8347349 081-8163506
อาสาสมัครทั่วไปที่เข้าร่วมกิจกรรมในพื้นที่	1. นางสาวปัทมา โสภิตังกุล 2. นางสาวขจีมาส สุภาพันธุ์ 3. นายธนะกฤษฎี ลิมปนเทวินทร์	อาสาสมัครที่เข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	081-8156674 087-0519090 086-9932311

● พื้นที่ ป่อเงิน อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ประเภท	รายชื่อ	บทบาทหน้าที่	เบอร์ติดต่อ
เยาวชนแกนนำ	1. นางสาวสุภาภรณ์ พงษ์พุก 2. นางสาวทิพวรรณ นิลมิตร	มีบทบาทในการเข้ามาช่วยทำงาน วางแผนการดำเนินงานกับทีม Gen-V ซึ่งในระยะแรกเกิดจากการมาเป็นอาสาสมัคร	080-0757899 084-5727699
เยาวชนสมาชิก	1. นายณัฐพงศ์ ธีชัยศรี 2. นายสิงห์รุญ ชัยเพชร 3. นางสาวสุธาพร พันโน 4. นางสาวเพียงใจ คงใหญ่	เข้ามาช่วยกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง แต่มาเป็นผู้เข้าร่วมยังไม่เป็นทีม Staff	080-7784052 087-2693530 089-7629918 080-2824656
แกนนำชุมชน	1. นายเกษม แพรขาว 2. นายธานี หอมชื่น 3. นายสะสม หอมชื่น	เป็นทีม อบต. ซึ่งบริหารจัดการเกี่ยวกับภัยพิบัติได้ดี และประสานงานชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมได้	081-9361173

● พื้นที่บางบาล พระนครศรีอยุธยา

ประเภท	รายชื่อ		เบอร์ติดต่อ
เยาวชนแกนนำ	1. นางสาวสุธิพร ธารีสิทธิ์ 2. นางสาวกัลยรัตน์ สุขสำราญ 3. นายทศพร เกิดมาลัย	เป็นแกนนำเยาวชนในชุมชน ที่มาร่วมวางแผนงานกับ Gen-V	084-1361672 089-0860791 086-5102443
เยาวชนสมาชิก	1. นางสาวยุวดี สุขสมพีช 2. นางสาวจิราภรณ์ อ่อนละออ 3. นางสาวอุไร แก้วบวร 4. นางสาวนริศรา หลั่งน้ำทิพย์ 5. นางสาวจันทร์จิรา บัวโรย 6. นายนที เทียนทอง 7. นางสาวสุกัญญา สุขสุแดน	อาสาสมัครที่ลงไปร่วมกิจกรรมในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	090-4258378 088-4997297 080-0588961 086-7441029 085-8280588 084-0783886 082-2509906
แกนนำชุมชน	1. นายสรพงษ์ วรรณโชติ	อาชีพ พนักงานเทศบาล ตำบลบางบาล ส่วนป้องกัน	086-6176977

	<p>2.นายวีระเทพ หอมเทียน</p> <p>3.นายสงกรานต์ คงดี</p> <p>4.นางวันทนา อยู่ประเสริฐ</p> <p>5.นายเอนกศักดิ์ เทียนทอง</p>	<p>และบรรเทาสาธารณภัย (อาสาสมัครร่วมกตัญญู) อายุ 36 ปีจุดเด่น ช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย รับผิดชอบต่อ อาชีพ รับผิดชอบต่อ (อาสาสมัครร่วมกตัญญู) อายุ 40 ปี จุดเด่น – ทุ่มเท ทำจริง ประสานเพื่อรับใช้ ประชาชน เป็นอาสาสมัครสนับสนุน การทำงานของแกนนำ</p>	<p>085-5503214</p> <p>089-1246387</p> <p>083-8223858</p> <p>082-0252031</p>
<p>อาสาสมัครทั่วไป ที่เข้าร่วม กิจกรรมในพื้นที่</p>	<p>1.นายอาทิตย์ ธารีสิทธิ์</p> <p>2.นางจำรัส ถาดทอง</p> <p>3.นางสาวสุริษา รุจิปราชญ์</p> <p>4.นายสุคนธ์ ชมยงค์</p> <p>5.นายสมชาย พุ่มพฤษ์</p> <p>6.นายสุภาพ เกิดสุภาพ</p> <p>7.นางนันทพร ชุมพร</p> <p>8.นางรัตนาภรณ์ ดีเลิศ</p> <p>9.นายสาโรจน์</p> <p>10.นางสาวสุนีย์ ตันตะ</p> <p>11.นางสาวพิมลมาศ ไกรโรจน์</p>	<p>อาสาสมัครภายนอก ที่ได้ ลงไปร่วมกิจกรรมในชุมชน</p>	<p>086-1227482</p>

● พื้นที่บางใหญ่ จ.นนทบุรี

ประเภท	รายชื่อ	บทบาทหน้าที่	เบอร์ติดต่อ
เยาวชนแกนนำ	1.เพ็ญพักตร์ ไชยสงเมือง 2.วิศรุต ชัยเลิศฤทธิ์	แกนนำของ Gen-V ที่ทำงานพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	088- 5615678
เยาวชนสมาชิก	1.พลอยไพลิน ร่มโพธิ์ภักดิ์ 2.ณิชารีย์ ดาวมณี	อาสาสมัครนักศึกษาที่เข้ามาร่วมและมีความสนใจอยากทำงานต่อเนื่อง จึงยกระดับขึ้นมาเป็นแกนนำ	086 3234765 084-9106123
แกนนำชุมชน	1.อบต.เอ๋ เฉลิมชัย จันเพชร 2.อบต.แหล่หม่ม 3.ผญ.ฝน	ทีม อบต. ประสานงานในชุมชน	081 5593830 086 3747806
อาสาสมัครทั่วไปที่เข้าร่วมกิจกรรมในพื้นที่	1.ดวงพร ปิตินานนท์ 2.ณภัทร ว่องวิชญกร 3.ยุทธนา คล้ายสุบรรณ 4.สุญาดา ฤทธิบุญนันท์ 5.สุมิตรา ประทักษ์ชินัง 6.ปัทมา มะหิมิง 7.ชนิยา โพชนารัตน์ 8.ชอลลยูติน เละนิ 9.อดิฉันต์ ยารง 10.วรรณธิดา สายพิมพ์	อาสาสมัครทั่วไปที่เข้ามาร่วมกิจกรรม	087 6062722 083 5445948 082 4874394 081 1027331 085 0289081 087 2978234 084 6336033 084 4574474 081 1380907 089 7628466

- พื้นที่คลองสามวา

ประเภท	ชื่อ-นามสกุล	บทบาทหน้าที่	เบอร์โทรศัพท์
แกนนำเยาวชน	นายพงศธร ชัยัน	ประสานงาน Gen-V และผลักดันให้เกิดโครงการในชุมชน	090-9709085
อาสาสมัคร	นางสาวจรรุวรรณ สาทลาสัย นางสาวพินิตา บุญเทพ นางสาววรสุดา โพเย็น	ทีมสนับสนุนกิจกรรมของ Gen-V เป็น Staff หนุนเสริมการดำเนินงาน	
แกนนำชุมชน	สมคิด	ประธานชุมชน ประสานงานชาวบ้านและเยาวชนให้เข้ามาร่วมกิจกรรม รวมถึงร่วมผลักดันในการทำงานรับมือกับภัยพิบัติ	
แกนนำเยาวชนในชุมชน	นุช ชาด ย๊ะ ธนา	เป็นเยาวชนที่อยู่ในชุมชนและร่วมแก้ปัญหาและรับมือตั้งแต่น้ำท่วมจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของทีมและในการวางแผนออกแบบกิจกรรม	

เอกสารของทางมูลนิธิ
ห้ามทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

ข้อมูลและประวัติทีมงานหลัก

น.ส ศิริพร พรอมวงศ์ (แอม)

การศึกษา

: ปริญญาตรี พยาบาลศาสตร์บัณฑิต ม.มหิดล

เข้ามาร่วมงานกับ GEN V เพราะอะไร มีบทบาท หน้าที่รับผิดชอบหลัก คืออะไร

: จัดคอนเสิร์ตคาราวานคนรุ่นใหม่ช่วยภัยน้ำท่วม ที่มาบุญครองเซ็นเตอร์ จนกระทั่งน้ำเริ่มเข้ามากรุงเทพมหานคร จึงไปตั้งศูนย์ช่วยเหลือน้ำท่วมที่หอจดหมายเหตุพุทธทาสอินทปัญโญ และมีหน้าที่ประสานงานหลักทั้งภายในและภายนอกเพื่อสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

ประสบการณ์ทำงานเพื่อสังคม หรือชุมชน

: ขณะศึกษาในระดับปริญญาตรีทำกลุ่มสลับ ซึ่งเป็นวงดนตรีนำเสนอบทเพลงเพื่อชีวิตสร้างสรรค์ และทำค่ายอาสา

: ชมรมชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

: ผู้ประสานงานโครงการค่ายอาสาพัฒนาสร้างเสริมสุขภาพ

: หัวหน้าโครงการพลังเพลง พลังปัญญา

บทบาทหน้าที่รับผิดชอบหลัก

: ประสานงานภาพรวมของโครงการ ประสานงานองค์กรภายนอก งบประมาณในการดำเนินโครงการ

ความตั้งใจ และความคาดหวัง ในการทำโครงการคนรุ่นใหม่ใจอาสาฯ

: ได้เรียนรู้การทำงานเพิ่มมากขึ้น รวมถึงได้มีโอกาสหนุนเสริมคนรุ่นใหม่ให้มีพื้นที่ในการทำงานอาสาสมัคร และเข้าใจถึงบริบทปัญหาของสังคมไทยในหลายมิติ และเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ปัญหา

รายละเอียดการติดต่อ (ที่อยู่ โทรศัพท์ อีเมล)

: 298/1 ซอยวัดวิเศษการ แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กทม. 10700

โทรศัพท์: 085-1654776, E-mail: aomamm1612@gmail.com

น.ส.เพ็ญพัทธ์ ไชยสงเมือง (นุ่น)

การศึกษา

: ปริญญาตรี พยาบาลศาสตร์บัณฑิต ม.มหิดล

ประสบการณ์ทำงานเพื่อสังคม หรือชุมชน

: ขณะศึกษาระดับปริญญาตรีทำกลุ่มสแลง ซึ่งเป็นวงดนตรีนำเสนอบทเพลงเพื่อชีวิตสร้างสรรค์ และทำค่ายอาสา

เข้าร่วมร่วมนงานกับ GEN V เพราะอะไร มีบทบาท หน้าที่รับผิดชอบหลัก คืออะไร

: จุดเริ่มต้นจากการเป็นฝ่ายดูแลอาสาสมัครแพ็คถุงยังชีพที่หอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ และได้ลงประสานงานเพื่อนำถุงยังชีพลงพื้นที่ ทำให้เกิดข้อเรียนรู้และแรงบันดาลใจที่จะทำงานต่อ ผ่านการมองเห็นประเด็นปัญหาจากการทำงานประสานงานร่วมกับชุมชนในเรื่องการสื่อสารและการบริหารจัดการภายในชุมชน ผู้การเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติภายในชุมชน

บทบาทหน้าที่รับผิดชอบหลัก

: ฝ่ายประสานงานพื้นที่ (พื้นที่รับผิดชอบหลัก บางใหญ่และบางเลน)

ความตั้งใจ และความคาดหวัง ในการทำโครงการคนรุ่นใหม่ใจอาสาฯ

: อยากเห็นชุมชนที่มีการบริหารจัดการและพึ่งพาตนเอง ผ่านการสรุปบทเรียนจากประสบการณ์ที่ผ่านมาและนำไปสู่การพูดคุยกันเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ และอยากเห็นอาสาสมัครคนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับชุมชนในประเด็นภัยพิบัติ

รายละเอียดการติดต่อ (ที่อยู่ โทรศัพท์ อีเมล)

: 298/1 ซอยวัดวิเศษการ แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กทม. 10700

โทรศัพท์: 088 5615678

E-mail: penpuk.mu@gmail.com

นายวิศรุต ชัยเลิศฤทธิ์ (บิว)

การศึกษา

: ปริญญาตรี คณะประมง ม.เกษตรศาสตร์

ประสบการณ์ทำงานเพื่อสังคม หรือชุมชน

: ทำงานชมรมค่ายสร้างสรรค์เยาวชน ม.เกษตรศาสตร์

เข้าร่วมงานกับ GEN V เพราะอะไร มีบทบาท หน้าที่รับผิดชอบหลัก คืออะไร

: เพราะต้องการเห็นชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้

บทบาท

: ประสานงานพื้นที่

ความตั้งใจ และความคาดหวัง ในการทำโครงการคนรุ่นใหม่ใจอาสาฯ

: ได้อาสาสมัครที่สามารถทำงานร่วมกับชุมชนในการพัฒนาชุมชนได้

รายละเอียดการติดต่อ (ที่อยู่ โทรศัพท์ อีเมล)

: 53/397 ต.บางตลาด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี 11120

เบอร์โทร 086 5143354

E-mail: ku_bcv@hotmail.com

นายชูเวช เดชดิษฐ์รักษ์ (เจ)

การศึกษา

: นักศึกษากายภาพบำบัด ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยมหิดล

ประสบการณ์ทำงานเพื่อสังคม หรือชุมชน

: ผู้นำการชุมนุมนักเรียนภูเก็ต 5,000 คน เรื่อง สิทธิการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ผู้ประสานงาน กลุ่มสลิ่ง / MU Media for change / The Liberation of Mahidol ผู้ช่วยวิจัยสถาบัน สิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล อาสาสมัคร ชมรมส่งเสริมสุขภาพชุมชน และ ชมรมอาสาต่างๆ ฝ่ายวัฒนธรรม พรรคสามัญชน

เข้ามาร่วมงานกับ GEN V เพราะอะไร มีบทบาท หน้าที่รับผิดชอบหลัก คืออะไร

: เริ่มจากการที่พี่ๆกลุ่มสลิ่งจัดคอนเสิร์ตระดมทุนช่วยน้ำท่วมและชักชวนไปช่วยงาน เป็นอาสาสมัคร และ เมื่อย้ายเข้าสวนเมกซ์ได้รับหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ / ฝ่ายประสานงาน / ฝ่ายสื่อสารสาธารณะ ตามลำดับ ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์สร้างเครือข่ายการรับข้อมูลและกระจายข้อมูล สร้างอัตลักษณ์ให้องค์กรและ หล่อเลี้ยงระบบการรับอาสาสมัครผ่านทาง Social Media

ความตั้งใจ และความคาดหวัง ในการทำโครงการคนรุ่นใหม่ใจอาสา

: อาสาสมัครทุกเพศวัยทุกชนชั้น มีพื้นที่ในการเรียนรู้ ขบคิดในการแก้ปัญหาสังคมร่วมกันผ่านเรื่องราวที่เกิดขึ้นในช่วงภัยพิบัติ ในมิติประเด็นต่างๆ และนำไปสู่การเป็นแนวร่วมในการเปลี่ยนแปลงสังคม และ ชุมชนเกิดกิจกรรมสัมพันธ์ร่วมกัน ทั้งในฐานะผู้ร่วมกิจกรรม, วิทยากร, ผู้ได้รับการเยียวยา

รายละเอียดการติดต่อ (ที่อยู่ โทรศัพท์ อีเมล)

: 298/1 ซอยวัดวิเศษการ แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กทม. 10700

โทรศัพท์ : 084-627-0627

E-mail: chuveath@gmail.com / Ch_pk_th@hotmail.com

นายสุรียา ปะตะทะโย (เอ)

การศึกษา

: ปริญญาตรี คณะวิทยาการสารสนเทศ หลักสูตรนิเทศศาสตร์ สาขาสื่อสารมวลชน วิชาเอกวารสารศาสตร์

ประสบการณ์ทำงานเพื่อสังคม หรือชุมชน

: เจ้าหน้าที่โครงสร้างพื้นฐานสุขภาวะหลังประสบอุทกภัย ปี2553-2554

: พี่เลี้ยงค่ายมูลนิธิโกมลคีมทอง

เข้าร่วมงานกับ GEN V เพราะอะไร มีบทบาท หน้าที่รับผิดชอบหลัก คืออะไร

: เพราะเคยเป็นเจ้าที่โครงการที่ทำงานด้านภัยพิบัติ

บทบาท

: สื่อสารสาธารณะ

ความตั้งใจ และความคาดหวัง ในการทำโครงการคนรุ่นใหม่ใจอาสาฯ

: ได้อาสาสมัครที่สามารถทำงานร่วมกับชุมชนในการพัฒนาชุมชนได้

รายละเอียดการติดต่อ (ที่อยู่ โทรศัพท์ อีเมล)

: 298/1 ซอยวัดวิเศษการ แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กทม. 10700

โทรศัพท์ : 084-3931420

E-mail: ajournalism@gmail.com

นายพงศธร ขยัน [ต้น]

การศึกษา

: มัธยมศึกษาปีที่ 6 กำลังศึกษาอยู่ที่ ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ประสบการณ์ทำงานเพื่อสังคม หรือชุมชน

: ช่วยเหลือน้ำท่วม

เข้าร่วมงานกับ GEN V เพราะอะไร มีบทบาท หน้าที่รับผิดชอบหลัก คืออะไร

: เริ่มต้นมาช่วยคีย์ข้อมูลที่ศูนย์สวนโมกข์ และเริ่มลงพื้นที่ต่างๆ จนได้ไปตั้งศูนย์ที่แม่กลอง

บทบาทหน้าที่รับผิดชอบหลัก

: ฝ่ายประสานงานพื้นที่ (พื้นที่รับผิดชอบหลัก คลองโยง-คลองสามวา)

ความตั้งใจ และความคาดหวัง ในการทำโครงการคนรุ่นใหม่ใจอาสาฯ

: อยากเห็นคนรุ่นใหม่รวมตัวเหนียวแน่นเป็นกลุ่มก้อนและขยายตัวขึ้นไปเรื่อยๆ ในการทำสิ่งดีๆ

เช่นงานอาสา

รายละเอียดการติดต่อ (ที่อยู่ โทรศัพท์ อีเมล)

: 298/1 ซอยวัดวิเศษการ แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กทม. 10700

โทรศัพท์ : 0909709085

E-mail: classiconly808@gmail.com

นายวีราพัทธ์ เพิ่มพูนศุภฤกษ์ (เอ็ม)

การศึกษา

: ศึกษาศาสตร์ เอกสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประสบการณ์ทำงานเพื่อสังคม หรือชุมชน

: ช่วยเหลือน้ำท่วม

เข้าร่วมงานกับ GEN V เพราะอะไร มีบทบาท หน้าที่รับผิดชอบหลัก คืออะไร

: เริ่มต้นเป็นอาสาสมัครลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่ศูนย์ที่ศูนย์สวนโมกข์ หลังจากนั้นก็ได้เข้าร่วมกิจกรรมฟื้นฟูเป็นระยะๆ

บทบาทหน้าที่รับผิดชอบหลัก

: ฝ่ายพื้นที่ ตำบลเชียงรากใหญ่ อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี และหมู่ที่ 1 ตำบลบ่อเงิน อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ความตั้งใจ และความคาดหวัง ในการทำโครงการคนรุ่นใหม่ใจอาสาฯ

: คาดหวังว่าชุมชนจะสามารถช่วยเหลือตนเองได้เมื่อเกิดปัญหาภัยพิบัติต่างๆ และสามารถพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครในด้านการทำงานกับชุมชนและภัยพิบัติ รวมทั้งทำงานกับเยาวชนในพื้นที่ให้สามารถเรียนรู้ และพร้อมที่จะดูแล ช่วยเหลือตนเองและผู้อื่นได้

รายละเอียดการติดต่อ (ที่อยู่ โทรศัพท์ อีเมล)

: 11 ซอยนวมินทร์ 163 แยก 1 ถนนนวมินทร์ แขวงรามอินทรา เขตคันนายาว

โทร. 084-1485868

นายธนภัทร แสงหิรัญ

การศึกษา

: ปริญญาตรี (รัฐศาสตร์บัณฑิต)

ประสบการณ์ทำงานเพื่อสังคม หรือชุมชน

ปี 2553 (พฤษภาคม ถึง ตุลาคม)

- เจ้าหน้าที่โครงการพัฒนาป่าไม้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ หุงจี จังหวัดลำปาง ภายใต้อำนาจหน้าที่ดำเนินงานของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าดอยพระบาท สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 13 สาขาลำปาง โดยมีหน้าที่รับผิดชอบในส่วนของการมีส่วนร่วมของชุมชน และสร้างเครือข่ายเยาวชนอนุรักษ์ในพื้นที่ (พื้นที่รับผิดชอบในท้องที่ ตำบลเมืองปาน ตำบลทุ่งกวาว ตำบลบ้านขอ อำเภอเมืองปาน ตำบลบ้านคำ ตำบลบ้านเอื้อม ตำบลต้นธงชัย ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอเมืองลำปาง และตำบลบ้านสา ตำบลวิเชตนคร อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง เนื้อที่ประมาณ 71,000 ไร่)

ปี 2553-2554 (พฤศจิกายน 53 ถึง พฤศจิกายน 54)

- เจ้าหน้าที่โครงการเรียนรู้ ฟื้นฟูสุขภาพชุมชนหลังประสบอุทกภัย มูลนิธิโกมลคีมทอง (ภายใต้การสนับสนุนจาก สสส.) ดูแลส่วนงานข้อมูลและประสานงานนักศึกษาที่ได้รับทุนสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมเรียนรู้ ฟื้นฟูชุมชนที่ประสบอุทกภัยในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ

ปี 2554-ปัจจุบัน (พฤศจิกายน 54 ถึง ปัจจุบัน)

- หัวหน้าโครงการคนรุ่นใหม่ใจอาสา เพื่อผู้ประสบภัย (Gen-v) มูลนิธิโกมลคีมทอง (ภายใต้การสนับสนุนจาก สสส.) ดูแลส่วนงานข้อมูลและประสานงานนักศึกษาที่ได้รับ

ทุนสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ประสบอุทกภัยในพื้นที่ภาคกลาง และดูแลโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่ตำบลไทรน้อย ตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภายใต้การสนับสนุนของมูลนิธิสยามกัมมาจล (SCBF)

เข้มาทำงานกับ GEN V เพราะอะไร มีบทบาท หน้าที่รับผิดชอบหลัก คืออะไร

เข้มาเพราะอยากเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนรู้ ชุมชน ปัญหาและลงมือปฏิบัติการฟื้นฟูชุมชน ภายใต้กรอบแนวคิด การทำงานเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยเน้นการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการลุกขึ้นมาจัดการตนเองให้เตรียมพร้อมรับมือภัยพิบัติ (น้ำท่วม)

หน้าที่รับผิดชอบหลัก

1. ส่วนงานข้อมูล ติดตามและประสานงานอาสาสมัคร กลุ่มที่ได้รับทุนสนับสนุนและองค์กรเครือข่าย

2. เกาะติดพื้นที่ (พี่เลี้ยง) พื้นที่โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่ตำบลไทรน้อย ตำบลมหาพราหมณ์ อำเภอบางบาง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีบทบาทในการอำนวยความสะดวกประสานงานและหนุนเสริมเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนทั้งในส่วนของคุณะทำงาน อาสาสมัคร แผนงานกิจกรรม ภายใต้การมีส่วนร่วมของคุณะทำงาน

ความตั้งใจ และความคาดหวัง ในการทำโครงการคนรุ่นใหม่ใจอาสาฯ (ระดับพื้นที่)

เห็นชุมชนลุกขึ้นมาจัดการตนเองร่วมกันของคนในชุมชน โดยมีแผนงาน เครื่องมือของท้องถิ่นเป็นของชุมชนเอง เห็นถึงความพร้อม ความสามัคคี และความร่วมมือทั้งของคุณะทำงานกับประชาชนในพื้นที่ ทั้งสถานการณ์ปกติและวิกฤติ

รายละเอียดการติดต่อ (ที่อยู่ โทรศัพท์ อีเมล)

: ที่อยู่ 29 หมู่ 12 ตำบลโพนแพ่ง อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร 47170

โทร 088-0979715

อีเมล tanapat_sanghirun@hotmail.com